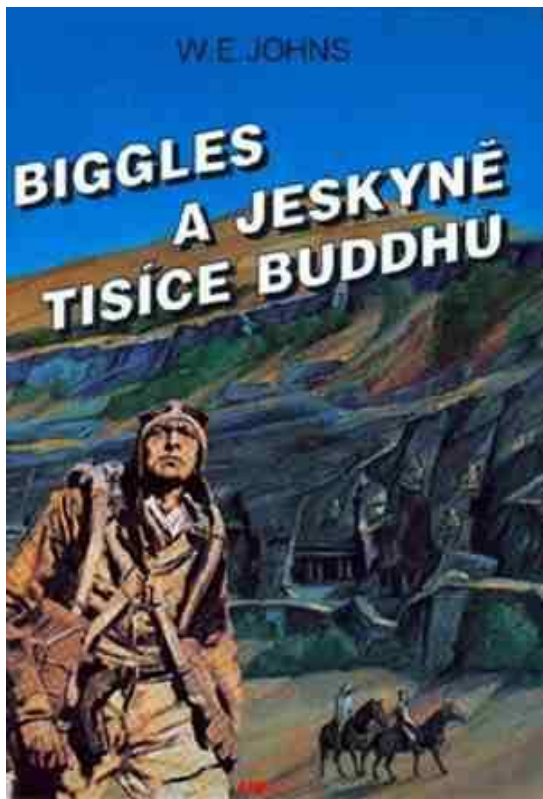

William Earl Johns

Biggles a jeskyně tisíce Budhů

Obsah

WILLIAM EARL JOHNS

Biggles a jeskyně tisíce Budhů

Obsah

Předmluva

I. OBĚTI ÚTISKU

II. NA CESTĚ

III. FENG-TAO RISKUJE

IV. TRAGÉDIE V NAN-HU

V. ODPOLEDNE VHODNÉ K ZAPAMATOVÁNÍ

VI. GINGER DOSAHUJE SVÉHO

VII. ZEMĚ STRACHU

VIII. ALGY NEMÁ KLID

IX. OTŘESY – V MNOŽNÉM ČÍSLE

X. BIGGLES MÁ SMŮLU

XI. POČÍTÁNÍ HODIN

XII . NEVÍTÁNÍ NÁVŠTĚVNÍCI

XIII. NA POSLEDNÍ CHVÍLI

Předmluva

Někteří pravidelní čtenáři těchto příběhů si stěžovali, že Algy byl v poslední době odsunut do pozadí. Do jisté míry to je pravda, ale nebylo možné se tomu zcela vyhnout, a to z toho důvodu, že kdyby se Biggles dostal do velkých problémů, musel by Algy sám nést břímě zodpovědnosti. Kdyby se totiž operace nevyvíjela dobře nebo se Bigglesovi stalo nějaké nepředvídané neštěstí, musel by se případu ujmout Algy jako Bigglesův zástupce. Jinými slovy, pro velícího důstojníka a jeho zástupce není dobrou strategií, aby se oba současně vystavovali stejnému riziku, i když to někdy může být nevyhnutelné, jako je tomu v případě popsaném na následujících stránkách. Nechť čtenáři sami posoudí, kdo v tomto příběhu podstoupil větší riziko, zda Biggles nebo Algy. Tentokrát se Algy sám stane zodpovědným za další vývoj situace. Předkládám příběh čtenářům v naději, že už nebudou Algyho považovat jen za stále ‚odstrkované dítě‘.

Několik slov o Gobi. Poušť Gobi je všeobecný název odlehlého, pustého a neplodného území v srdci Asie. Není přesně ohraničeno, zhruba zaujímá rozlohu tři sta tisíc čtverečních mil země, která se nikde nepřibližuje k moři. Naprostou většinu území pokrývají neustále se přesypávající písek, štěrk a spousta skalnatých útvarů nebo hor, dosahujících úctyhodných výšek a pokrytých sněhem, z něhož táním postupně vznikají řeky, které však na rozdíl od většiny ostatních řek tekoucích k moři, tečou směrem od něho, aby se pak ztratily v rozsáhlých solných močálech a mokřinách.

Na tisících čtverečních mílech neroste nic kromě podřadné trávy a rostliny, jejíž kořeny se sklízí jako známá lékořice. Nikde tu není železnice. Nepatrný počet komunikačních spojů představují dvoukolejovými vozy vyjeté koleje nebo velbloudy vyšlapané stopy karavan, postupujících od jednoho jezírka nebo kaluže vody k druhé. Pro motorizovanou přepravu jsou však tyto spoje zcela nepoužitelné. Jako většina pouští je i Gobi sužována nejkřutějším vedrem a zimou, následkem čehož vznikají nelítostné větry, které písek neustále přesouvají z místa na místo.

Území je řídce osídleno bojovnými, většinou kočovnými kmeny, hovořícími vlastními jazyky a vyznávajícími různá náboženství. Až

do poměrně nedávné doby byla tato rozsáhlá pustina neprobádaná, protože ji na vlastní nebezpečí ze západní strany navštívilo jen asi půl tuctu Evropanů. Přístup od východu neprodyšně uzavřela Čína. Území je poseto starověkými buddhistickými svatyněmi, o něž pečují knězi a které navštěvují jen potulní poutníci.

Všechna místa uváděná na následujících stránkách skutečně existují, včetně Jeskyní Tisíce Buddhů. Prvním mužem, který tuto ohromující, nesmírně starou svatyni v roce 1908 viděl, byl známý cestovatel po Asii Sir Aurel Stein. V Jeskyních mu kněz ukázal tajnou knihovnu, která obsahovala nejstarší známé tištěné knihy z doby sahající nazpět až do roku 868 A.D.. Nedávno byl v časopise (který by měl být dobře informován) naznačeno, že Sir Aurel Stein některé z předložených knih ukradl. Tato informace nebyla pravdivá. Je pravda, že Sir Aurel Stein skutečně několik knih přinesl s sebou domů, ale jen proto, že na místě nebyl nikdo, kdo by byl schopen je přeložit. Knihy jsou teď v Britském muzeu. Za knihy zaplatil částku, která opatovi svatyně stačila na zvýšení úrodnosti oázy i na postavení ubytovny pro přicházející poutníky, o niž velmi dlouho usiloval.

W.E.J.

I. OBĚTI ÚTISKU

Když se ve Scotland Yardu Biggles a piloti jeho policejní letky nahrnuli do kanceláře svého náčelníka, leteckého komodora Raymonda, z jediného pohledu do jeho tváře poznali, že ve vzduchu je něco zvlášť mimořádného.

„Posad'te se a udělejte si pohodlí,“ vyzval je letecký komodor, vracející se k psacímu stolu od velké nástěnné mapy světa, před níž stál ve chvíli, kdy k němu vešli. „Tato porada asi bude poněkud delší,“ dodal a postrčil blíž k návštěvníkům krabici s cigaretami. „Pozval jsem vás všechny k sobě, abych vás podrobně seznámil s velmi komplikovaným úkolem, který jsem převzal. Považuji za vhodné hned na začátku otevřeně říci, že zajištění případu, o němž vám teď povím, jsem nedostal jako rozkaz. Byl jsem jen prostě dotázán, jestli návrh jisté akce je technicky proveditelný, a jestli, v případě kladné odpovědi, jsem ochoten jeho uskutečnění zajistit. Ne však jako služební povinnost. Za chvíli pochopíte, proč to říkám tak, jak to říkám.“

„Určitě to zase bude něco, co už tak dobře známe,“ cynicky zabručel Biggles. „Budeme provádět práci pro vládu, ale jestli nastanou nějaké problémy a něco se nebude dařit podle plánu, vláda se bude tvářit, jako by nás neznala a nikdy o nás neslyšela.“

Letecký komodor se zatrpkle usmál. „Bezpečnost této země je z velké části zajišťována lidmi, kteří jsou ochotni tyto podmínky přijmout,“ řekl klidně. „Ve světě potácejícím se ve zmatcích, které mohou každým okamžikem překypět a rozpoutat válečný uragán, to je někdy jediný způsob. Ale v tomto případě je pohnutka k provedení akce vyloženě humanitární, nikoli politická.“

„To je tedy něco, za co je opravdu možné jen poděkovat,“ poznamenal Biggles a natáhl se pro cigaretu.

„Upřímně řečeno, netroufal bych si tento projekt nazvat ani přijatelně nebezpečným, hlavně proto, že navzdory všeobecně rozšířenému romantickému básnění o kouzelných létajících kobercích mají možnosti letadla jako dopravního prostředku přece jen své hranice. Na zemi, a letadlo musí na zemi často přistát, může být jak užitečné, tak k ničemu. Dovolte, abych vás podrobně seznámil s tím, o co

v tomto případě jde, abyste si úsudek mohli udělat sami. Řeknete-li, že vyhlídky na úspěšné provedení akce nejsou ničím jiným, než marným sněním či nezodpovědným fantazírováním, napíši posudek v tomto smyslu. Chci, abyste provedení případu posoudili výhradně a pouze z úzce profesionálního hlediska a otevřeně mi řekli svůj názor.“

„O něco takového se snažím vždycky,“ stroze odpověděl Biggles. „Jak jsem už ale poznamenal, většinou jsou nám podstrkovány úkoly nevděčné, obvykle na hranici možnosti jejich splnění.“

„Nemusíte mi nic povídat, vím své,“ sklíčeně přitakal letecký komodor. „Raději se do toho pusťme. Částí světa, která je v tomto případě v centru našeho zájmu, je Čína, a je třeba říci, že Čína zaujímá pořádný kus zemského povrchu. Přesněji řečeno, zhruba čtyři miliony čtverečních mil. Místo, které nám teď dělá těžkou hlavu, je skoro přesně uprostřed Asie, vzdálené víc než tisíc mil od nejbližšího moře – doslova tam, kde lišky dávají dobrou noc, jak byste asi řekli vy. V pořadí problémů je na prvním místě problém politický, protože doba, kdy se kdokoli mohl podle vlastní vůle potulovat po celém zemském povrchu, je nenávratně pryč. Čína je republika. Její nynější vláda je komunistická. To ovšem neznamená, že každý Číňan je nezbytně komunistou, stejně jako není komunistou každý Evropan za železnou oponou. Chcete-li, Čína, stejně tak jako Rusko, je za bambusovou oponou a my před ní. Uvědomujeme si to. Konec konců, Čína je starodávná země, která prošla mnohými osudovými výkyvy, zdary a nezdary, a co se skutečně odehrává za bezvýraznými tvářemi jejích současných vládců, nedovede odhadnout žádný Evropan. S Čínou nejsme ve válečném stavu, takže z právního hlediska tam máme stejná práva jako Sovětský svaz. Řekl jsem z právního hlediska. Ve skutečnosti ale tomu tak není. Následkem zlomyslné sovětské propagandy je mnoho Číňanů proti nám zaujato; ovšem tvrdit, že po tolika letech otevřených a čestných obchodních styků nás nenávidí každý Číňan, by bylo nesmyslné. Stále tam máme mnoho přátel, i když v současné době, kdy jsou u moci Rudí, by od nich bylo pošetilé dávat to veřejně najevo. V průběhu poslední revoluce bylo s mnohými Západoevropany zacházeno velmi krutě. Mezi nejvíce postiženými byli misionáři a lékaři, kteří své životy zasvětili zlepšo-

vání životních podmínek v zaostalejších částech země. Není to nic nového. Misionáři byli kdysi první, kdo pronikli do země, o níž se ještě zhruba před sto lety nevědělo skoro nic. Byli mezi nimi vynikající lidé. Většina z nich dříve či později přišla o život. Ted' se dějiny opakuji.“

„Když došlo ke katastrofální změně politické situace, některým se podařilo uprchnout. Jiní však zůstali. Víme, že mnoho z nich bylo brutálně zavražděno. Na podmínky, v nichž se nacházejí ti, kteří přežili, je lépe nemyslet. V každém případě je neodvratně čeká ohavná smrt. A my proti tomu nemůžeme dělat nic – alespoň si to donedávna všichni mysleli –, protože jsme neměli ani nejmenší potuchy kde jsou, a Čína je přece jenom příliš rozsáhlá, jak jsem řekl na začátku.“

„Mám tomu rozumět tak, že ted' už o jejich pobytu nějaké informace máte?“ vmísil se do řeči Biggles.

„Ano, stále je naživu několik těchto nešťastníků, které jejich přátelé podloucně propašovali – mohu-li použít tohoto výrazu – do odlehlého koutu země. Není vyloučeno, že ted' už jsou všichni mrtví, protože čínský kněz, který nám tuto zprávu přinesl, k nám šel mnoho měsíců. Za nepředstavitelně krutých podmínek k nám pěšky ušel patnáct tisíc mil. Řekl, že přišel splatit dluh. Misionář, který je jedním z uprchlíků, ho jednou s nasazením vlastního života zachránil, když byl přepaden bandity. Tito nešťastní Evropané nemají sebelepší naději se odtamtud sami dostat. Nehledě na pravděpodobnost, že by je někdo odhalil a zavraždil, nemohli by se na cestu vydat z toho důvodu, že nemají skoro vůbec nic k jídlu a žádné by si cestou ani nemohli opatřovat. Jídlo, jak ho chápeme my, v místě jejich pobytu prakticky neexistuje, ani v těch nejlepších časech. Jak to vypadá, jestli jejich pobyt nebude prozrazen, zůstanou tam kde jsou, dokud nepomrou... pokud...“

„Pokud tam někdo nepřijde a neodveze je domů.“

„Přesně tak.“ Po chvilce odmlčení letecký komodor pokračoval. „Na takovou výpravu je jako dopravní prostředek vhodné jedině letadlo, protože neexistence silnic znemožňuje použití jakékoli jiné formy mechanické přepravy.“

„V čem je hlavní problém – proč tam nezaletíme a neodvezeme je, když už konečně víme, kde jsou?“ zeptal se Biggles.

„Těch problémů je několik. V první řadě to je vzdálenost, kterou je nutno proletět, aniž by vás zahlédly nějaké nepřátelské oči a nebylo vám zabráněno v další činnosti. Po úspěšném překonání tohoto nebezpečí budete muset nalézt správné místo jejich pobytu. Po letu dlouhém více než tisíc mil jen podle kompasu nad územím, které vypadá stále stejně, by to nemuselo být nijak jednoduché. A ovšem vrcholné nebezpečí bude hrozit při přistávání na předem neprověřené půdě, protože i nepřiliš velká trhlina, sama o sobě nijak vážná, by mohla mít za následek katastrofu a vy byste se octli ve stejně beznadějně situaci jako lidé, které jste přiletěli zachránit.“

„A co ten muž, který zprávu přinesl? Kde je teď?“

„V Hongkongu.“

„Chce se tam vrátit? Uvažuji totiž, že bych si ho vzal jako průvodce.“

Letecký komodor pokrčil rameny. „Snad by si dal říci. Bude nutné se ho zeptat.“

„Kdo to vlastně je?“

Letecký komodor pohlédl na papír ležící na psacím stole. „Čínský kněz jménem Feng-tao, který se na pouti do Lhasy zastavil ve svatyni a uviděl tam uprchlíky.“

„Naši lidé tam něco musejí jíst, aby nezemřeli hladem. Stará se o ně někdo?“

„Ano, přátelsky naklonění Číňané.“

„Kolik uprchlíků je tam celkem?“

„Když ten muž odcházel, bylo jich jedenáct. Není vyloučené, že mezitím se tam dostali další.“

Biggles se zamračil. „To je dost. Jsou všichni Britové?“

„Ne. V Číně pracují misionáři a lékaři – tyto dva druhy často chodí spolu – z mnoha zemí. Podle tohoto seznamu tam je šest Britů, čtyři muži a dvě ženy. Mezi ostatními je jeden Američan, jeden Švéd, jeden Holanďan, Francouz a Švýcar. U některých známe jména. Většina těchto lidí strávila v zemi mnoho roků, takže znají jazyky i zvyky; to ovšem samo o sobě nestačí, abychom je odtamtud odvezli.“

„Zmínil jste se o nějaké svatyni. Jsou ti lidé snad v chrámu?“

„V něčem takovém. Slyšel jste někdy o Jeskyních Tisíce Buddhaů?“

„Ne. Slyším o nich poprvé.“

„To místo je poměrně velmi dobře známé, přestože přístup k němu je nesmírně nebezpečný a vidělo ho málo Evropanů. Je to strmá stěna prošípikovaná nesčetnými jeskyněmi, většina z nich je vzájemně propojena a všechny jsou nádherně vymalovány nebo vyzdobeny obrazy Buddhy. Jeskyně vytesali lidé před velmi dávnými časy. Předpokládá se, že v nich existují obtížně přístupná tajná místa, která ještě žádný běloch neviděl. O těchto zvláštních jeskyních, protože podobných svatyní je ve Střední Asii mnoho, se svět poprvé dověděl v roce 1908 od Sira Aurela Steina. Narazil na ně při putování z Indie do Číny. Na starosti je má kněz-strážce. Ale uprchlíci se neskrývají na tomto místě. Jsou sice ve stejné oblasti, ale v jiné podobné svatyni.“

„O kterou oblast konkrétně jde?“

„Jde o kraj nedaleko Tunhwangu. Najdete ho na mapě. Je to město poblíž rozcestí do Sinkiangu a Mongolská, v květnaté řечи kraje někdy nazývané Bránou do strašné pouště Gobi. Asi dvacet mil k jihu je oáza Nan-hu. Leží na řece Tang, nad níž ve strmé stěně útesu jsou jeskyně, které nás zajímají.“

„Zní to poněkud neurčitě.“

„Ovšemže to zní neurčitě. V zemi, jako je tato, to ani jinak nemůže být. Nikde poblíž není žádná cesta. Nejbližší vyjeté stopy, které by se snad daly nazvat cestou, jsou asi sto mil na jih. Najděte si na mapě městečko Ansi, které je na jediné silnici vinoucí se přes Asii do Evropy. Je to pravděpodobně nejstarší silnice na světě, kdysi nazývaná Hedvábná cesta. Je určitě nejdelší, protože prochází přes čtvrtinu zemského glóbu. Tato cesta nebyla tisíc let ničím víc, než obyčejnou vyšlapanou stezkou používanou poutníky a karavanami kupců. Rusové upravili její povrch a nazvali ji Rudou cestou. Po ní se valí ozbrojené konvoje vezoucí vojenské potřeby do válčící Koreje. Máme za to, že starobylé krčmy byly nahrazeny kasárenskými budovami a stanicemi pro doplňování pohonných hmot s telefony a rádiovými přijímači a vysílačkami. Tuto cestu používají jako orientační bod ruští piloti, bylo by proto dobré, kdybyste se raději od ní drželi

stranou. Je samozřejmé, že celé toto pásmo je pod sovětskou kontrolou.“

„Chcete říci, že tam jsou přistávací plochy s příslušným technickým vybavením?“

„Ano. Ale pokud víme, k Jeskyním není nic blíže, než městečka Hami nebo Suchow, obě asi dvě stě mil daleko. Pro vás nejsou nijak k potřebě.“

Biggles se usmál. „Nemyslel jsem ani tak na jejich využití.“

Letecký komodor se zadíval na papír s informacemi před sebou. „Tady mám všechny zjištěné informace. Někomu se podařilo shromáždit mnoho zajímavých podrobností od lidí, kterým se poštěstilo uprchnout domů, když viděli, co se v zemi začíná dít. Na příklad jsou tady uvedené dva nebo tři orientační body. V první řadě to je řeka Tang. Pak, poněkud stranou, proslulé shromaždiště poutníků známé jako „Jezero Vycházejícího Měsíce“. Toto malé jezero s intenzivně modrou vodou leží jako zcela ojedinělý jev mezi dunami širošířé, daleko se prostírající pouště. Nápadnost místa zvětšuje řada topolů, které tam vysadil Bohem inspirovaný kněz, aby zkrášlil krajinu poblíž jezera. Takže kromě zcela ojedinělého jezera jsou i tyto stromy velmi nápadným orientačním bodem v krajině, v níž nejsou nikde v dalekém okruhu v dohledu žádné jiné stromy. Jezero je poměrně blízko Nan-hu, které, jak už jsem vám řekl, je místem úkrytu našich lidí. V ubytovně se o ně stará svatý muž, který je nám příznivě nakloněn, protože ho Rusové vyhnali. O těchto podrobnostech se zmiňuji jen tak mimochodem pro případ, že byste se tam přece jen rozhodli vydat. Poblíž Nan-hu je už jen jeden další orientační bod; je to malý starobylý chrám se zřícenou věží a kryptou pod podlahou. Za vzduchu by ho mělo být vidět.“

„Kde přesně jsou ty Jeskyně?“

„Jsou vyhloubené v útesu, který jako strmá stěna vystupuje z koryta řeky. Strážce tohoto místa se jmenuje Ching-fu. Tím, že se stará o naše lidi, což zcela jistě klade nejvyšší nároky na jeho zdroje, podstupuje velké nebezpečí. Ovšem v době, kdy se tam dostanete, pokud se ovšem rozhodnete tam letět, ten muž i malá ubytovna už tam dávno nemusejí být.“

Biggles zamáčkl špačka cigarety. „Je to všechno?“

„To podstatné. K tomu, abyste si udělali představu, o co jsme byli požádáni, je to dostačující. Přirozeně, vláda by byla ráda, kdyby ti lidé byli zachráněni, pokud to je v lidských silách; nikdo však není ochoten uvrhnout zemi do další války, kdyby toho mělo být dosaženo za každou cenu. Otázka tedy zní: je tento pokus o záchranu uskutečnitelný?“

„Ptáte se mne?“

„Ano.“

„Ujasněme si ještě některé podrobnosti. Jsou ty Jeskyně opravdu v Čínské republice?“

„Ano.“

„Nikdo z nás, tedy ani my, ani Rusové, není s Čínou ve válečném stavu, ani tomu tak není mezi námi a Rusy. Znamená to tedy, že v Číně máme stejná práva jako Rusové.“

„Bráno oficiálně, ano, máte pravdu. V praxi tomu tak ovšem zdaleka není. Nemáme právo létat nad Čínou bez povolení.“

„Ruská letadla přes Čínu létají.“

„Nepochybně mají povolení, protože pro Číňany zajišťují jisté, jimi požadované potřeby, jako peníze a válečný materiál. Kdybychom žádali o možnost průletu MY, bylo by to jen plýtváním času. I kdyby Čína řekla ano, Rusové by určitě řekli ne a začali by z pozice síly určovat, co Čína může udělat. Ale i kdyby snad Rusové souhlasili, letěl byste mezi jejich stíhačkami s neozbrojeným letadlem?“

Biggles se neradostně usmál. „Jen pokud bych se rozhodl spáchat sebevraždu.“

„Přesně to jsem si myslel. Jenže,“ pomalu pokračoval letecký komodor, „kdyby se o přelet Číny pokusila soukromá osoba, bylo by to něco naprosto jiného. Vláda by se mohla tvářit, že o ničem neví. A jistě by to udělala. No, no, jen se nemračte. Tak to dnes chodí. Jenže i za těchto okolností by jakýkoli incident mohl vést k nepředstavitelným problémům. Na Dalekém Východě je situace tak kriticky napjatá, že k rozpoutání požáru stačí jedna jediná jiskra.“ Letecký komodor se zadíval Bigglesovi do očí. „Nuže, co si o tom myslíte?“

„Je opravdu tak zoufale nutné, abych se rozhodl okamžitě?“

„Ne, není, jenže každý den zdržení může mít za následek, že se postavení uprchlíků stane ještě vážnější.“

Biggles vzal ze stolu pravítko a velké zvětšovací sklo a přistoupil k mapě, zakrývající skoro celou stěnu. Mlčky ji zblízka chvíli studoval, tu a tam použil pravítko, aby si ověřil kursy nebo změřil vzdálenosti. Teprve pak řekl: „Nejbližším místem, z něhož bychom snad mohli operaci začít, se zdá být Dháka ve východním Pákistánu. Je skoro přesně jižně od našeho cíle.“

„Naprosto správně,“ souhlasil letecký komodor. „To by ovšem znamenalo letět přes Himálaj a Tibet – přes tak zvaný Vrcholek světa.“

„Z východu by byl přístup možný jedině z Hongkongu. Ten je však o několik set mil dále, ale mnohem horší by bylo, že bychom museli letět nad hustě zalidněným územím, takže naděje uniknout zvědavé pozornosti by se rovnala nule. Navrhuji, abychom letěli z jihu přes Assám, Bhútán a Tibet, kde nám nikdo nebude věnovat velkou pozornost, i když nás uvidí.“

„Museli byste letět přes nejvyšší pohoří světa.“ Biggles pokrčil rameny. „Nouzové přistání tam by pro nás zcela určitě znamenalo definitivní konec. Ale přece jen bych raději vrazil do nějaké hory, než skončil v čínském vězení.“

„Jakým letadlem byste chtěl letět?“ Biggles se krátce zamyslel. „Halifax by to zvládl hravě. Vzdálenost odhaduji na třináct set mil v každém směru. Takže pohonné látky na tři tisíce mil by nám zajistily dostatečnou rezervu. Protože bychom na zpáteční cestě mohli mít velký náklad, měli bychom pro jistotu nechat namontovat zásobní nádrž. Královské letectvo nám zcela jistě nějakého Halifaxe poskytne.“

„Jenže to je vojenské letadlo,“ protestoval letecký komodor. „Řekl jsem přece, že vláda by do této akce neměla být zapletena.“

„Domnívám se, že dost Halifaxů už bylo prodáno k přestavbě pro civilní dopravu,“ poznamenal Biggles. „Abychom ušetřili váhu, měli bychom demontovat většinu vojenského vybavení. Když v něm ponecháme jen několik pohodlných sedadel a natřeme ho jinou barvou, bude vypadat neškodně jako vyhlídkové letadlo.“

Letecký komodor se podezřívavě podíval na Bigglese. „Co máte přesně na mysli tou většinou vojenského vybavení?“

„Doufal jsem, že se na to nezeptáte,“ odvětil Biggles.

Raymond se tvářil znepokojeně. „Přece nemůžete na palubě ponechat zbraně. Kdybyste někoho zastřelil, byl by oheň na střeše.“

Biggles přikývl. „A co jestli někdo bude chtít zastřelit mne, to půjde o mou kůži, ne? Byl bych raději, kdyby o svou kůži přišli oni. Jen si nedělejte žádné zbytečné starosti. Já střílet nebudu, pokud někdo nezačne střílet po mně; ale když se o to někdo pokusí, pak budu střelbu opětovat. Berte to jako můj špatný zvyk, který jsem se nedokázal odnaučit. A v případě, že bychom museli přistát nebo by hrozilo zřícení letadla, budeme mít dost času hodit zbraně přes palubu.“

Letecký komodor se tvářil nejistě. „Přiznám se, že se mi to vůbec nelíbí.“

„Podívejte se na to takhle,“ snažil se ho uklidnit Biggles. „Jestli nás sestřelí, zjistí, že jsme Britové a zcela jistě se dostaneme do průšvihů. Nebudeme-li sestřeleni, k žádnému průšvihů nebude moci dojít, protože nebudou mít proti nám žádné důkazy. Bude-li vládě podán protest, může říci, že nemůže být činěna zodpovědnou za všechny Halifaxy, které jsou v provozu. Bylo by proto žádoucí, abychom sestřeleni nebyli. A nejlepší způsob, jak tomu zabránit, je mít dobré zbraně a schopné muže, kteří je budou ovládat.“

Letecký komodor se mračil. „Proč je s vámi vždycky tak těžké pořízení?“

Biggles se zatvářil dotčeně. „Se mnou? Jaké těžké pořízení? Problémy snad dělá druhá strana, ne? Přece byste neočekával, že kdokoli, kdo má jen špetku zdravého rozumu, skočí neozbrojený do brlohu vyhladovělých vlků. Jsem sice dost praštěný, že jsem ochoten do toho brlohu vlézt, ale nejsem praštěný úplně.“

„Tak dobře,“ unaveně souhlasil letecký komodor. „Nechť je po vašem. Ale, proboha, buďte opatrný a pečlivě zvažte, než něco uděláte.“

„Můžete mi důvěřovat,“ vřele odpověděl Biggles. „Budu opatrný jako holub letící domů po obloze plné dravých ptáků.“

„Mám tedy vaše slova chápat tak, že jste rozhodnut letět?“

„Je přece samozřejmé, že poletím. Vy jste jistě už předem počítal s tím, že poletím. Alespoň doufám, že jste byl o tom přesvědčen. Upřímně řečeno, dotklo by se mne, kdybyste předpokládal, že budu klidně vysedávat za psacím stolem, když horda fanatiků mávajících rudými vlajkami někde pronásleduje slušné lidi s cílem je zabít.“

„Jak to uděláte s přistáním, až tam doletíte?“

„Právě to mi dělá velikou starost,“ připustil Biggles. „Tento problém budu muset velmi podrobně promyslet. Ale pokud jde o operační podrobnosti, ty nechte raději na mně, abychom si zase nevjeli do vlasů. Jestli vám to nevadí, vezmu si tento papír s informacemi, abych si je mohl důkladně promyslet.“

„Je snad, kromě obstarání Halifaxu, ještě něco, co bych mohl pro vás udělat?“

Biggles si mnul bradu. „Něco by tu ještě bylo, pokud to bude možné zajistit. Co kdybyste se pokusil sehnat muže, který vám tu smutnou zprávu přinesl? Já se nedostanu do blízkosti Hongkongu, abych ho vyhledal. Mohl by sem doletět za pár dní. Snad by nám mohl poskytnout informace o přírodních podmínkách v místě plánované záchranné akce, o tom, jestli je půda poblíž Jeskyní vhodná k přistání nebo jaké tam převládají klimatické poměry.“

„Teď je ve Střední Číně léto, takže počasí by tam mělo být dobré, snad jen bude nepříjemně horko. Ale vyhnete se skučícím větrům, které po většinu roku činí z Gobi pekelnou výheň, naprosto nevhodnou k lidské činnosti. V té době je uměním tam přežít.“

Biggles přikývl. „O něco takového není opravdu co stát,“ řekl rozvážně.

„Nevím, jestli se mi podaří toho muže sehnat. Udělám, co bude v mých silách. Máte pravdu, snad by vám mohl pomoci při lokalizování místa a podat povšechný popis kraje.“

Biggles si vzal papír s informacemi. „Před odletem vás ještě navštívím, pane.“

Když se za ním zavřely dveře, letecký komodor nejistě zavrtěl hlavou a sáhl po další cigaretě. Jen on sám věděl, co mu probíhá hlavou.

II. NA CESTĚ

O čtrnáct dní později, za jasné, hvězdami prozářené noci, se šedohnědě natřený Halifax bez jakýchkoli identifikačních znaků potajmu vznesl z horkem rozpukaného letiště v Dháce v Pákistánu a neustále stoupal vzhůru do nejisté prázdnoty směrem k severu.

Tváře Bigglese a Gingera, sedících v pilotní kabině, byly v tajuplném osvětlení palubních přístrojů smrtelně bledé. Podle výsledku losování Algy zaujal místo v přední střelecké věži, Bertie v ocasní. Střední střelecká věž byla neobsazena, ovšem v případě nepředvídané události ji mohl obsadit kterýkoli pilot. Ve všech třech střeleckých věžích byly pohyblivé kulometry a vzhledem k tomu, že z prostoru Halifaxu bylo skoro všechno odstraněno, mohli si střelci snadno kdykoli vyměnit místa.

Nepoužívaný prostor pro vysílačku byl prázdný, ale ve snadno přístupné kabině navigátora seděla nejpodivnější osoba, jaká kdy v těžkém bombardéru u stolu s mapami seděla. Byl to drobný muž s nažloutlou pletí a šikmýma očima, které se navenek jevily jen jako pouhé štěrbiny. Byl to čínský kněz Feng-tao, muž, jehož smutná zpráva dala podnět k této expedici.

Upřímně řečeno, Feng-tao všechny zklamal, i když to nebyla jeho chyba. Jeho znalost anglického jazyka byla totiž prakticky nulová, takže každý rozhovor musel probíhat za přítomnosti tlumočníka. Byl ale roztomilý a ochoten s nimi letět. Těšil se na opětovné setkání se svými přáteli. Organizátorům expedice ale mohl poskytnout jen málo informací, které by už nevěděli. Jak se dalo čekat, o létání nevěděl vůbec nic, takže na jeho rady, pokud šlo o přistání, což byl hlavní důvod jeho přítomnosti, se nebylo možno spolehnout. Stále jen energicky zdůrazňoval, že je tam mnoho písku. Většinou je prý v dunách, které se ve vanoucím větru znepokojivě rychle přemisťují. Biggles si ani nemohl být jistý, že kněz ze vzduchu pozná cíl jejich letu. Byla však naděje, že v případě nepředvídané události bude možno na zemi využít jeho znalosti místních jazyků. Připravili pro něho i padák a vysvětlili mu způsob jeho použití. Neprojevili ale o instruktáž sebelepší zájem, Ginger byl proto přesvědčen, že kdyby musel padák použít, letěl by k zemi jako kámen.

Biggles musel letět převážně jen podle vypočteného kursu, protože jako orientační body jim mohly posloužit jen vysoké hory, řeky a hlavní město Tibetu Lhasa, ležící blízko trasy letu. Jedna z mála silnic, probíhajících Střední Asií, směřuje z tohoto města skoro přesně na sever v délce pěti set mil, než zahýbá k východu, aby se po dalších tisíci mílích u Lianchow napojila na Rudou silnici. Takové orientační body si snažili uložit do paměti nejen z mapy, ale i z fotografií pořízených při leteckém průzkumu, které jim poskytl ministerstvo letectví.

Biggles, jako každý zkušený pilot, věděl, že úspěch nebo neúspěch letu na dlouhou vzdálenost závisí převážně na přípravách provedených před startem; proto se snažili, aby nic nebylo opomenuto a každá připomínka byla pečlivě realizována. Všichni členové posádky Halifaxu velmi dobře věděli, i když o tom nemluvili, že nikdy nelze zaručit absolutní spolehlivost všech mechanických součástí letadla a že porucha motoru nebo sebemenší konstrukční chyba jakéhokoli druhu nad krajinou, nad jakou v příštích pěti hodinách poletí, by jejich let ukončila jediným možným způsobem. A stejné podmínky budou platit i na zpátečním letu.

Před stále stoupajícím Halifaxem se po obou stranách do vzdálenosti stovek mil rozprostíraly Himaláje s mnoha vrcholky stoupajícími vysoko přes dvacet tisíc stop. Nejvyšší z nich, Everest, ležel sto mil západně od jejich trasy, bylo proto velmi nepravděpodobné, že ho zahlédnou. O pohled na něj nikdo z nich moc nestál, protože si uvědomovali, že by se mohli octnout ve velkém nebezpečí, kdyby se ve špatném počasí dostali z vypočteného kursu.

Za Himalájemi ležel Tibet, rozsáhlá, málo probádaná náhorní planina, jejíž nepřehledné bludiště plání a údolí dosahuje průměrně šestnácti tisíc stop nadmořské výšky a horské hřebeny a vrcholky jednotlivých hor vystupují o několik tisíc stop výše.

Biggles se rozhodl pro let v noci, aby se vyhnul zpozorování ze země, což by mohlo vést k napadení ze vzduchu. Pokud ale jejich přítomnost nebude odhalena a nahlášena příslušným úřadům, byla malá pravděpodobnost, že se cestou setkají s nějakým letadlem, ať vojenským nebo civilním. Odlet proto načasovali tak, aby se k cíli přiblížili za svítání a neriskovali odhalení za denního světla. Druhot-

ným důvodem letu v noci byla viditelnost. Z provedeného průzkumu totiž vyplynula menší pravděpodobnost, že se za tmy cestou setkají s nepříjemným mlžným závojem nebo s pokrývkou mraků. Ovšem k vyhledání Jeskyní a k přistání bude nutné denní světlo. Tato část operace, jak si Biggles od začátku uvědomoval, bude nejobtížnější. V tomto ohledu však nebylo definitivně rozhodnuto, jak bude přistávací manévry vyřešen.

Dlouhé rozhovory, které na toto téma proběhly, vyústily v plán, který by sice znamenal víc létání, ale snížilo by se tím riziko při přistání. Všichni si byli vědomi, že sebenepatrnější nehoda by byla osudná a pro ně by nevyhnutelně skončila katastrofou.

Až doletí nad místo určení, z letadla prozkoumají oblast pro přistání tak důkladně, jak to okolnosti umožní. Najdou-li v rozumné vzdálenosti od Jeskyní rovnou plochu bez znatelných překážek, přistanou. Když se jim takovou plochu nepodaří najít, Algy a Ginger seskočí na padácích a vyhledají vhodné prostranství. Najdou-li vhodnou plochu, na níž bude možné připravit přistávací pruh, přivolají v krajním případě uprchlíky, za jejichž pomoci plochu vyčistí a označí. V průběhu těchto terénních úprav by letadlo nemohlo čekat a neustále kroužit nad krajinou. Snad hodinu by kroužit mohlo, déle určitě ne, i když i jedna hodina by je mohla přivést do nebezpečí. Než čekat déle a riskovat odhalení, Biggles se rozhodl letět s letadlem na základnu zpátky do Pákistánu a vrátit se o týden později, což bylo považováno za dostatečně dlouhou dobu k přípravě bezpečné přistávací plochy. V případě, že v okruhu několika mil nebude nalezena žádná vhodná plocha k přistání, seskočí na padáku Feng-tao se slušnou zásobou konzervovaného jídla a od úkolu se upustí. V tom případě by uprchlíkům zbyla jediná možnost, že se jim s dostatečnými zásobami snad přece jen podaří pěšky dojít do Indie, Burmy nebo do Hongkongu.

Kdyby bylo nutno vysadit Algyho a Gintera, vzali by si s sebou příruční krátkovlnnou vysílačku a přijímačku, ale protože riziko s jejím provozem by bylo značné, měli by ji použít jen za zcela výjimečně nebezpečných okolností. Bude proto nutné spoléhat se jen na vizuální signály. Doslovně i obrazně bylo největší nebezpečí operace ve vzduchu.

Biggles pevně doufal, že bude moci přistát. Z dostupných map, které se ukázaly být lepší, než očekával, po důkladném prostudování zjistil, že Tunhwang je pod rozsáhlou náhorní rovinou zvanou Střecha světa. Leží v proláklíně, obklopené rozlehlými pouštěmi. Pouště nebývají vždycky nezbytně ploché, ani nejsou vždy písčné. Feng-tao, který v nich prožil celý život, však neměl dostatečnou slovní zásobu a neuměl terén výstižně popsat. Mluvil sice o množství písku a tvrdil, že půda je rovná, jenže jeho představa, co je nebo není rovina v tak divokém kraji s neustále se stěhujícími dunami a vodou vymletými koryty, mohla být jen velice neurčitá. I kdyby byl písek opravdu rovně uložený, mohl by být měkký, což by mohlo být velmi nebezpečné, protože by mohl náhle zbrzdit kola a letadlo by se mohlo převrhnout na nos. Ale i kdyby se nepřevrhlo, kola by mohla zapadnout tak, že by další vzlet letadla byl znemožněn. Toto nebezpečí je známo ze Středního Východu, kde ne jeden pilot bídne zahynul po přistání na sice rovném, ale zrádném terénu.

Halifax jednotvárně hučel ve studeném nočním vzduchu. Hvězdy nad nimi svou nádherou přitahovaly zraky všech účastníků výpravy. Zaplňovaly oblohu a svou září odhalovaly dole pod letadlem, od horizontu k horizontu, svět bílé a zmrzlé neplodnosti. Ale dřív, než úplně vyšel kotouč měsíce, nebylo možné plně ocenit tuto hrůzu nahánějící krásu krajiny, krajiny, která svou neobvyklostí připomínala měsíční povrch.

Zdálo se neskutečné, že pařící se džungle Indie, kterou teprve nedávno nechali za sebou, mohou náležet k témuž světu. Ted' své mohutné hlavy kolem letadla na všech stranách zvedali nepřemožení monarchové Himalájí. Mezi nimi zely ledovci naplněné propasti, někdy se stěnami tak kolmými, jako by byly vytesány sekerou. Byl to pohled nezapomenutelný, efektní, vznešený, neskutečný, ale tak hrůzostrašný, že Ginger bezděčně začal poslouchat hučení motorů, aby zaznamenal sebemenší změnu v jejich chodu, protože jen ty zaručovaly potřebnou podporu křídel letadla; kdyby došlo k jejich poruše, letadlo i s posádkou by se ztratilo ze zemského povrchu tak nenávrtně, jako kámen hozený do nejhlubšího moře.

Hrůzu nahánějící svět ledu a sněhu jako by neměl konce. Ginger, dychtivě čekající až se krajina změní, už přestal věřit, že se to stane.

Tento strašný svět ho fascinoval a současně děsil. Nemohl od něho odtrhnout oči; napětí z představy, že se pohybují na hranici mezi životem a smrtí, ho vyčerpávalo. Letadlo se nechovalo stále klidně. Letěli sice ve výšce dvacet tisíc stop, ale přesto se někdy dostali do nepříjemné blízkosti sněhu a ledu na příkrých svazích vyšších hor. Více než jedenkrát museli změnit kurs letu, aby se vyhnuli bělovlasému obru. V jedné chvíli, kdy prolétali mezi dvěma takovými obry, vzdušné proudy sevřely letadlo jako zkázu věštící ledové ruce.

Byla krutá zima. Rozervaný povrch země pod nimi po celé dvě hodiny neklesl a i potom kolem nich ojedinělé vrcholky čnely nad nimi jako strašidelné hlídky, sledující průlet nezvaného vetřelce přes své panství.

Všem se ulevilo, když se nakrátko v dálce na levé straně objevil hrozen světél. Ginger však nepocítil jen úlevu, ale i překvapení, protože po předešlých hodinách letu nabył jistoty, že tato oblast zeměkoule není vůbec obydlena.

„Lhasa,“ řekl Biggles interkomem pro informaci ostatních. „Dodržujeme správný kurs letu,“ dodal.

Teprve po další tři čtvrtě hodině řekl Gingerovi: „Už bychom měli každou chvíli přeletět silnici do Kanchow. Ono to asi nebude silnice podle našich představ, není ale vyloučeno, že bude poněkud zařezaná do okolního terénu, takže bude vrhat stín. Dívej se dobře, jestli se ti ji podaří najít. Pro nás sice není zásadně důležitá, ale posloužila by nám ke kontrole polohy.“

Gingerovi se nepodařilo silnici objevit, ale tento neúspěch si vynahradil řekou, kterou podle mapy identifikoval jako horní tok řeky Jang-c‘tiang, která se teprve skoro po čtyřech tisících mílích vlévá do Východního čínského moře.

O půl hodiny později se východní obloha rozechvěla prvními náznaky úsvitu nového dne. Ginger dosud nikdy nevítal slunce a bezmračnou oblohu s tak nadšenou radostí. Obloha byla stále modřejší a letadlo začalo klesat, protože už nebylo nutné letět tak vysoko. Ginger zvědavě pozoroval, jak se pod nimi a před nimi mění terén a uvědomoval si, že se dívá na skutečný střed Asie, tedy na něco, co vidělo jen málo lidí ze západu.

Z podkladů týkajících se této akce se dočetl o charakteru krajiny v oblasti cíle, nebyl proto překvapen, když viděl, že široko daleko v krajině nic zřetelně nevystupuje a krajina je na všech stranách v dohledu až příliš stejná; z nekonečného prostoru zvlněného písku nebo šterku se jen tu a tam zvedaly beztvaré vyvýšeniny a kopce písku nebo šterku, výjimečně pískovcovitých kamenů. Všiml si několika nápadných ploch, na nichž zřejmě byl křovinný porost nebo tráva nebo bažina; naprostá většina půdy byla však pustá a deprimující poušť. V dohledu nebyl ani jediný strom. Nezahlédl nic, co by vypadalo jako obydlí, ani kouř ohňů karavan. Letadlo bylo ovšem přece jen stále dost vysoko, aby bylo možné pouhým okem zahlédnout takové podrobnosti, i kdyby tam byly. Stále ztráceli výšku, motory šly jen o málo rychleji než naprázdno, Halifax pomalu letěl dál.

Zakrátko Biggles řekl: „Teď už se musíme blížit k cíli. Měl bys požádat Feng-taa, aby se rozhlédl, jestli tady něco poznává.“

Ginger odešel do navigační kajuty a našel tam blaženě spícího Číňana. Probudil ho a rukama mu naznačil, co po něm požaduje.

Feng-tao se podíval na zem ubíhající pod letadlem, díval se dlouho a upřeně; z jeho bezvýrazné tváře Ginger ale usoudil, že jen zbytečné mrhá časem. Poskytl mu pět minut, pak se vrátil k Bigglesovi. „Nic mu to neříká,“ stručně ho informoval.

„Tak se pokus něco objevit sám,“ nařídil mu Biggles. „Povšechné informace jsi přece dostal.“ Interkomem požádal i ostatní, aby se pokusili o totéž.

Informací, o nichž se zmínil Biggles, neměli sice mnoho, ale k povšechnému průzkumu by mohly stačit. Jeskyně, které byly jejich konečným cílem, byly v Nan-hu, což byla oáza ležící zhruba patnáct až dvacet mil od Tunhwangu. Tato tak zvaná oáza byla jen pruhem obdělávané půdy na okraji pouště Gobi, která se rozprostírala na druhé straně malé říčky zvané Tang. Její protější břeh se zvedal do pískového útesu, do něhož byly vytesány Jeskyně. Ginger stále neviděl nic, co by se, třeba jen vzdáleně, podobalo oáze. Jak se později ukázalo, důvodem byla skutečnost, že zdejší oázy nejsou oázami v takovém smyslu, jako je tomu v Egyptě. Letadlo už ztratilo podstatnou část výšky, ale Ginger stále neviděl nic jiného, než písek nebo šterk a holé kopce. V prozkoumávání krajiny však nepolevil.

Stejně jako jeho kamarádi dobře věděl, jak omezené informace poskytuje mapa, která je přece jen kusem papíru, na němž jsou natištěnými názvy a příslušnými značkami označené významnější zemské útvary. Jsou-li útvary početné a nápadné, mapa poslouží svému účelu velmi dobře, ale pro část zemského povrchu, na němž nejsou nápadné útvary žádné, nebo je jich sice mnoho, ale všechny vypadají úplně stejně, není mapa k ničemu. Ginger si byl vědom, že pod letadlem se na skoro šesti milionech čtverečních mil prostírá většinou poušť, která se nikde nedotýká moře; takový úkaz se nevyskytuje nikde jinde na celé zeměkouli. Jinými slovy, teď byli ode všech oceánů tak vzdáleni, jak to na zeměkouli je vůbec možné. Jak Biggles často říkal, jedna věc je dívat se na mapu, ale něco naprosto jiného je octnout se tváří v tvář krajině na mapě vyznačené.

Letadlo kleslo na výšku dvou tisíc stop a Biggles začal kroužit v širokých kruzích. „Nerad bych se dostal nad Tunhwang a zbytečně se tam ukazoval,“ řekl.

Gingerovi tím napověděl, že podle časového odhadu se blíží k místu určení. Jinými slovy, jestli letadlo dodrželo přímý kurs, pak podle doby strávené ve vzduchu by při dodržení předem stanovené rychlosti měli být někde poblíž cíle. Podle této teorie se létá na dlouhé vzdálenosti, ale teorie neodpovídá vždycky skutečnosti, pokud ovšem cílem není něco rozsáhlého, jako velké město, které lze pozorovat už ze vzdálenosti mnoha mil, což pilotovi usnadňuje nezbytnou opravu kursu letu.

Neměli důvod domnívat se, že se odchýlili od kursu nebo že v Bigglesových výpočtech došlo k nějaké chybě, takže cíl by neměl být daleko; problém spočíval spíše v tom, jak si uvědomoval Ginger, že vlastně nevědí přesně, co mají hledat; bráno z jiného pohledu, nemají tušení, jak se jejich cíl jeví ze vzduchu. V každém případě byl jejich cíl v tak rozsáhlém prostoru tak malý, že by ho mohli minout, aniž by si ho někdo všiml. Nemuseli by ho zahlédnout ani v případě, že by letěli od něho jednu nebo dvě míle, což by byl vynikající navigátorský výkon.

Jedna skutečnost však byla přece jen potěšitelná. Na první pohled se zdálo, že všude je mnoho míst vhodných k poměrně bezpečnému přistání. Půda sice nebyla ideálně rovná, ale nikde v dohledu

nebyly ani duny ani kopce větší výšky, jak se dalo usoudit z krátkých stínů, vrhaných sluncem sklánějícím se už nízko nad obzorem.

III. FENG-TAO RISKUJE

V těchto kritických chvílích operace došlo ke dvěma událostem, které měly okamžitý dopad na situaci. Ginger, neustále prohledávající krajinu, poprvé upozoroval nějaký pohyb na zemi. Jakýsi malý černý předmět změnil tvar; po chvíli se opět pohnul. Nenapadlo mu, jaký černý předmět by mohl být v poušti, usoudil proto, že to je stín. Ale měnící se stín může vrhat jen pohybující se předmět. Co to může být? Díval se upřeně, ale zpočátku rozeznával jen nezřetelnou rozechvělou přímku, která mizela v místech, kde byla půda kamenitá. Pak mu napadlo, že by tam mohla být cesta. Stíny dopadaly na ni. Když se upřeně zadíval, rozeznal dva jezdce na koních, klusajících těsně vedle sebe. Zastavovali se, aby se podívali na letadlo. Kdyby jezdci jeli bez zastavování, nemusel by je nikdo zahlédnout, protože zvířata, oblečení mužů i jejich tváře barevně splývaly s půdou pod nimi. Jedinou nápadnější věcí byl protáhlejší stín, protože slunce už bylo nízko nad obzorem. Ale odhalení by unikli, i kdyby zvířata zůstala bez hnutí na jednom místě.

Zatímco Ginger stále pozoroval uhánějící jezdce v domněnání, že by mohli mít nějakou souvislost s jejich úkolem, Feng-tao se dostal do stavu vzrušení, jaké by Ginger u muže tak chladnokrevně klidného nepovažoval za možné. Neustále něco mlel ve svém pro Gingera nesrozumitelném jazyce, gestikuloval a napřaženým prstem opět a opět na něco ukazoval.

V těchto chvílích se zcela jednoznačně ukázalo, že mít průvodce, s nímž se nedomluvíme, je k ničemu; z jeho pantomimických gest však postupně vyplynulo, že chce, aby sletěli dolů. Nebylo z nich ale jasné, jestli jezdce na koních viděl nebo neviděl.

Ginger se šel poradit s Bigglesem, který neustále létal kruhu.

„Myslíš, že snad vidí Jeskyně nebo řeku, když já nejsem chopen tam nic zahlédnout?“ zeptal se Biggles.

„Nemyslím si, že tam něco vidí, ale určitě musíme být velmi blízko. V každém případě chce, abychom přistáli.“

„Já tomu tak sice nerozumím, ale snad bude opravdu lepší, když přistanu,“ rozhodl se Biggles. „Nemá smysl mít průvodce, když ne-

budeme ochotni brát na vědomí jeho pokyny. Stejně tu nemůžeme pořád jenom létat dokola a zbytečně spotřebovávat spousty benzínu.“

Ginger seděl klidně, když v příštích minutách velké letadlo klesalo stále níž k povrchu pouště, na níž různé podrobnosti začínaly mít stále přesnější obrysy. Nastala rozhodující chvíle. Věděl, že se na Bigglesův úsudek může spolehnout, i když při přistávacím manévru kdekoli jinde, než na ploše k tomu určené, je vždy nutno počítat s nepředvídatelnými okolnostmi.

Biggles se ještě chvíli rozmýšlel. Přeletěl několikrát nad několika místy kamenité planiny, než se definitivně rozhodl. Pak začal manévr, který byl nevyhnutelný. Ginger zatajil dech, když se kola dotkla země; letadlo však ujíždělo dál skoro bez jediného zakodrcání, stejně hladce, jako dosud vždycky. Ginger se uklidnil a zadíval se na jezdce na koních, kteří se zastavili ve vzdálenosti asi dvou set yardů a nehnutě se dívali na letadlo.

V následujících několika vteřinách nastal zmatek. Feng-tao neustále něco brebentil, smál se na celé kolo, radostně pokyvoval hlavou, mával rukama jako větrný mlýn a neustále někam ukazoval.

„Myslím, že chce vystoupit,“ řekl Biggles. Pustili ho ven. Pak vystoupili všichni, protože rádi přivítali možnost protáhnout si tělo.

„Co chce dělat?“ zeptal se zamračený Biggles, když se Feng-tao rozběhl k jezdcům na koních.

„Třeba se jde zeptat na cestu,“ odpověděl Algy. Mínil to sice v žertu, ale jak se později ukázalo, byla to pravda. Feng začal znovu mávat rukama a ukazovat; pak konečně s výrazem naznačujícím, jak je spokojen sám se sebou, se vrátil.

Došel k Bigglesovi, ukázal k východu a sedmkrát sevřel a otevřel prsty na pravé ruce. „Li,“ řekl a cvičení s prsty ještě jednou zopakoval. Nebylo to nutné, protože význam byl naprosto jasný.

„Třicet pět li,“ neobvyklým hlasem řekl Biggles. Proboha, vždyť to je třináct nebo čtrnáct mil.“

Nebylo divu, že Ginger viděl na žluté tváři úsměv od ucha k uchu. Samozřejmě, Feng-tao to myslel dobře. Když zahlédl jezdce, ani mu nenapadlo, jaké nebezpečí je spojené s přistáním, jen se jich chtěl zeptat na cestu, což je naprosto běžné v pouštních krajinách, kde obvyklým pozdravem je: „Kam jdete?“ nebo „Odkud přicházíte?“

Když ale Ginger zvažoval riziko, které bylo podstoupeno z tak maličného důvodu, obešel ho po zádech mráz.

„Co máš v úmyslu dělat, starý brachu?“ zeptal se Bertie, nenucené si čistící svůj nezbytný monokl.

„Na chůzi pěšky je čtrnáct mil zatraceně dlouhá trasa,“ odpověděl Biggles. „Na pochod v takovém terénu a v takovém podnebí nejsme zařízení. Za chvíli bude vedro jako v pekle. Mohli bychom zcela snadno sejít z cesty, nemluvě o tom, že by nám cesta trvala příliš dlouho. Nemám odvalu to risknout. Ani nejsem ochoten riskovat pokus dojet tam letadlem po zemi, když nevíme, jaký je dál terén. Budeme se muset někde poblíž cíle porozhlédnout po nějakém jiném místě pro přistání. Směr k němu víme – alespoň doufám, že právě to se nám snažil naznačit. Nemám ale žádnou radost z toho, že Feng musel těm chlapům říci, kam máme namířeno, aby se jich mohl zeptat na cestu.“

Všichni se obrátili a zadívali se na jezdce, kteří mezitím přišli poněkud blíž. Byl to divoce vyhlízející pár; v těchto končinách se ale nevymykali z průměru. Oba měli na hlavách jasně barevné zašpičatělé kapuce, ozdobené jehněčími kožešinami, na sobě pak kožešinové pláště a vysoké boty s vysokými podpatky.

„Kirgiz,“ řekl Feng-tao, upřeně se dívající na předmět jejich zájmu.

Biggles pokrčil rameny. To slovo pro něho nic neznamenalo. „Vraťme se do letadla,“ řekl.

Posedali si na svá místa a letadlo se vzneslo, aby, jak doufali, hravě překonalo krátkou cestu k Jeskyním.

„Odchylka od cíle pouhých čtrnáct mil po cestě dlouhé dvanáct set mil vykonané v noci, to je tedy zatraceně dobré,“ pochvaloval si Ginger, vědom si, že čím delší je let napříč pevninou, tím větší je možnost odchylky od kursu.

Po snadném prvním přistání byli všichni přesvědčeni, že by se něco takového mohlo zopakovat někde poblíž cíle. Kdyby jen tušili, jaké překvapení je velmi brzy čeká, že s přistáním to přece jen nebude tak jednoduché, pak by se snažili dále vyptávat jezdce, kteří už plným tryskem uháněli pryč. Nikdo z nich na ně už nepomyslel. Jediný Ginger se o nich zmínil: „Doufám, že ti chlapi nebudou nikde

mluvit o tom, co tu viděli.“ Na to mu Biggles odpověděl: „Nebud' naivní – ti se budou se svým neobvyklým zážitkem chválit na každém kroku. Na tom ale nijak moc nezáleží, jestli to roznese. Než nám to bude moci nějak zkomplikovat náš úkol, budeme už dávno odtud pryč. Podle směru jeli do Tunhwangu a ten je přece jen dost daleko.“

Z nízko letícího letadla pozorovali, že terén je čím dál tím víc nerovný, jako typický pouštní kraj – čím dál tím častěji se zvedaly písečné duny nebo nízké kopce, mezi nimi plytké pánve, některé rozsáhlejší, jiné menší, všechny ale plné písku, kamenů, uvolněných velkých balvanů, občas se objevil i suchý, větrem ze země vyrvaný keř.

„To se mi vůbec nezamlouvá,“ poznamenal Biggles, s obavami pozorující zem pod sebou.

Když se pak přehoupili přes nějaký útes, najednou se před nimi ukázal potok a oáza; pod útesem byl skrytý úzký potůček, na březích ozdobený zelení; Ginger se už nedivil, že se jim ho z letadla nepodařilo zahlédnout. Potůček byl úzký a trvale ve stínu, takže byl viditelný ze všech možných úhlů, jedině ne přímo shora.

Feng-tao s tváří rozzářenou úsměvem od ucha k uchu vykřikl: „Nan-hu!“

„Výborně, jsme tady,“ řekl Biggles a začal kroužit, aby vyhledal vhodné místo k přistání. Létal stále v širších kruzích, protože nikde neviděl rovnou půdu bez překážek. Za deset minut bylo zcela jasné, že tady vhodné místo k přistání nenajde. Bylo krutou ironií, že jediné vhodné místo k přistání bylo to, z něhož před několika minutami odletěli. Byla to krutá náhoda, že právě odtamtud se terén začal měnit k horšímu. Zcela blízko oázy byly sice ploché pánve dostatečně velké k přistání, jenže všechny byly zaneřáděné poházenými kusy skalisek nebo uschlými, větrem deformovanými křovinami a podobně.

Biggles pečlivě prohlédl každou pánev, aby si ověřil možnost jejich použití, ale nakonec zavrtěl hlavou a řekl: „Ani jedno místo není použitelné.“

„Věřil bys, že je něco takového možné?“ rozzlobeně zabručel Ginger.

„To víš, že ano, docela dobře,“ se smutným úsměvem odpověděl Biggles.

„Tak blízko a přece tak daleko.“ „Teď nám nepomohou žádné otřepané fráze.“

„Co budeme dělat?“

„Právě se to pokouším vymyslet.“

„Co kdybychom z letadla vyhodili prosbu, aby lidé tam dole pro nás vyčistili jednu z těch dolin?“

„To nemá naději na úspěch. Nemluvě o tom, že by to trvalo mnoho dní. Ta práce by musela být provedena pořádně, aby se přistání nestalo smrtelnou pastí.“

„Co vrátit se zpátky na místo našeho prvního přistání?“

„Tím se nic nevyřeší.“

„Takže co navrhuješ?“

„Budeme muset přistoupit k náhradnímu řešení, které jsme si připravili.“

„Chceš tím říci, že budeme muset já a Algy seskočit a zajít osobně za těmi lidmi?“

„Nevidím žádné jiné řešení.“

„Co kdybych seskočil sám, sehnal lidi dohromady a odvedl je na místo našeho minulého přistání?“

„To by pravděpodobně zabralo mnohem víc času, než kdybychom my šli za nimi,“ odpověděl Biggles. „I kdyby všichni byli fyzicky fit, o čemž lze s úspěchem pochybovat, v krajině, nad kterou jsme letěli, by nebyli schopni ujít za hodinu víc než jednu míli. Víš přece dobře, jak zrádné jsou písečné duny. Nemluvě o tom, že by bylo víc než kruté někoho odtamtud vzít a někoho tam nechat. Ale i kdyby všichni byli schopni tu vzdálenost překonat, nijak se mi nelíbí představa celý den tam čekat v otevřené krajině tak blízko cesty do Tunhwangu. Kdyby nás tam někdo odhalil, pak místo abychom ty lidi zachránili, mohli bychom jim víc ublížit, než jim prospět.“

Ginger neodpověděl.

„Odletím s Bertiem zpátky na základnu do Pákistánu,“ pokračoval Biggles. „Ty a Algy seskočíte a zajistíte úpravu přistávacího pruhu. Podle mne by to neměl být nijak velký problém. Vrátím se přesně ode dneška za týden. Ten čas by měl k úpravě pruhu stačit, i kdyby

se ukázalo, že práce bude komplikovanější, než se zdá. Odsud to nelze tak dobře posoudit.“

„To je rozumná řeč,“ souhlasil Ginger.

„Vezmete si s sebou vysílačku, ale nepoužijete ji dřív, dokud se neoctnete v opravdu nebezpečné situaci. Vyhod'te také dostatečné zásoby – budete je potřebovat. A dohlédni na to, aby Feng měl pořádně utažené popruhy.“

„O to se postarám.“

Biggles interkomem řekl o svém rozhodnutí Algymu, pak vystoupil s letadlem do výšky vhodné k seskoku. Jeho přátelé mezitím připravili vše potřebné k opuštění letadla.

Nejprve vyhodili na padáku tři těžké bedny s potřebnými zásobami. Pak do volného prostoru vykročil Feng-tao. Vyskočil v pořádku, ale Gingera málem ranila mrtvice, když pozoroval jeho nebezpečně dlouho trvající let volným pádem. Zdálo se, že úplně zapomněl zatáhnout za kroužek. Nakonec pak v krátkých intervalech za sebou vyskočili Algy a Ginger a o pět minut později, už na pevné půdě, na důkaz bezpečného přistání zamávali letadlu a pomáhali Fengovi zbavit se postrojů padáku.

Za slábnoucího hučení motorů posbírali tři bedny, posadili se na padáky a čekali na příchod lidí z oázy, aby jim pomohli všechno odnést. Byli si jistí, že nebudou muset dlouho čekat, protože od okraje útesu byli přibližně dvě stě metrů. Mezi nimi a útesem byla jen nízká duna.

Uběhlo deset minut. Slunce žhnulo a vedro na rozpáleném písku začalo být nesnesitelné.

„Nějak si dávají na čas,“ věčně poznamenal Algy. Feng, neustále se dívající na vršek duny, se zdál být vzniklou situací vyveden z míry.

Uběhlo dalších deset minut. „Asi už nepřijdou,“ řekl Ginger. „Možná nás považují za nepřátele. Pojd'me pryč z toho slunka. Jsem už celý uškvařený.“

„Ano, asi bude lepší, když odejdeme,“ souhlasil Algy. „Vezme si jen padáky a pro ostatní se vrátíme později.“

Ginger souhlasil.

Duna mezi nimi a útesem byla sice nízká, ale brzy se ukázalo, jak správné bylo Bigglesovo rozhodnutí, nepokoušet se v podobném terénu o dlouhý pochod. Až po kotníky se bořili do lehkého a pohyblivého, větrem navátého písku a po každém kroku sklouzli půl kroku nazpět. V suchém, vše spalujícím vedru každý krok vyžadoval nepředstavitelnou námahu. Na opačné straně duny většinou klouzali po svahu, který byl poněkud příkřejší. Brzy dospěli k úpatí duny a pak už to nebylo daleko k okraji útesu. Nebyl nijak ohromující, nikde nebyl vyšší než šedesát stop.

Teprve v okamžiku, kdy se Ginger z útesu podíval dolů, začal mít neurčité podezření, že tu něco není v pořádku. Nejenže nikde v dohledu nebyla jediná živá duše, ale nad celým místem se vznášelo jakési nepřírozené ticho. Budova ubytovny těsně vedle žalostně vypadajících záhonků působila bezútešným a skličujícím dojmem, typickým pro neobydlené budovy. Malé obhospodařované plochy půdy, na nichž byly pěstovány plodiny, byly udupané. Odněkud se šířil nepříjemný zápach. Gingerovi se sevřelo hrdlo; s takovým zápachem, typickým pro hnilobu, se už setkal dříve.

„Tady není něco v pořádku,“ řekl Algy tichým, stísněným hlasem a pozorně prohledával okolí.

Ginger se zadíval na Fenga, nevěřícně se dívajícího do oázy s pokleslou spodní čelistí a s výrazem, který se Gingerovi vůbec nelíbil.

„Sestupme dolů,“ řekl stroze Algy.

„Abychom se do něčeho nezamíchali.“

„Nikdo tu není,“ odpověděl Algy. „A dolů budeme muset stejně sejít. Nemůže celý týden sedět tady nahoře. Pojďme, ať už to máme za sebou.“

Brzy našli úzký chodník, vedoucí před jeskyněmi vytesanými v útesu. Dlouhá staletí flegmaticky do kraje shlížejícím tvářím Buddhů nevěnovali pozornost, sešli dolů a rychle spěchali k budově, kterou se místo pyšnilo. Odporný zápach se stával stále výraznějším, až konečně uviděli pískem nedostatečně zasypaného mrtvého koně.

Algy šel dál a po několika krocích se sehnul, něco zvedl ze země a rozevřel dlaň. Měl v ní prázdnou mosaznou nábojnici. „Nemá smy-

sl si něco namlouvat,“ řekl tiše a odhodil ji. „Přišli jsme příliš pozdě.“

IV. TRAGÉDIE V NAN-HU

Pak pomalu, rozhlížejíce se doleva a doprava, jako by se báli, co by mohli uvidět, šli k obytné z hliněných cihel, v níž byla jedna hala s malými kóji. Bylo v ní ticho jako v kostele. Byla prázdná. Na holé podlaze byly zlověstně vypadající skvrny. Chvíli stáli a rozhlíželi se. Feng začal něco přerývaně drmolit.

„Vypadněme odsud,“ řekl za chvíli Algy. „Zdejší atmosféra se mi vůbec nelíbí.“

„Mám stejný pocit,“ tichým hlasem odpověděl Ginger.

Pomalu se vraceli ke dveřím, za nimiž sluneční pruhy měnily písek na tekuté zlato. Nikdo nepromluvil. Nikomu nebylo do řeči. Všem bylo nad slunce jasné, že v oáze došlo k tragédii. Po celou dobu příprav si všichni byli vědomi podobné možnosti, ale následkem přirozeného lidského optimismu na to přece jen nebyli připraveni a nikomu se po tomto objevu nechtělo mluvit.

Aniž by měli nějaký určitý cíl, vyšli ven a rozhlédli se po oáze. Všude byly stopy po šarvátce. Všechno bylo podupáno, zničeno a rozházeno. V měkké půdě byly stopy kopyt a mezi nimi poházeny vystřílené nábojnice ze zbraní různých kalibrů. Algy zvedl nůž s hrůzu nahánějící zahnutou čepelí. Ale ze všeho nejvýznamnější byla velká hromada čerstvě naházené hlíny.

Algy zachytil Gingerův pohled. „Myslím, že tady jsou všichni pohřbeni,“ řekl tichým hlasem někoho, kdo je smířený s osudem a připraven na nejhorší.

Ginger začal jednat prakticky. „Ty potraviny bychom měli raději někam uklidit pro případ, že bychom dostali nějaké hosty,“ nevesele navrhl. „Když si představím, že tady budeme tvrdnout celý týden, běhá mi mráz po zádech.“ V duchu už ale přemýšlel o tom, jestli budou jen oni tři schopni za tak krátkou dobu sami odstranit překážky z větší doliny tak, aby Biggles na ní mohl přistát a vzít je na palubu. Kromě vlastní práce budou muset dávat pozor, aby je nikdo nepřekvapil.

Očima bloudil po nesčetných jeskyních ve stěně útesu. Napadlo mu, že kdyby nebyly vytesány k uctívání Buddha, bylo by je možné považovat za obrovskou kolonii hnízd břehulí říčních. Najednou str-

nul, a aniž by změnil tón hlasu, řekl Algymu: „Nedívej se tam, ale v těch jeskyních někdo je.“

„Jsi si tím jistý?“

„Zahlédl jsem nějakou tvář.“

„Mohla to být jedna z těch soch.“

„Ne, pohnula se. Vykoukla a zase se schovala.“

„Jestli se tam opravdu někdo ukrývá, myslím, že se nemáme čeho obávat,“ přesvědčivě řekl Algy. „Když už tu musíme zůstat celý týden, dříve či později na něho určitě narazíme, jestli tam ovšem opravdu někdo je. Navrhuji, abychom si s tím teď nelámali hlavu.“

„Tady to místo je dost strašidelné i bez tváří vykukujících na nás zpoza rohu,“ odpověděl Ginger. „Zavolej na ně.“

Algy stočil dlaně do kornoutu, přitiskl je k ústům a vykřikl: „Hej! Je tam někdo?“

Na okraji jeskyně se okamžitě objevil muž. „Kdo jste?“ vykřikl.

„Angličané,“ odpověděl Algy. „Přiletěli jsme sem, abychom odsud odvezli několik lidí domů.“

Muž se obrátil, zřejmě, aby se poradil s někým v jeskyni za sebou. Když se zase otočil, zvolal: „Jdeme dolů.“

„Někteří jsou zřejmě v dobrém fyzickém stavu,“ s nadějí v hlase konstatoval Ginger. „Ten chlap vypadá na Brita a zřejmě není sám.“

Muž začal sestupovat po úzkém chodníčku. Za ním z jeskyně vystoupily čtyři osoby, jeden muž a dvě ženy, zcela jistě Evropané, a Číňan. Všichni měli na sobě víceméně stejné, pro kraj typické tlusté vatované oblečení – v pase a přes kotníky stažené kalhoty a tlusté pletené sandály. Gingerovi to v těchto okamžicích připadalo poněkud podivné, ale brzy se měl přesvědčit, že i když řídký vzduch může ve dne ve žhavých slunečních paprscích dosáhnout nesmírně vysoké teploty, noci bývají až krutě chladné.

Feng-tao při spatření svého krajana ožil. Zřejmě ho poznal, protože si na dálku krátce ve svém jazyce něco řekli.

Zakrátko obě skupiny stály na prostranství před ubytovnou proti sobě. Na kost a kůži vychrtlí čtyři běloši vypadali vyčerpaní, ale při přivítání se jim podařilo vyloudit na tvářích úsměv.

Algy zvedl klobouk na počest žen. Jedna byla ve středním věku, druhá poměrně mladá. „Vy jste určitě slečna Summersová a vy sleč-

na Trevesová,“ řekl, když si z paměti vybavil jména uvedená na papíře s informacemi o této akci.

„Ano. Já jsem Summersová a to je slečna Trevesová,“ odpověděla starší z obou žen.

„Rád se s vámi setkávám,“ pokračoval Algy a pohledem přeskačkoval z jedné na druhou. „Naše vláda se doslechla, do jak vážné situace jste se dostali, a požádala nás, abychom sem zaletěli letadlem a přivezli vás domů. Naneštěstí se nám nepodařilo nikde poblíž najít místo vhodné k přistání a letadlo se proto muselo vrátit na výchozí základnu do Pákistánu. Přiletí ale zpátky. My jsme seskočili na padácích. Co se tu vlastně stalo?“

Muž, který se předtím objevil na římse jeskyně, odpověděl: „Když jsme uslyšeli blížící se letadlo, přirozeně jsme byli přesvědčeni, že to jsou Rusové nebo Číňané, proto jsme se rychle ukryli v Jeskyních. Jmenuji se Ritzen. Jsem Švéd, ale dlouho jsem pobýval ve Spojených státech. A toto je můj dobrý přítel páter Dubron z Francie.“

Francouz se uklonil.

Ginger si prohlížel Švéda. Byl to vysoký, pohledný, modrooký muž ve věku kolem dvaceti pěti let. Měl upřímný, otevřený pohled a Ginger si ho na první pohled oblíbil. Jeho angličtina měla poněkud zvláštní přízvuk.

„Ani nevíte, jak rádi vás vidíme,“ pokračoval Švéd. „Nemáme už totiž skoro nic k jídlu a počítali jsme, že se blíží náš konec.“

„Jídla máme dost, vystačilo by pro mnohem větší společnost, než je tato; kromě toho jsme vzali i nějaké léky a hygienické potřeby,“ řekl Algy. „Mysleli jsme, že vám přijdou vhod. Nejlepší asi bude, když je hned vybalíme. Až se trochu najíte, můžete nám povědět, co se tady stalo. Podle viditelných známek tu došlo k něčemu nemilému. Domníváte se, že by někdo mohl ještě přijít?“

„Na to vám, bohužel, nejsme schopni odpovědět,“ řekl Ritzen.

Všichni muži odešli pro bedny a o hodinu později Švéd, který byl vybrán za mluvčího, začal vyprávět, co se v oáze stalo.

„Až do doby před deseti dny tady všechno bylo v nejlepším pořádku,“ začal. „Je samozřejmé, že jsme stále trpěli nedostatkem jídla, ale ti z nás, kteří už v této zemi pobýváme mnoho let, jsme si zvykli

žít ze skrovných dávek. Náš šlechetný přítel, opat Ching-fu, se o všechno dělil s námi. Za stávající situace jsme samozřejmě byli neustále připraveni na nějaké problémy, ale neštěstí, které nás postihlo, jsme nemohli předvídat, ani mu zabránit. Opat měl přátele v Tunhwangu, kteří mu slíbili, že budou dávat pozor, jestli někdo nenabyl podezření o našem zdejšímu pobytu. V případě nutnosti nás měli varovat, abychom se mohli ukrýt v tajných Jeskyních. Ovšem v Jeskyních jsme nemohli být neustále. Jak už jsem řekl, měli jsme stále nedostatek jídla, proto jsme na zahrádce pěstovali, co se dalo. Dámy se věnovaly opravám našich oděvů a vaření. Nikdo z nás nepočítal, že se odtud někdy dostaneme. Ani nikdo moc nevěřil, že se Feng-taovi podaří projít všemi nástrahami, nebo v případě, že by se mu to přece jen podařilo, že by sem někdo poslal pomoc nebo podnikl akci pro naši záchranu.“

„Takže to jste byl vy, kdo Feng-taa poslal do Evropy?“ zeptal se Algy.

„Ne. To udělal dr. McDougall. Znal se s Feng-taem už mnoho let.“

„Rozumím,“ zašeptal Algy. „Pokračujte.“

„Pro všechny případy byl vždycky některý muž na hlídce,“ pokračoval Ritzen. „V kritickém dni na ní byl tamhle ten.“ Ukázal na Číňana. „Jmenuje se Kao-Ming – krátce mu říkáme Ming. Dříve byl knězem a zástupcem opata. Celý den tehdy strávil na vrcholku kopce a pozoroval, jestli se odněkud neblíží nebezpečí. Právě před deseti dny jsem byl s páterem Dubronem na řadě, abychom šli do pouště nasbírat suché tamaryškové kletí na oheň, aby bylo možné vařit. A to nás zachránilo, proto jsme tady. Dámy byly v Jeskyních a ostatní byli porůznu zaměstnáni nějakými pracemi. Najednou se do tábora tryskem přihnala tlupa kirgizských banditů. Byli to muži z kočovné mongolsko-tatarské rodiny, která je, mimochodem, potomkem slavného Džingischána. Jsou to všichni bez výjimky darebáci a lupiči, i když, upřímně řečeno, svým způsobem k tomu byli přinuceni. Jsou to nelítostně krutí lidé. Když Rusové uchvátili tuto část země a vydali rozkaz na jejich likvidaci, někteří se nechtěli Rusům podřídit a poklonkovat jim, utekli do širých stepí a stali se z nich bandité. Musím ale říci, že nám nikdy neublížili, alespoň ne úmyslně. Snad věděli, že

u nás nenajdou nic, co by stálo za ukradení. Několik roků se v této oblasti pohybovala asi dvacetičlenná tlupa. Sem s velkým křikem zavítali jen jednou nebo dvakrát, aby nakrmili a napojili koně, sebrali co našli a tryskem zase odjeli.“

„Dva z nich jsme viděli v poušti,“ skočil mu do řeči Algy.

„To určitě byli dva z těch, kterým se podařilo utéci před masakrem, k němuž tady došlo,“ řekl Ritzen. „Stalo se toto. Jak už jsem řekl, zločinecká tlupa sem jako obvykle přijížděla pro jídlo a vodu pro sebe a pro koně. Ming je viděl přijíždět, proto spěchal všechny varovat a ukrýt tu trochu rýže a prosa, které jsme měli. Ming ale cestou sem nezpozoroval, co se děje za přijíždějícími Kirgizi. Oni to nevěděli také. Já jsem tam nebyl, pouze dámy všechno viděly z Jeskyní, proto je nechám, aby pokračovaly ony.“

Dalšího vypravování se ujala slečna Summersová. „Dívaly jsme se, aniž by někdo viděl nás. Bandité u potůčku napojili koně a posbírali nám všechno jídlo, které našli. Doufaly jsme, že už odejdou, když se sem najednou přihnala velká skupina čínských kavaleristů, kteří pochytili nejen lupiče, ale i naše nepřipravené přátele.“

„Říkám-li kavaleristé, mám na mysli členy řádných vojenských jednotek nové Rudé armády. Většinou to byli mladíci příliš dychtiví v praxi si vyzkoušet zbraně, které jim dali Rusové. Zabíjejí každého na potkání jen z pouhé radosti zabíjet, a když se dostanou do ráže, nešetří ani vlastní příslušníky. Palbu zahájili okamžitě. Bylo to strašné. Krveprolévání trvalo půl hodiny. Všude se povalovali mrtví a ranění. Naši lidé se boje nezúčastnili. Hned na začátku opat odešel do ubytovny a k němu se přidali ostatní z naší skupiny, kteří právě pracovali v zahradě. Tam skončily životy nejen několika Kirgizů, ale po zásahu kulkou tam padl i pan Carter. Američan pan Bates byl tak těžce raněn, že byl považován za mrtvého. Zemřel o dva dny později. Číňané naše lidi – tedy zbytek naší skupiny – lehce objevili a odvedli do zajetí.“

„Kolik vězňů odvedli?“ zeptal se Algy.

„Včetně opata Ching-fua celkem pět. Původně měla naše skupina jedenáct členů. Švýcar pan Greuze zemřel už před nějakým časem. Říkám zemřel, ale ve skutečnosti byl zavražděn, protože zemřel na následky mučení, spáchané na něm důstojníkem nové čínské ar-

mády. Má hodnost plukovníka a jmenuje se Ma Chang. Běžně je ale znám pod přezdívkou Tygr. V Tunhwangu je šéfem rozvětveného obchodu s drogami. Je to největší padouch, jaký kdy žil. Naneštěstí je to typ, který dovede využít špatných časů, jaké tady teď vládnou a umí se prodrat na vrchol moci. Jak jsem řekl, dva z našich lidí byli zabiti v masakru, čtyři spolu s Ching-fuem odvedeni a my čtyři jsme zůstali.“

„Střelbu jsme zaslechli při sběru klestí,“ pokračoval Ritzen. „Rychle jsme spěchali zpátky, ale když jsme viděli, co se děje, mohli jsme jen z dálky bezmocně přihlížet. Ming měl štěstí. Podařilo se mu včas nalézt útočiště v Jeskyních. Když bylo po všem, čínští vojáci vykopali v písku mělký hrob a mrtvé do něho naházeli. Své raněné vzali s sebou. Před odchodem chladnokrevně zavraždili všechny Kirgize, kteří ještě jevíli známky života a nechali je tam, kde padli. Vypravili jsme jim slušný pohřeb, což, jak si jistě dovedete představit, nám dalo moc práce; bylo ale nutné to udělat. Pana Cartera a pana Batese jsme pohřbili tamhle pod vrby. Lidem, kteří tady trvale žijí, taková událost nepřipadá jako něco mimořádného nebo hodného pozoru. Tato část světa byla příliš dlouho tavícím kotlem desítek různých ras a náboženství. Všichni se navzájem k smrti nenávidí. Není divu, že život má tady velmi malou cenu a násilná smrt tu je všední věcí, nad kterou se nikdo ani nepozastavuje.“

„Nevíte snad náhodou, co se stalo s lidmi, kteří byli Číňany odvedeni?“ zeptal se Algy.

„Ano. Jeden opatův přítel nám přišel říci, že jsou v Tunhwangu ve vězení a jako nepřátelští agenti a kolaboranti čekají na soudní proces. Ovšem na soudní proces, lépe řečeno na frašku soudního procesu, mohou čekat mnoho měsíců nebo i roků.“

„To je hrozné,“ zašeptal Ginger.

„Myslíte, že existuje možnost, že by se Kirgizové nebo Číňané mohli vrátit?“ zeptal se Algy.

Švéd se zatvářil nejistě. „Víte, to je opravdu těžko říci. Kirgizů asi mnoho nezůstalo, je proto nepravděpodobné, že se sem zbytek jejich tlupy vrátí. Snad jen v případě, že budou zoufale potřebovat vodu. A pokud jde o čínské vojáky, můžeme jen doufat, že se také nevrátí, v domnění, že to tady dokonale vyčistili. Člověk si ale tady

nikdy nemůže být ničím zcela jistý. Celá země je ve varu. Máme obavy, že při mučení, které je tady zcela běžně praktikováno, by mohli naši lidé prozradit, že tady v Nan-hu nějakí Evropané ještě zůstali. Napadlo nám, že by Ming snad mohl odjet do města a snažit se vyzvědět, co se chystají se zajatci udělat. Ať se tam děje nebo připravuje cokoli, vždy se o tom velmi brzy mluví po celém bazaru.“

Algy se zhluboka nadechl. „Tak dobře,“ řekl zamyšleně. „Stejně tu budeme muset týden čekat na návrat letadla a máme před sebou mnoho práce. Za prvořadou věc považuji postavení trvalé hlídky, abychom si mohli být jisti, že nás nikdo nepřekvapí. Všichni musí být nesmírně opatrní, aby někde nenechali něco pohozeno, ať to jsou nádoby nebo krabice, které by jednoznačně dokazovaly, nejen že tu opravdu někdo je, ale že sem byly dopraveny zásoby. Ze všeho nejdůležitější pak bude připravit dostatečně velkou plochu, na které bude moci přistát letadlo. Původně jsme počítali s pomocí více lidí, proto čím dříve začneme, tím lépe.“

„A co lidé, kteří byli odvedeni do vězení?“ zeptal se Ginger.

Algy zavrtěl hlavou. „Obávám se, že jejich situace je zcela beznadějná.“ Podíval se na Ritzena. „Mluvíte čínsky?“

„Přirozeně, kromě toho ovládám dva nebo tři jazyky, kterými se mluví v této oblasti. Ono totiž první věcí, kterou musí každý misiónář udělat, je naučit se jazyky, jinak by tady byl jako němý.“

„Napadlo mi, že byste mohl situaci probrat s Fengem a Mingem a zeptat se, jestli by neměli nějaký návrh, co bychom mohli pro vězně udělat. Člověku je přece jen proti mysli ponechat je jen tak jejich osudu. Je však nutno velmi pečlivě zvážit každý návrh a každou možnost, abychom pokusem o jejich záchranu v žádném případě hazardérsky neohrozili životy nikoho z nás. Bylo by proto nutné opravdu všechno dobře promyslet. Zatím, pane Ritzeno, byste mohl požádat Minga, aby šel zase na hlídku. A dámy, pokud se jim chce, by mohly roztrdit potraviny a uložit je na bezpečné místo. Sám se už nemohu dočkat, až si podrobně prohlédnu plochu, kterou bude nutno vyčistit, aby na ní mohlo přistát letadlo. Je to pro nás životně důležité.“

„Rozumím,“ odpověděl Ritzen. „Navrhuji, abychom se do toho dali okamžitě.“

Práce na úpravě plochy začala.

V. ODPOLEDNE VHODNÉ K ZAPAMATOVÁNÍ

Tři dny uběhly v pohodě při práci, a kdyby si všichni neuvědomovali černý mrak vznášející se nad osudy těch, kteří byli odvezeni do vězení, mohli spokojeně očekávat šťastný konec operace.

Algy a Ginger se už seznámili s každým palcem oázy. Pozůstávala pouze z úzkého, asi pět yardů širokého pruhu poměrně úrodné půdy, táhnoucího se podél nepatrného pramínku, honosně nazývaného řekou. Ale soudě podle hloubky vyrytého řečiště tu v některém období, snad v době dešťů, muselo téci vody dost. Nebylo těžké poznat, proč právě tento kus země byl ušetřen krutého osudu okolní krajiny. Pískovcovitý útes na protějším břehu totiž hrál roli nejen jako ochrana proti extrémnímu počasí, kterým trpěl celý kraj, ale sloužil i jako překážka proti písku, hnanému neumdlévajícím větrem pouští. Důkazem toho byla skutečnost, že na obou koncích útesu, který byl zhruba stejně dlouhý jako oáza, byl písek nesporným vítězem. Útes dosahoval největší výšky uprostřed a oáza byla nejširší právě v těchto místech. Současně se snižováním útesu na obou stranách se úměrně zužovala i oáza, což bylo nesporným důkazem, že existence oázy je závislá na útesu. Jeskyně, kterými byl celý útes provrtán jako plástev, byly uprostřed přístupné z římsy, k níž vedl příkrý, úzký chodníček. Útes sám byl přírodní. Všechno ostatní bylo umělé.

Totéž bylo možno říci o samotné oáze, která svou užitečnost a význam získávala postupně po stovky let díky kněžím, kteří se zde střídali jako strážci buddhistické svatyně. Ti kultivovali půdu a vysadili zde stromy, kterými se teď oáza mohla pyšnit – kromě řady zákrskovitých topolů to byly skupiny křovinatých vrb, rostoucích poněkud stranou od ubytovny, postavené na nejširším místě oázy. Byl tu také malý sad rozmanitých stromů, jablek, švestek a meruněk, které plodily ovoce různé kvality. Na menší rozloze rostly melouny, proso, hrách, trochu rýže a pro své léčivé vlastnosti i pár revení. Na zbytku oázy rostla křovinatá tráva, která jako materiál sloužila k rozmanitým účelům, od pletení košíků a rohoží na prosévání rýže až po svazky přivázané na konci tyčí, používané jako metly.

Brzy po prohlídce v úvahu přicházejícího přistávacího pruhu byla většina překážek odstraněna; to jest, byly odtaženy na jednu stranu, kde ničemu nebránily. K provedení této práce se sice počítalo s mnohem větším počtem rukou, ale jak se ukázalo, práce nebyla tak obtížná, jak předpokládal Biggles. Všichni si byli moc dobře vědomi, co na dokončení této práce závisí, proto pracovali s největším úsilím, často při svitu měsíce, aby si pak odpočinuli v poledne v době nejkrutějšího vedra.

Široko daleko v okolní poušti byla zajímavá pouze jedna jediná věc, a sice ruiny nějaké starodávnej budovy, která mohla být svatyně, ale také možná strážní věží. Byla poměrně malá. V suterénu pod ní byla nějaká komora, snad krypta. Byla asi jednu míli od oázy a nebylo v ní nic pozoruhodného. Algy a Ginger si zašli budovu důkladně prohlédnout, ale když jim nenapadla žádná možnost, jak ji vhodným způsobem využít, přestali se o ni zajímat.

Ming se nabídl, že zajde do Tunhwangu získat nějaké informace o zajatcích. Protože byl občanem této země a knězem, nehrozilo velké nebezpečí, že bude odhalen. Feng ochotně slíbil, že bude bedlivě dávat pozor na celé okolí oázy po dobu, kdy ostatní budou pracovat. Všichni se zabydleli v Jeskyních, které byly tak nepředstavitelně rozsáhlým bludištěm, že ani Algy ani Ginger z nich dosud neviděli ani polovinu. Shodli se na nikde jinde neviděné kráse Jeskyní, v nichž každý palec stěn a stropů byl pomalován, buď konvenčními orientálními dekoračními motivy, nebo výjevy zobrazujícími život Buddhy, jehož sochy se tu nacházely na každém kroku. Ginger si s hlubokou úctou uvědomoval nezměrné množství práce, kterou si to všechno vyžádalo, a snažil si představit, jak dlouhé věky to muselo trvat; ani kouzlem maleb se však nenechal strhnout k nekontrolovanému obdivování. V tomto ohledu ani Algy této kráse nepodlehli. Měli přece jen příliš mnoho starostí, než aby se mohli věnovat pouze obdivování umění, byť sebekrásnějšího. Jeskyně byly pro ně hlavně důležité tím, že poskytovaly mimořádně dobrou možnost kdykoli zmizet z očí jakýchkoli cizích návštěvníků. Nebylo pochyb, že právě z tohoto důvodu je přátelsky naklonění Číňané vybrali jako nejlepší úkryt pro uprchlíky.

Klid oázy nebyl zatím nikým narušen, proto práce pokračovaly bez přerušení a všichni oprávněně doufali, že tento uspokojivý stav potrvá až do Bigglesova návratu. Algy si byl vědom, že právě na něm spočine tíha rozhodnutí, zda pro vězně v městě mají nebo nemají něco udělat. Všechno by bylo v dokonalé pohodě, jak to za těchto tak podivných okolností bylo možné, kdyby neexistoval problém vězňů, vrhající stín beznaděje na misionáře, kteří zůstali v Jeskyních.

Jediným návštěvníkem oázy byl putující láma v typickém rudém rouchu. Feng ohlásil jeho příchod včas, takže se všichni mohli uchýlit do Jeskyní. Láma si v oáze jen krátce odpočinul, pak pokračoval v cestě do Lhasy, aniž by zahlédl cokoli podezřelého. Od něho nebylo nutné obávat se něčeho zlého.

Všeobecně panující naděje na pokojný dočasný pobyt však byla čtvrtého dne surově otřesena. Bylo pozdní odpoledne, kdy všichni obvykle přerušovali práci, aby si ve stínu Jeskyní pochutnali na žemami připraveném šálku čaje. Ginger právě odešel kousek po proudu potoka, aby se v tekoucí vodě pořádně umyl. Ostatní byli na cestě k Jeskyním, když se z kopce přiřítíl Feng se zprávou, že se blíží čtyři čínští vojáci, zřejmě s úmyslem napojit koně. Právě z něčeho takového měli všichni obavy, proto zařídili trvalou hlídku na kopci; byli si vědomi, že sladká voda v poušti je magnet, kterému lze jen stěží odolávat.

Po vyslechnutí Fengovy zprávy se všichni neorganizovaně rozběhli k Jeskyním, přesto všichni doběhli včas. Algy si vzpomněl na Gingera, proto rychle běžel k žebříku umožňujícímu přístup k Jeskyním, z něhož byl dobrý výhled na potok odtékající z oázy a vyhlížel přítele v naději, že už se bude po mytí vracet zpátky. Nikde v dohledu však nebyl, což mohlo znamenat, že je ještě pořád asi dvě stě yardů daleko za malou skupinou vrb a šplouchá se ve vodě.

Algy málem podlehl panice. Byl bezradný a nevěděl co má dělat. Ovládl ho nepříjemný pocit bezmocnosti. Kdyby vykřikl, uslyšeli by ho vojáci, kteří podle vzrušené Fengovy gestikulace už na vzdáleném konci vstupovali do oázy. Algy nakonec opravdu neudělal nic, protože by nevedlo k ničemu dobrému, kdyby dal o sobě nepříteli vědět. Mělo by to za následek určitě jen víc škody než užitku. Nezbyvalo

mu nic jiného, než se modlit, aby Ginger zůstal tam, kde je nebo aby jezdce na koních uviděl nebo uslyšel dřív než oni jeho.

Zřetelné cinkání vojenské výstroje Algyho varovalo, že je nejvyšší čas, aby zmizel z dohledu. Ostatní už byli v bezpečí Jeskyní. Ustoupil proto do hlubokého stínu nejbližší jeskyně a lehl si na zem tak, aby s malým nebo žádným rizikem, že bude prozrazen, mohl sledovat dění v oáze. Ucítil dotek na rameni. Když se otočil, uviděl vedle sebe ležícího Ritzena.

Čtyři vojáci, kteří se na své zřejmě pravidelné obchůzce dobře a nenuceně bavili, se objevili u potoka. Malý muž s žabí tváří, ověšený zlatými prýmký a šňůrami, byl nesporně velícím důstojníkem.

„Ma Chang! – Tygr!“ vydechl Ritzen Algy do ucha.

Vojáci došli k ubytovně a sesedli z koní, kteří se ihned rozběhli k vodě. Muži se posadili na zem a zapálili si cigarety. Bylo očividné, že zatím nepojali sebemenší podezření. Jak se později zjistilo, neměli k tomu důvod, protože před krátkou dobou překvapili a zlikvidovali skupinu Kirgizů. Chovali se tak, jako by měli dost času a chtěli se v oáze nějakou dobu zdržet; z napjatého očekávání se Algy začal potit, protože každým okamžikem se mohl objevit Ginger, aby přišel na šálek čaje. Bude muset jít kolem sedících mužů, aby se dostal k úzké stezce vedoucí nahoru do Jeskyní.

Uběhlo pět minut. Muži nehnutě seděli a pokuřovali. Horší bylo, že se během rozhovoru dívali nahoru na Jeskyně, jako by uvažovali, že se tam zajdou podívat. Za normálních okolností by to vůbec nevadilo, protože všem, kteří v nich teď byli ukryti, opat Ching-fu ukázal nejtajnější, těžko přístupná místa Jeskyní, takže by mohli ustoupit mnohem dál, než by se vojáci odvážili.

Jenže nic takového se nestalo, protože tomu zabránila jediná věc, které se Algy bál nejvíc. Zpoza vrb se vynořil vesele si popiskující a energicky ručníkem mávající Ginger. Vojáci ho uslyšeli. Mrkli na sebe, vyskočili a uháněli ukryt se za ubytovnu. Ginger došel asi jen dvanáct yardů před ukryté vojáky, když zahlédl koně, kteří už od potoka odešli a pásli se ve stínu topolů.

Veselá melodie mu odumřela na rtech a okamžitě zůstal stát. Dříve, než mohl na vzniklou situaci nějak zareagovat, vojáci vyběhli zpoza budovy a namířili na něho pušky. Ma Chang zasunul jezdecký

bičík pod paži a vytáhl revolver. Algy si s pokleslým srdcem uvědomil, že tento surovec k smrti umučil švýcarského misionáře.

Zhluboka se nadechl a sevřel automatickou pistoli. Nebylo jasné, co vojáci udělají. Nedalo se vyloučit, že vzhledem k rychlosti, jakou se stávající situace vyvinula, to nevěděli sami. Bezmocného zajatce měli zcela ve svých rukou, dalo se proto čekat, že nemají žádný důvod ke spěchu. Algy však s naprostou určitostí věděl, že ve chvílích, kdy Ginger může být každým okamžikem zavražděn nebo unesen, nemůže na římse jen ležet a nic proti tomu neudělat. Bylo jasné, že ani jednu, ani druhou možnost nemůže připustit, aniž by se pokusil tomu zabránit. Zvedl ruku s pistolí, ale v tom okamžiku mu hlavou proběhla hrůzostrašná představa, že když odhalí sebe, prozradí i ostatní. Mnoho životů proti jednomu. Z hrozného rozhodování, před které byl postaven, mu na čele vyrazily krůpěje potu. Zaváhal. Než se k něčemu rozhodne, raději se pokusí vyčkat, co mají vojáci v úmyslu. Rozechvělý napětím čekal s pistolí v ruce.

Tři vojáci vzrušenými hlasy pravděpodobně hovořili o vzniklé situaci. Důstojník, který se zřejmě dobře bavil, si kritickým pohledem prohlížel zajatce. Ginger sám nedělal nic, jen stál a lhostejně se díval na Číňana, zřejmě připraven podrobit se jakémukoli jeho rozhodnutí, jen aby nevystavil nebezpečí ostatní, v Jeskyních ukryté přátele. Nemohl se na nic zeptat, ale ani na nic odpovědět. Když na něho v jednom okamžiku Ma Chang vyštěkl otázku, jen pokrčil rameny a zavrtěl hlavou.

Zřejmě dosud žádnému vojákovi nenapadlo, že by tu zajatec nemusel být sám. Teď však jeden z nich něco řekl a ostatní se okamžitě začali rozhlížet kolem sebe, jako by hledali na jeho otázku odpověď. Brzy toho však nechali. Důstojník se jen zadíval na přední stěnu útesu a zřejmě uspokojen, že tam nikoho nevidí, obrátil se k zajatci a nevlídným hlasem něco řekl. Jeho slova dolehla až nahoru k Jeskyním.

„Říká mu, aby před důstojníkem padl na tvář,“ zašeptal Ritzen.

Ginger však nevěděl, co důstojník řekl, proto se ani nepohnul; v následujícím okamžiku udělal Ma Chang krok dopředu a šlehl ho jezdeckým bičíkem. Ginger šlehnutí zachytil paží. Ale dřív, než mohl něco udělat, ho dva vojáci sevřeli a mrštili jím na zem. Důstojník

k němu vykročil a surově ho nakopl. Po jediném slově rozkazu vojáci Gingera neurvale zvedli do klečící polohy. Ma Chang odhodil jezdecký bičík, zamával revolverem, přešel za zajatce a zamířil mu na hlavu.

To bylo víc, než mohl Algy vydržet. Pohnul se, a pohnul se velmi rychle. Vytáhl pistoli. Rychle zamířil a vystřelil.

Po zarachocení výstřelu na okamžik všichni strnuli, nikdo se ani nepohnul. Pak se čtyři žluté tváře trhnutím otočily, aby zjistily, odkud rána padla. Algy nevěděl, jestli ho vidí nebo ne. Domníval se, že ne.

Rozzuřen, že minul cíl a s pocitem, že tím jen celou situaci zhoršil, chystal se vystřelit znovu, když bylo ticho přerušeno neorganizovanou salvou výstřelů z pušek. V tom okamžiku všichni na scéně ožili a dali se do horečného pohybu.

Dva Číňané padli na místě mrtvi. Druzí dva se rozběhli ke koním. Ozvaly se další výstřely. Jeden z nich klopýtl a padl, ale pak se přece jen napůl zvedl, obrátil se a vystřelil na svého pronásledovatele. Ten stačil ještě bez míření na vojáka vystřelit, ale pak také klesl na kolena. Ma Chang, který jediný přežil, doběhl ke koním, vyskočil do sedla nejbližšího, zabodl mu ostruhy do slabin, a co nejníže přitisknut ke hřbetu koně tryskem uháněl před dvěma muži přepadové jednotky, kteří se s krvežíznivými výrazy pustili za ním.

Ginger, který se při první salvě vrhl na zem, ležel nehnutě s poněkud vyčuhující hlavou, jako by se snažil pozorovat dění kolem.

Vzrušení, které Algyho ovládlo při pohledu na bestiální jednání, si lze lépe představit, než popsat. Z tak rychle proběhnutých událostí se mu roztočila hlava, byl však natolik při smyslech, aby zřetelně poznal, že ti, kteří se tak náhle objevili na scéně – napočítal jich pět – jsou Kirgizové. Jestli do oázy přijeli pro vodu nebo jestli stopovali vojáky, jako před několika dny vojáci stopovali je, to nevěděl. A nikdy se to nedověděl. Jedno však bylo jisté. Bandité se vojákům pomstili zdrcujícím způsobem.

Zdálky se ještě ozvalo několik výstřelů; pak se dva bandité, kteří pronásledovali Ma Changa, s úsměvy od ucha k uchu vrátili a začali se s ostatními bavit, jako by byli potěšeni úspěchem útoku – měli

k tomu opravdu dobrý důvod. Zraněný pátý muž se přibelhal ke svým kumpánům a radoval se s nimi.

Brzy však všichni zmlkli a svou zvědavou pozornost věnovali Gingerovi, který se mezitím postavil a gestikulací rukou se jim snažil poděkovat za záchranu. Ukázal jim krvavý pruh na paži po šlehnutí bičíkem a grimasou se pokoušel naznačit, že to bylo bolestivé.

Algy vyčkával bez hnutí. Stále si nebyl jistý, co má udělat, protože v první chvíli se zdálo, že Ginger přece jen svému osudu neujde, že ho jen na chvíli oddálil. Bandité ho obstoupili, jako by si sami nevěděli rady, co s ním mají udělat. Pak jeden řekl něco vážným hlasem. Algy měl dojem, že v něm poznává jednoho ze dvou jezdců, kteří Fengovi ukázali cestu do Nan-hu. Bylo snad toto důvodem jejich příjezdu do oázy, dumal. Považoval to za velmi pravděpodobné, ale nikdy si to neměl možnost ověřit. Ostatně, nijak zvlášť na tom nezáleželo.

Algyho problematické úvahy rozřešil Ritzen, který bez hnutí bravou sledoval dramatické události. „Ti muži dole jsou Kirgizové,“ řekl Švéd.

„To jsem poznal,“ odpověděl Algy.

„Ti své stávající vládce nenávidí víc než kohokoli jiného.“

„Mohli by nám nějak pomoci?“

„Nu, jestli dojdou k přesvědčení, že jsme proti jejich pronásledovatelům, mohli by nás považovat za spojence, jimiž svým způsobem opravdu jsme. Dá se říci, že jak oni, tak my prcháme před stejným nebezpečím. Jeden z nich je zraněn. Sám není schopen udělat pro sebe zcela nic, je bezmocný. Zajdu dolů a nabídnu se, že mu ránu ošetřím.“

Algy se zatvářil vyděšeně. Napadlo mu, že ten muž bude plný chuti se na někom mstít. „Mluvíte jejich jazykem?“

„Ovšem. Mluví turkotatarským jazykem. Pojdme dolů. Ostatním řeknu, aby zůstali, kde jsou a ukryli se v tajné jeskyni, jestli se situace nebude vyvíjet dobře.“

O minutu později kněz vyšel před jeskyni, ruce zvedl nad hlavu na důkaz, že není ozbrojený a něco zavolal.

Pět tváří se okamžitě obrátilo a současně na kněze mířilo pět pušek, připravených k výstřelu.

V mrtvém tichu Švéd s Algym v patách sestoupili po úzkém chodníčku na úroveň potoka a došli k vyčkávavě stojícím banditům.

Ani Algy, ani Ginger, který si opatrně přidržoval paži a mezitím se přidal k nim, nerozuměli hovoru, který následoval. Výměna názorů pokračovala, nemohli však dělat nic jiného, než se snažit z tváří a gest mluvících vypožarovat, jak se situace vyvíjí. Moc toho nezjistili, na obou stranách jen vycítili určitou neshodu v názorech. Konečně se Ritzen obrátil k Algymu a řekl: „Myslím, že všechno je v nejlepším pořádku. Slíbili, že nám neublíží, jestli jim dáme nějaké jídlo. Už prý nemají nic k jídlu a mají hrozný hlad, což jim rád věřím. Chtějí sice také peníze, podle pravdy jsem jim řekl, že žádné nemáme. V přesvědčení, že misionáři nikdy nelžou, mi to uvěřili. Hrozně jsem je tím však zklamal, protože v těchto končinách světa, kde korupce je zcela běžná a je skoro za vším, by se jim peníze velice dobře hodily. Říkají, že se zdrží přes noc. Prý musejí nechat odpočinout koně. Nepodařilo se mi jim to vymluvit. Teď ale půjdu obvázat ránu toho zraněného chlapa a pak znovu celou záležitost pořádně probereme. Požádal jsem je, aby mrtvé vojáky odklidili někam mimo dohled.“

„Dojdu pro cestovní lékárníčku,“ nabídl se Ginger.

Než se s ní vrátil, byl muž, zasažený do tříselné krajiny, svými druhy přenesen do ubytovny. Nechali ho tam, pak pochytili rozběhnuté koně vojáků a přivázali je provazy ke svým vlastním. Potom bez zbytečných ceremonií o kus dál odtáhli mrtvá těla.

Algy seděl a se smíšenými pocity sledoval jejich konání. Uvažoval, že za války mohou někdy vzniknout opravdu podivná spojení. Tvzení, že vzniklá situace ho činí šťastným, by bylo samozřejmě daleko od pravdy; utěšoval se však představou, že situace by přece jen mohla být horší – mnohem horší.

Algy a Ginger odešli pro vodu a Ritzen se dal do práce na postiženém Kirgizovi; nebyla to nijak příjemná práce, protože mužův oděv nikdy neviděl vodu, byl ztuhlý zažranou špínou a bylo naprosto jisté, že muž se ve svém životě nikdy nekoupal. Bolest však snášel bez sebemenšího hnutí brvou – pokud ovšem byl vůbec schopen cítit bolest –, když mu Ritzen vytahoval kulku. Hned po obvázání rány se muž choval jakoby nic, tím to pro něho skončilo, nebylo se o čem dále bavit. Jeho přátelé stáli venku před ubytovnou a klábosili.

Nikdo neměl námitky, když se pak Algy, Ginger a Ritzen vrátili do Jeskyní. Ze skladu vybrali dostatečně velké množství jídla a nějaké cigarety, a duchovní pak vše odnesl dolů. Chvilí s nimi povídal, pak se vrátil.

Algy se podíval na pruhovou podlitinu na Gingerově paži.

„Tu bestii si zapamatuji,“ zapřísáhl se Ginger.

„V jedné chvíli jsem měl obavy, že to dopadne hůř,“ snažil se ho povzbudit Algy.

Když se Švéd vrátil, Algy se na něho podíval a řekl: „Dostali jsme se do pěkné šlamastyky. Co budeme dělat?“

„Nemůžeme dělat nic,“ odpověděl Ritzen.

„Zeptal jste se, co se stalo s Ma Changem?“

„Utekl jim. Měl nejrychlejšího koně.“

„To je škoda,“ řekl Algy. „Určitě nahlásí, co se tady stalo a brzy se s posilami vrátí. Ti chlapi dole si to neuvědomují?“

„Ale ano. Velmi dobře. Upozornil jsem je na to.“

„Co řekli?“

„Nic víc, pouze to, že přijde-li víc vojáků, pobijí je. Opravdu by se do nich pustili. Já ty lidi znám. Neustále jen bojují, z jakéhokoli důvodu. Konečně, viděli jste to dnes odpoledne. Tak to u nich chodí stále dokola. Oni to však berou jen jako bezvýznamné lapálie.“

„Jestli tady ale zůstanou oni, pak co my? Nemůžeme tu být s nimi,“ ozval se Algy.

„Budeme tu muset zůstat,“ rozhodně řekl Ritzen. „Budeme tu muset zůstat, ať se nám to líbí nebo ne, a to z toho jednoduchého důvodu, že nemáme kam jít – tedy, ne v dosahu jednodenního pochodu. A na plán svého přítele jste zapomněl? Přece jste řekl, že se sem vrátí. Už jen z tohoto důvodu bychom nemohli odejít.“

„Podívej se na to takto,“ vložil se do řeči Ginger. „Jestli sem Číňané pošlou víc vojáků, pobijí Kirgize. Až je zlikvidují, možná odejdou. Nemusejí nezbytně vědět o nás.“

„Ma Chang na tebe tak jednoduše nezapomene, to si piš,“ řekl Algy. „Nechá to tady zatraceně dobře prohledat.“

„Jestli tu ale bandité v době jejich příchodu už nebudou, třeba se tím nebudou zabývat hned,“ optimisticky poznamenal Ritzen. „Bu-

dou spíš žhaví pochytat Kirgizy a vyřídít si s nimi účty. Podle mého názoru by to pro nás bylo to nejlepší řešení, v jaké můžeme doufat.“

Algy přikývl na souhlas. "Aspoň že se nemusíme ničeho obávat od banditů, to přece něco znamená.“

„Řekl jsem jim, že se schováváme před vojáky. To byli schopni pochopit.“

„Jak dlouho bude muset ten raněný muž ležet?“

„Jeho zranění není nijak vážné. V případě nutnosti bude moci vstát kdykoli. Ti chlapi jsou v tomto ohledu spíš jako zvířata než lidé. Zranění pro ně nic neznamená. Berou to jako součást své denní práce.“

Algy pokrčil rameny. „Tak se s tím budeme muset nějak vyrovnat.“

V té chvíli se k nim připojil Otec Dubron. Jeho angličtina nebyla sice nijak dobrá, ale připojil svůj souhlas.

Další debata byla odložena, protože se začalo stmívat a přiblížil se čas večere.

Ritzen prohlédl Gingerovu paži. Ginger zranění zlehčoval, ale byl to přece jen prudký úder a všichni věděli, že i když rudý pruh po šlehnutí není otevřenou ránou, je zranění velmi bolestivé.

„Vrátím mu to i s úroky, jestli se mi někdy naskytne příležitost,“ vyhrožoval Ginger.

„Ma Chang je široko daleko nechvalně proslulý tím svým jezdeckým bičíkem,“ informoval ho Ritzen.

„Budu si to pamatovat,“ hrozivě odvětil Algy.

Dojedli večeři, a když po sobě uklízeli, vešel Ming.

Ritzen ho oslovil, Ming mu odpověděl, pak se kněz obrátil k Algymu s vážným pohledem, věštícím nedobrou zprávu.

„Vězňové mají být odvezeni z věznice v Tunhwangu,“ řekl Ritzen.

„Kam?“ zeptal se Algy se sevřeným hrdlem.

„Nejprve do Ansi. To je daleko za Rudou silnicí. Odtamtud je pravděpodobně odvezou na Sibiř. Ming se tu zprávu dověděl od pekaře, který zásobuje věznici.“

„Kdy mají odjet?“ zeptal se Algy.

„Dnes večer. Přesněji řečeno, vyrazí brzy po půlnoci, což v této části světa je normální doba, kdy se vyrazí na cestu. Tak se totiž na konec první etapy dojde brzy po svítání. Etapa je vzdálenost od jedné louže vody ke druhé.“

Minutu nikdo nepromluvil. Pak Algy utrápeně řekl: „Ovšem, to je přesně ono, co jsme potřebovali k dovršení dnešního opravdu zábavného odpoledne.“

VI. GINGER DOSAHUJE SVÉHO

Teprve za několik minut se rozproudil hovor. Na tvářích všech, sedících kolem zapálené malé olejové lampy, se zračilo zděšení nebo sklíčenost. Na první pohled se zdálo nesporné, že pro vězně nelze nic udělat a že je nutné se vzdát veškeré naděje na jejich záchranu.

Ginger si hrozně moc přál, aby s nimi byl Biggles. Ten by se alespoň o něco pokusil. Řídil se úlovím, že vždy existuje nějaké řešení, pokud ho člověk dovede najít. Ginger byl skálopevně přesvědčen, že i v tak na pohled jednoznačně zoufalé situaci by si tak dlouho nedal pokoj, dokud by nějaké řešení nenašel. Ginger měl jinou poučku: i ta nejnejpříjemnější operace se někdy změní v nejsnadnější. Nu, tato operace vypadala zcela určitě nepříjemně až dost.

Ze stažených rysů v obličejích všech přítomných bylo zřetelné, jak hluboce se jich skličující zpráva dotkla. Něco takového se však dalo čekat, protože se s nimi znali už mnoho roků. Někdy dokonce cestovali spolu daleko do neznáma a dělili se o nebezpečí, když spolupracovali na těžce prospěšné akci.

Ginger se konečně podíval na Ritzena. „Jak daleko jsme od Tunhwangu?“

„Pokud to jsem schopen odhadnout, něco víc než dvacet mil.“

„Ansi je dál o víc než sto mil, ano?“

„Ano, to je správné. Ale jakmile se vaši přátelé dostanou do Ansi, už je nikdy nikdo neuvidí. Na tu hroznou cestu se už vydalo víc našich přátel. Proč se ptáte?“

„Jen tak uvažuji,“ odpověděl Ginger neurčitě.

„Já uvažuji zřejmě stejně,“ ozval se Algy.

„Chceš snad říci, že bychom měli něco udělat? O tom jsi uvažoval?“

„Ano.“

„Potíž je v tom, že máme zatraceně málo času. Kdybychom něco vymysleli, tak bychom to museli udělat ještě dnes večer.“

Do řeči se vložil Ritzen. „Můj milý mladý muži, jakékoli podobné úvahy můžete klidně vypustit z hlavy,“ řekl skoro přísně. „Je naprosto beznadějně o něčem uvažovat.“

„Já se ale musím přece jen předem přesvědčit, jestli je opravdu absolutně beznadějně o nějaké akci uvažovat,“ zareagoval klidně Ginger. „Pokusím se o tom získat naprosto přesvědčivou jistotu,“ dodal. „Kdyby tu byl můj velitel, řekl by vám, že nic není nikdy naprosto beznadějně.“

Ritzen na něho vytřeštěně zíral. „Snad nemáte v úmyslu jít do Tunhwangu?“

„Mám.“

„To je směšné,“ ozvala se rozhořčeně slečna Summersová, a dokonce i Otec Dubron se zadíval na Gingera tak nešťastně, jako by zapochyboval o jeho zdravém rozumu.

Opět se ozval Ritzen. „Vždyť ani neznáte cestu. Neznáte jazyk. Nemůžete přece jít pěšky.“

„O chůzi pěšky jsem vůbec neuvažoval,“ skočil mu poněkud netrpělivě do řeči Ginger.

„Jak jinak se tam chcete dostat?“

„Na koni.“

„Na jakém koni?“

„Dole jich několik je.“

„Vy myslíte koně Kirgizů?“

„Je jich tam osm. Není pro mne rozhodující, komu patří.“

„Jenže Kirgizové tvrdili, že jejich koně jsou zcela vyčerpaní.“

„Vím, že to řekli, ale já jim nevěřím. Nepřipadají mi nijak zvlášť unavení. Řekli to jen jako výmluvu, aby měli důvod tady zůstat.“

„Oni přece žádnou výmluvu nepotřebují.“

„Dovoluji si pochybovat, že si dovedete představit, o čem doopravdy uvažují a co mají v úmyslu.“

Ritzen jen chmurně zavrtěl hlavou.

„Co kdybychom si zase chvíli pokoušeli vlít do krve trochu povzbuzení,“ navrhl skoro žalostně Ginger. „Můžete mi věřit, že nemám nejmenší chuť dobrovolně spáchat sebevraždu. Chci ale probrat aspoň možnosti, pokud se nějaké naskýtají.“

Ritzen opět jen nechápavě vrtěl hlavou. „Cestu neznáte a nemáte ani ponětí, jak zálučná dovede být taková pouštní krajina.“

„Mám nápad,“ řekl na jeho truchlivá slova Ginger. „Cestu určitě zná Ming. A nepochybně i Feng. Co kdyby nás jeden z nich vedl?“

„A co máte v úmyslu udělat, až tam dojedete?“

„Tak daleko jsem to ještě nedomýšlel,“ připustil Ginger. „Zeptejte se Minga, jestli ví, jak budou vězni cestovat a jak asi velký, co do počtu, bude jejich ozbrojený doprovod.“

Ritzen položil otázku, pak se obrátil zpět ke Gingerovi a odpověděl. „Říká, že nemá přesnou informaci, ale je si skoro jistý, že je povezu na kryté káře, typické pro tento kraj. Tady ve skutečnosti žádný jiný druh dopravy na kolech neexistuje z toho jednoduchého důvodu, že široko daleko není nic, co by se dalo, třeba jen vzdáleně, označit za skutečnou cestu nebo silnici. Na těch hrozných, hluboko vyjetých kolejích by si každý normální povoz zcela určitě polámal všechna péra. Ozbrojený doprovod bude pravděpodobně tvořit zhruba půl tuctu vojáků, kteří půjdou po stranách těžkého dvoukolového vozu. Běžná eskorta má při převozu vězňů obvykle čtyři členy. I ti jsou však ve skutečnosti doprovodem jen aby se neřeklo, protože pravděpodobnost pokusu o útěk je nulová. Vězňové, kteří nemají žádné jídlo a ani nevědí kam jít, by byli okamžitě pochyťáni – pokud by se nevydali do pouště, kde by zemřeli hladem.“

Ginger se podíval na Algyho. „Mým uším to nezní nijak špatně.“

„Eskortu budou tvořit vojáci, kteří budou, samozřejmě, ozbrojeni,“ poznamenal Ritzen.

„To my budeme také,“ prohlásil Ginger. Pak najednou jako by ho něco napadlo. „Co Kirgizové?“

„Co s nimi má být?“

„Co kdybychom je zaměstnali?“

„Zaměstnali? Kirgize? Ty zoufalce?“

Ginger se usmál. „My někdy dovedeme být až tvrdošíjně neústupní.“

„Mohu vás ubezpečit, že ty kirgizské desperáty se dosud nikdy nikomu nepodařilo zaměstnat.“

„Možná jen proto, že se od nich očekávala práce jen tak, zadarmo.“

„Co byste jim chtěl nebo mohl nabídnout vy?“

„Dvě věci, které, podle vás, mají nejraději. Boj a peníze.“

„My přece žádné peníze nemáme.“

„Budeme-li je potřebovat, s největší pravděpodobností je nebude nijak těžké získat. Britská vláda ještě nikdy neodmítla zaplatit za prokázanou službu a celý svět je moc dobře informován, že za svými dluhy stojí a ještě nikdy je neopomněla vyrovnat. Dostaneme-li se bezpečně domů, sám se ujmou úkolu zaletět sem zpátky a podle slibu tu shodit pytel s penězi v dohodnuté výši.“

Ted' najednou všichni začali projevovat zájem a v ovzduší se zachvěla patrná známka naděje.

Algy se podíval na Gingera. „Tak si myslím, že se ti podařilo něco opravdu významného.“

Ginger se obrátil k Ritzenovi a položil mu otázku. „Jaké peníze se používají v těchto končinách světa?“

„Tady je oficiálně několik druhů oběživa, a to jak mince, tak papírové peníze,“ zazněla odpověď. „V praxi ale každý běžně přijímá TAELY, což jsou peníze ve tvaru stříbrných hrudek. Jeden TAELEL má přibližně hodnotu o něco menší než dva šilinky.“

Algy si v duchu procvičil několik početních úkonů. „Dalo by se tedy říci, že tisíc TAELELŮ je přibližně sto liber?“

„Zhruba ano.“

„Myslíte, že by taková suma Kirgize zajímala?“

Ritzen se smutně usmál. „Pochybují, že tolik peněz vůbec někdy ve svém životě viděli. Tady, v zemi, kde muži pracují celý den, dokud je světlo, tedy od tmy do tmy, za přibližně jednu penci denně, by taková suma byla pro ně nepředstavitelným bohatstvím.“

„Výborně. Dejme se tedy do práce,“ navrhl Ginger. „Chtěl byste se ujmout úkolu promluvit s bandity a zjistit, jak se jim líbí představa stát se milionáři?“

V té chvíli se ozvala slečna Trevesová. „Mám vašim slovům rozumět tak, že uvažujete o přepadení toho dvoukolového vozu?“

„Milá slečno, podívejte se na to takhle,“ odpověděl Ginger. „Já se teď tady snažím přijít na nějaký způsob, jak zachránit nevinné lidi od ohavné smrti. Podle mého přesvědčení je k dosažení něčeho takového ospravedlnitelný jakýkoli způsob.“

„C'est vrai,“ ozval se francouzský člen společnosti, zřejmě realista, jako většina jeho krajanů.

„Nemám ráda krveprolévání,“ připojila se se svým názorem slečna Summersová.

„Já si v něčem takovém také nijak nelibuji, obzvláště, když jde o mou vlastní krev,“ usadil ji Ginger.

„Něco takového považuji za neomluvitelné.“

„A není snad od těch bezbožných komunistů neomluvitelné unést naše přátele jen z pouhé nenávisti, aniž by k tomu měli sebe-menší důvod?“ rozhorlil se vzrušeně Ginger. „Myslím, že by bylo lepší, kdybychom takovými zbytečnými úvahami nemrhali čas a raději podrobně projednali situaci a poradili se o možnostech, které přicházejí v úvahu.“

„Zajdu si promluvit s Kirgizy,“ nabídl se Ritzen, vstal a zmizel ve tmě.

„Kdyby se jim snad nechtělo jít, zeptejte se jich, jestli si můžeme vzít jejich koně,“ požádal ho ještě Algy.

Navzdory předloženým důvodům si byl Ginger velmi dobře vědom, že uvažují o nejbláznivějším nápadu, který si kdy na sebe ušili. Akce byla bláznivá od samého začátku, teď ale měl pocit, že se pomalu ale jistě dostává do oblasti zcela neskutečné fantazie. Ale jak se šeptem svěřil Algymu, kdyby nic nepodnikli, nemohl by vůbec spát. Svědomí by ho hryzalo při pomýšlení na nešťastné lidi odvážené na kymácející se káře do neznáma bez sebemenší naděje na osvobození. O úspěchu uvažované akce, ať už ve spolupráci s bandity nebo bez nich, si však nedělal žádné přehnané naděje. Ale jakýkoli pokus považoval za lepší, než jen sedět a nedělat nic.

Ritzen se vrátil. „Půjdu,“ sdělil krátce.

„Skvělé!“ nezdržel se radostného výkřiku Algy.

„Tisíc TAELŮ na ně zapůsobilo jako kouzelný proutek.“

„To není špatná cena.“

„Mají však jisté pochybnosti. Obávají se totiž, že věžňové se jich budou bát víc než svých vězňů a nebudou chtít z vozu sestoupit. Chtěli by proto mít s sebou někoho z nás, aby věžňové uvěřili, že s nimi mají dobré úmysly.“

„Jsem rozhodnut jít s nimi,“ odhodlaně řekl Ginger.

„Ne, já s nimi půjdu,“ kategoricky prohlásil Algy.

„To vůbec nepřipadá v úvahu,“ energicky zareagoval Ginger. „Ty máš tady dost jiné práce. Nemluvě o tom, že to byl můj nápad. Je proto na mně, abych šel. Nebudeme se o tom dál dohadovat. Tím to je vyřízeno.“

Do hovoru se opět zapojil Ritzen. „Bandité chtějí, abychom jejich zraněného kamaráda ukryli v Jeskyních a do jejich návratu se o něho starali. Mají obavy, že by se Tygr mohl vrátit s větším počtem vojáků. Kdyby tu Kirgize našli, okamžitě by ho bez milosti zabili.“

„To je rozumné,“ připustil Algy. „Upřímně řečeno, napadlo mi to.“

„Řekl jsem jim, že dostane-li se domů kdokoli z nás, zajistí, aby tady na místě, z něhož byly odstraněny kameny, byl shoven pytel s penězi,“ řekl Ritzen. „Při řeči padla otázka, jak to bude s koňmi,“ pokračoval. „Vězňů je celkem pět, čtyři běloši a opat. Kirgizové jsou čtyři a mají pět koní plus tři ukořistěné vojákům, celkem tedy osm. To znamená, že pro pět vězňů máme k dispozici pouze tři koně.“

„Pochybuji, že opat bude schopen jet na koni,“ řekla slečna Summersová. „Je na to přece jen příliš starý.“

„S tímto problémem si nějak budeme muset poradit,“ prohlásil Ginger. „Kolik koní bývá zapraženo do vozu?“

„Obvykle dva.“

„Tak si je v případě nutnosti vypůjčíme,“ řekl netrpělivý Ginger, který se pro nedostatek času momentálnímu řešení tohoto problému chtěl vyhnout.

„Takže, jestli plánovaná akce dopadne dobře, vrátíte se všichni sem?“ zeptal se Ritzen.

„Ovšem, musíme tu čekat na přílet letadla. Teď už ale je třeba si pospíšet, drahocenný čas ubíhá příliš rychle. Jsou-li naši divocí spojenci připraveni, je nejvyšší čas dát se na cestu.“

Tím veškerá debata skončila.

Ginger si na cestu dal do kapsy jen pár sušenek a polní láhev vody a přes ramena si přehodil volné čínské roucho, které odněkud vyhrabal Feng. Mělo mu posloužit nejen jako vhodná kamufláž, ale i jako vhodná ochrana proti velmi chladnému nočnímu vzduchu.

Jak chladný může být vzduch na poušti, se měl Ginger brzy přesvědčit na vlastní kůži.

VII. ZEMĚ STRACHU

Za dvacet minut byla záchranná skupina na cestě. Projížděli zdánlivě nekonečným množstvím údolí a úzkých průsmyků, takže Ginger mohl směr, kterým se ubírali, poznat jediné sledováním hvězd. Zpočátku uháněli svižným tempem, ale jakmile vyšel měsíc, Kirgizové přešli do mírného cvalu, který, jak Ginger pochopil, byl jejich normální rychlostí. Koně byli malí a jen částečně zkrocení, byla to však nezdolně vypadající zvířata.

Jak se bandité orientovali a vždy nacházeli správnou cestu mezi naprosto stejně vypadajícími pahorky bez jakéhokoli náznaku života, bylo pro Gingera nepochopitelnou záhadou, a to i když bral v úvahu, že se v takové krajině narodili a žádnou jinou nepoznali. Široko daleko nebylo nejmenší stopy po nějakém chodníku či stezce, bandité však ani jednou neprojevili sebemenší rozpaky, kterým směrem mají postupovat. Mohl se jen domnívat, že jim k orientaci sloužily vroubkované okraje krajiny na obzoru. Ujížděli mlčky. Po celou cestu nepadlo jediné slovo. Dokonce i koně, snad tak byli vycvičeni, jako by věděli, že mlčení v tiché poušti je zlatým pravidlem a nějakým zázračným způsobem jen zřídka kdy zakopli o kámen.

V tak fantastickém prostředí nebylo překvapující, že Ginger ztratil pojem o čase a prožívaná skutečnost se mu jevila jako sen. Jen s největším úsilím se mu dařilo uvěřit, že toto se opravdu děje. Všechno bylo příliš neskutečné. Jako chlapec přečetl mnoho příběhů o banditech, dokonce ještě znal starou báseň o banditech sedících kolem táborového ohně. Jenže teď ujíždí na koni krajinou ve střední Asii se skutečnou tlupou banditů. Byli až příliš opravdoví. Dali to najevo dost srozumitelně. Ne, něco takového přece nemůže prožívat ve skutečnosti. Určitě se za chvíli probudí ze sna. Najednou se v duchu zasmál při představě, co by si asi pomyslel Biggles, kdyby ho v těchto okamžicích mohl vidět. Úplně ztratil pojem o čase a člověkem zavedené dělení na hodiny a minuty se mu zdálo být naprosto bezvýznamné. V těchto končinách je jediným měřítkem toku času slunce, měsíc a hvězdy, úsvit, soumrak a roční období.

Kirgizové uháněli mlčky bez jediné zastávky, bez jediného pohledu vpravo nebo vlevo. O správnosti směru neměli zřejmě nejmen-

ších pochybností, chovali se tak, jako by cválali po široké silnici. Každá jako saze černá rokle, každé přízraku se podobající údolí, každá soutěska mezi nekončícími dunami se Gingerovi jevila jako poslední. Ritzen měl pravdu, když říkal, že lidský jedinec v této jako noční můra se jevící zemi je beznadějně ztracen. Není divu, že Feng o tomto kraji mluví jako o Černé Gobi. Ani není divu, že podle Fenga je zalidněna démony a různými příšerami, které pošetilé cestující vábí do záhuby.

Krutý, ochromující chlad vrátil Gingera ze snění do skutečnosti. Chlad byl skoro hmatatelný. Bez slunce, které by ho ohřálo, byl vzduch vražedně studený.

Teď už Kirgizové ujížděli mnohem opatrněji. Dříve, než zajeli za obzor, vždy jeden z nich sesedl s koně, obezřetně se plížil kupředu a podrobně prozkoumal terén před nimi. Gingerovi napadlo, že se možná blíží k některé karavanní stezce nebo k místu určení. Když si v průběhu jedné z podobných zastávek lehl na zem, těsně vedle sebe uviděl obrovské zahnuté rohy, pocházející, jak poznal, z hlavy velké pouštní ovce nazývané *Ovis poli*. Podle rozházených kostí usoudil, že nějaká šelma zvíře strhla a sežrala. Pudově pohledem zabloudil na holé zvrásněné okolní kopce. Jak neutěšený a děsivý kraj, uvažoval. Jak to tady asi vypadá v zimě, kdy burácející bouře a od severu fičící ledový severák ženou před sebou sníh a kousky ledu, bylo něco, co bylo lepší ponechat jen představám. Doufal, že tu nebude, aby to musel zažít.

Skupina teď postupovala stále pomaleji. Kirgizové konečně zůstali stát a sestoupili s koní. Ginger sestoupil rovněž, ale napřed se rozhlédl po široširé, do daleka před nimi se táhnoucí planině. Rozeznal na ní sotva znatelnou, do nedohledna se vinoucí šedivou stuhu; usoudil, že to je koňmi prošlapaná a koly vozů vyjetá cesta.

Kirgizové zastavili na okraji mírně se zvedajících pahorků. Tak toto je jediná cesta spojující Tunhwan s Ansi, řekl si v duchu. Ještě nikdy neviděl tak zlověstně vypadající komunikaci mezi místy za- bydlenými lidmi. Bylo něco d'ábelského v tom, jak se vynořovala ze tmy, aby se jako had plazila přes planinu a v tajuplné dálavě opět ve tmě mizela.

Kirgizové se okamžitě věnovali vžitým činnostem jako lidé, kteří přesně vědí, co mají udělat, protože to dělali nesčíslněkrát dříve – nebylo o tom nejmenší pochyby. Jeden sehnal všechny koně dohromady a odvedl je nazpátek do údolí, z něhož se vynořili. Ostatní gesty Gingerovi naznačili své úmysly, odešli poněkud dál k sotva znatelné cestě a jako preludy se ztratili za nepatrným záhybem půdy. Ginger si vyhledal podobné místo a s nepříjemným šimráním v břiše čekal, co se bude dít. Místo se mu nezdálo být dostatečně vhodným úkrytem, bandité ho ale pro svůj účel zřejmě považovali za dostačující. Mělo jednu výhodu. Pro úlohu, kterou mělo sehrát, nevypadalo ani trochu vhodné, a právě tato skutečnost měla být rozhodujícím faktorem, aby členové eskorty nepojali žádné podezření.

Pohodlně se uvelebili a čekali.

Tato fáze akce byla pro Gingera nejvíc nervy drásající.

Absolutně sterilní krajina byla zaplavena ostrým měsíčním světlem. Z nekonečného prostoru oblohy svítily hvězdy jako vzdálené majáky a nebeská souhvězdí obíhala po svých věčných dráhách. Bylo naprosté ticho. Ginger už mnohokrát zažil různá ticha, ale žádné nebylo jako toto. Bylo tak hluboké a nepopsatelné, jako by ze světa vyprchal veškerý život. Děs, který z něho na Gingera dolehl, v něm vyvolal obavu, aby nervózní tlukot vlastního srdce nenarušil jeho majestátnost. Byla hrozná zima. Byl rád, že má na sobě roucho.

Nevěděl, jak dlouho tam bez hlesnutí a bez pohnutí ležel, protože ze strachu, aby z dálky někdo nemohl zahlédnout svítící ciferník hodinek, je raději zastrčil do kapsy. Znalost přesného času za stávající situace stejně neměla smysl. Byl na kost ztuhlý a dostával křeče, neměl ale dost odvahy porušit hrůzu nahánějící kouzlo ticha, které jako by pevným stiskem svíralo poušť. Z neskutečnosti prostředí doléhajícího na něho se mu sevřelo hrdlo, cítil, že se mu těžko dýchá. Napjaté čekání se změnilo v nekonečnou trýzeň. Kirgizové, zvyklí na podobné situace, se jakoby změnili v kameny, z nichž vyprchal život.

Mrtvolné ticho bylo najednou přerušeno zvukem, který sám o sobě byl zcela obyčejný, ale za stávající situace mnoho napověděl a názorně, mnohem srozumitelněji než jakákoli slova prokázal nutnost zachovávat při podobné činnosti absolutní ticho. Měsícem a hvězdami prozářenou nocí se neslo chrastění oblázků. Nebylo snadné od-

hadnout, z jaké dálky zvuky přicházejí. Ginger se upřeně zahleděl do směru, odkud se zvuky ozývaly.

Zanedlouho se ze tmy vynořil pohybuující se tvar, který se brzy změnil ve dvoukolový vůz tažený dvěma koňmi. Vedle nich kráčel jediný muž. Nebyl to ale vůz, na který čekali, protože přijížděl z opačné strany. Jel do Tunhwangu a ne z něho. Brzy k nim dolehly zvuky vrzajících kožených postrojů a měkkých šlápot povozníka, obutého do vatovaných bavlněných pantofli. Neforemné vozidlo dojelo na jejich úroveň.

Ginger s podivnými pocity sledoval kolem projíždějící vozidlo. Připadalo mu jako přízrak; muž s bičem v ruce nakloněný dopředu, upřeně hledící před sebe, unavení koně, táhnoucí zemí Strachu nesignifikačně vypadající obrovitý dopravní prostředek. Povozník je nezahlédl, zřejmě mu vůbec nenapadlo, že by v těchto končinách někdo mohl být. Gingerovi ten muž připadal jako zjevení z nějakého jiného světa. Nikdy dřív ho neviděl. A už ho nikdy neuvidí. Z celé nekonečné věčnosti pouze v tomto jednom jediném okamžiku si byli nablízku, přemítal. Už se nikdy nepotkají. Bylo to tísnivé a chmurné pomýšlení. Přemítal o nepochopitelnosti osudu a o tom, jak složitý řetězec událostí předcházel této kratičké chvíli náhodného setkání.

Zanedlouho ho z výšin úvah na zem a do skutečnosti vrátil další zvuk, tentokrát naznačující, že se konečně blíží konec nočního bdění, protože přicházel ze správného směru. Z pravidelně se opakujícího zvuku si domyslel, že vržou dřevěné nápravy vozu. Brzy nato z temnoty vyjel masivní dvoukolový vůz. Jedna podrobnost sváděla k domněnce, že to je dříve projíždějící vůz, který se z nějakého důvodu vrací. Měl totiž tutéž těžkou střechu zhotovenou z hrubé tkaničky, používané k výrobě rohoží. Dokonce i podobný vozka kráčel vedle koní. Zlověstně tajuplné ticho bylo narušováno jen vrzáním dřevěných náprav. Vzápětí se vynořily další čtyři postavy. Šly těsně vedle sebe, jako by i ony byly uhranuty strachem. V měsíčním svitu se matně leskly hlavně v různých polohách nesených pušek.

Gingerovy nervy byly vybičovány na nejvyšší možnou míru. Když se vůz yard po yardu blížil, měl pocit, že tak hrozné napětí nevydrží a že bude muset vykřiknout. Byl sice připraven na to, co bude

následovat, ale vášnivá prudkost, s jakou k tomu došlo, způsobila, že na doraz napnuté nervy mu povolily jako prasklé struny houslí.

Kirgizové najednou vyskočili ze svých úkrytů a s chraplavým křikem, který byl něčím mezi vrískotem a vrčením, se jako tygři vrhli dopředu. Ginger si podle účinku na sebe dovedl představit, jak se museli cítit členové ozbrojeného doprovodu. Jejich duševní otřes musel být opravdu příliš velký. Všichni vylekaně odhodili pušky a s hysterickými výkřiky utekli do pouště; vozka se rovněž rozběhl za nimi, aniž by vrhl jediný pohled za sebe, aby zjistil, co se vlastně děje.

Žádný jiný přepad ze zálohy nemohl nikdy dopadnout úspěšněji. Čínští dozorcí neměli ve skutečnosti sebemenší naději se nějak bránit a určitě si toho byli velmi dobře vědomi. Kirgizové je pronásledovali do pouště, odkud se ozval jediný výstřel. Ginger nevěděl, co se tam ve tmě stalo. Ani nestál o to, aby se to dověděl, proto se raději neptal. Doběhl k zadní části vozu a vykřikl; „Kdo je tam?“

„Tak třeba Angus McDougall. A kdo u čerta jste vy?“ ozval se hluboký hlas se silným skotským přízvukem.

Ginger nebral dotaz na vědomí. „Chcete-li jet domů, vyskákejte rychle ven a pokud možno sebou mrskněte. Jsem jeden ze skupiny, která sem pro vás přijela.“

„Teď věřím, že se opravdu dějí zázraky,“ ozval se nějaký hlas.

Pak se z vozu do měsíčního světla vyhrabaly čtyři postavy.

„Jsem si jistý, že jste celí žhaví dostat se domů. Je to tak?“ zeptal se Ginger.

V kladných odpovědích zaznívalo až příliš mnoho náznaků, že tomu mohou jen stěží uvěřit.

„Jste všichni schopni jet na koni?“ zeptal se Ginger.

Odpověď bylo opět ano.

„Jste sám, chlapče?“ zeptal se rozložitý, širokoramenný Skot.

„Mám s sebou několik Kirgizů,“ řekl mu Ginger.

„Kirgizů? Těch zlodějských vagabundů?“

„Možná takoví jsou, ale v současné době jsou aspoň někteří z nich na naší straně,“ řekl Ginger. „To přepadení jsem nemohl provést sám. Už budou každou chvíli nazpět. Kde je opat Ching-fu?“

„On s námi není,“ odpověděl Skot. „Dnes odpoledne byl z vězení propuštěn pod podmínkou, že se nevzdálí z Tunhwangu. Pro nás ale nemohl udělat nic. Důvodem jeho propuštění zřejmě bylo to, že jako svatý muž je široko daleko velmi známý a má mnoho přátel. Komunističtí agenti nechtěli jeho zadržením vyburcovat lidi k povstání. Tady není nikdy daleko k zahájení revoluce, obzvláště když se nějaký čin nemile dotýká náboženství.“

„Možná je to tak dobře, stejně se nám nepodařilo sehnat dost koní,“ řekl Ginger, kterému se ulevilo, protože se tím zbavil odpovědnosti postarat se o starého opata. „Později vám o sobě řeknu víc,“ pokračoval. „Ještě nám ale schází jeden kůň, tak si jednoho vypůjčíme od vozu.“

Mezitím se z pouště vrátili Kirgizové a dr. McDougall jim vysvětlil, co je třeba udělat. Kirgizové neztráceli čas a bez jediného slova vypřáhli jednoho koně od vozu. Pak luskli prsty a jejich koně byli okamžitě přivedeni do čela této malé karavany. Všichni nasedli a v čele s Kirgizy vyjeli.

Když se po vlastních stopách vraceli přes osamělé soutěsky, Ginger, uvažující o nedávných událostech, nebyl ani tak ohromen skvělým úspěchem akce jako spíš snadností, s jakou se ji podařilo uskutečnit. Na začátku bylo něco takového pouze velmi vzdáleným snem. Nakonec, kromě fyzického nepohodlí a únavy, celá operace proběhla velmi snadno.

Skutečnosti, které přispěly k úspěchu operace, se teď zdají zcela jasné, uvažoval. Nikomu se ale nezdály být tak zřejmé, když se o plánu začalo hovořit. Svou roli na prvním místě sehrála krajina a vždy skrytý strach v pozadí myslí těch, kteří přes ni musejí putovat. Právě tato okolnost zdvojnásobila účinek překvapivého útoku. A nikoli posledními v řadě byli samotní Kirgizové, jejichž objevení se kdekoli vždycky vzbuzovalo všeobecnou hrůzu. Reakce členů eskorty toho byla dostatečným důkazem. Při vzpomínce na křik Kirgizů, při němž v žilách tuhla krev, si Ginger dovedl představit panickou hrůzu, kterou ve členech eskorty vyvolal.

Pochod pokračoval. Koně začínali být unavení. Začali klopýtat a bylo nutné vést je na krátké uzdě, aby je bylo možné uchránit od pádu.

Přestože byl až příliš dobrý důvod obávat se denního světla, protože nebylo možné nebrat v úvahu možnost, že budou pronásledováni, Ginger s úlevou pozoroval první nesmělý náznak blížícího se svítání. Už byl k smrti unaven, unaven z jízdy na koni, unaven z ticha, unaven ze tmy a unaven z chladu, který s prvními nesmělými závaný pravidelně za svítání vanoucího větru byl mnohem krutější, než po celou předcházející noc. Vánek byl zatím sice mírný, ale zřejmě přicházel přímo od pólu, odkud až sem přinášel krutou zimu. Posilou k další vyčerpávající jízdě pro Gingera byly dvě představy. Jednou bylo očekávání gratulací za úspěšnou záchranu vězňů a druhou vědomí, že se blíží svítání pátého dne. Už zbývaly jen dva dny, pouhých čtyřicet osm hodin, a Biggles bude opět s nimi.

Brzy nastal každodenně se opakující zázrak východu slunce. Paprsek růžového světla, první paprsek opravdového svítání, vystřelil vzhůru k nebi. Vzápětí následující paprsky zbarvily oblohu jasnou růžovou barvou, která rychle přecházela ve zlatou a nakonec v tyrkysovou modř. Ve světle nově se rodícího dne poušť začala ukazovat zcela jinou tvář. Měli sice před sebou ještě dost velkou vzdálenost, ale poušť ve světle začínajícího dne byla zbavena příznaků a hrůzy, které v lidských duších vyvolávala v temnu noci. Koně se namáhavě prodírali kupředu se svěšenými hlavami a s nápadně těžce se zvedajícími boky.

Najednou se začali plašit; na vrcholku duny nedaleko před nimi se objevila postava a dlouhými kroky v uhýbajícím písku se blížila k nim. V nastalém vzrušení se Kirgizové okamžitě připravili k akci. Když však viděli, že přicházející postavou je Ming, sklonili pušky a nehnutě čekali.

Ming, lapající po dechu jako po dlouhém běhu, klopýtavě vrávorál a už zdálky na ně něco nesouvisle blábolil a mávajícíma rukama něco důležitého naznačoval. Ledovou rukou sevřela Gingerovo srdce nedobrá předtucha, protože z chování Kirgizů poznal, že posel přinesl špatné zprávy. „Co říká?“ zeptal se dr. McDougalla, jedoucího vedle něho. Obava zbarvila jeho hlas zcela nepřirozeně.

„Říká, že v oáze je mnoho vojáků,“ tiše odpověděl mohutný Skot.

Ginger se v sedle jakoby propadl. „Tak to je opravdu velmi špatné,“ řekl vyčerpáně.

Kirgizům stačila informace o přítomnosti vojáků v oáze, na žádné další podrobnosti se neptali. Během asi desetivteřinové porady došli k dohodě, beze slova obrátili koně, zaryli jim ostruhy do slabin a tryskem odjeli.

Ginger bez dojetí pozoroval jejich odjezd. Posloužili jejich účelu, a pokud věděl, nebylo nic, co by ještě pro ně mohli udělat.

Ming pokračoval v hovoru s dr. McDougalem, který tlumočil. Vše podstatné ale už bylo řečeno, nebylo co dodat. Vojáci se do oázy vplížili těsně před svítáním a Ming byl vyslán varovat je, aby se k oáze nepřibližovali a raději zůstali někde opodál.

„Co podnikneme?“ zeptal se Ginger. „Tady venku nemůžeme dlouho zůstat. Kam jinam bychom mohli odejít? Vy zdejší krajinu znáte lépe než já.“

Chvíli zvažovali, jak by se měli zachovat, když se z ne příliš velké vzdálenosti ozval ohlušující výbuch. Za okamžik ucítili závan vzduchu.

Nikdo nepromluvil. Všichni se dívali směrem k oáze, nad níž se po obloze převaloval mrak kouře.

VIII. ALGY NEMÁ KLID

Algy v oáze probděl bezesnou noc. Příliš mnoho nevyřešených otázek mu vířilo v hlavě, než aby byl schopen usnout. Bylo přirozené, že nejvíc starostí si dělal o Gingera. Představy nebezpečí, hrozícího při jeho pokusu o záchranu uvězněných, nabyly kolem čtvrté hodiny ranní obludných rozměrů, takže málem sám sebe přesvědčil, že bude mít velké štěstí, jestli Gingera ještě vůbec někdy uvidí.

Další velkou znepokojující starostí byla představa, jaké problémy jim může připravit Tygr. V té chvíli se mu něco takového zdálo být zcela nevyhnutelné. Ze své funkce velitele byl nucen s událostmi v oáze povinně seznámit svého oblastního velitele, který, pokud to není vyložený hlupák, si uvědomí, že v Nan-hu se něco děje a učiní příslušné kroky, aby se o tom přesvědčil. I kdyby nabyl jen podezření o přítomnosti kirgizských banditů v oáze, s největší pravděpodobností by nesložil ruce v klín a nenechal by si ujít příležitost k odvetě. Mnohem spíše se dalo čekat, že provede potřebná opatření a se stávající situací se vyrovná jako s hnízdem sršňů obtěžujících okolí tak, že tam pošle ozbrojené síly, aby je sprovodily ze světa.

Po dlouhém zvažování došel Algy k názoru, že pokud vůbec může v něco dobrého doufat, pak v to, že se nic nestane v následujících dvou dnech, tedy do doby, než se vrátí Biggles, a všichni odsud odletí.

Nedělal si ale iluze, že se jeho naděje splní. Jeho strach se měl v následujících hodinách naplnit tou nejhorší představou.

Unaven duševním bojem s těmito problémy ve styžské tmě jeskyně vstal, rychle se oblékl a odešel ke vchodu. Jednak se chtěl nadýchat čerstvého vzduchu, a jednak chtěl být na vhodnějším místě, aby zaslechl Gingera a ostatní, vracející se ze záchranné akce. Neslyšel nic a viděl jen velmi málo, protože měsíc už byl hodně nízko nad obzorem a hvězdy na obloze začaly blednout. Právě končila nejtemnější hodina, která vždy předchází svítání. Na hodinkách si ověřil, že den už není daleko, proto bez ohledu na citelné chladno se na vhodném místě posadil a čekal.

Velmi pomalu, skoro nepostřehnutelně, tma ustupovala před tmavou šedí, která bývá prvním příslibem blížícího se východu slun-

ce. Bylo hluboké ticho; právě bezednost stávajícího ticha mu umožnila zaslechnout nějaký zcela nepatrný zvuk. Připadal mu jako pohybem způsobené zašustění. Měl dojem, že přichází odněkud zdola, buď z prostoru hustého, sluncem vyprahlého rostlinného porostu, kterému se dařilo hned vedle ubytovny, nebo z ovocného sadu kousek za ním.

Byl to tak nepatrný zvuk, že mu Algy v první chvíli nevěnoval velkou pozornost. Mohl to být nějaký pták – ve dne si všiml několika konipasů; nebo tarbík, malá pouštní skákavá krysa, jejíž nory také viděl.

Přestal o tom přemýšlet, protože najednou jeho pozornost upoutal další zvuk. Tentokrát byl jednoznačný a zcela určitý. Byl to zvuk praskající větvičky. Co mohlo způsobit, že se zlomila? Určitě ne pták, ani krysa. Bylo mimo jakoukoli pochybnost, že dole se něco pohybuje.

Co nebo kdo tam je? Světlo sice bylo o malinko lepší, ale stále to nebylo nic víc než matná klamná šed' nejčasnějšího náznaku svítání. S napjatými nervy upřeně zíral a snažil se proniknout hlubokým přítímím.

Minutu neviděl nic. Všechno bylo nejasné a nezřetelné. Pak zaznamenal pohyb, první a jediný pohyb v neživém prostředí a vzápětí ho poznal. Divil, že si ho nevšiml dříve. Pod stromem stál ničím nekrytý muž. Od kovu pušky se matně odráželo světlo. Rozeznal čínského vojáka.

Algy znehybněl. Z muže ani na okamžik nespustil oči. Postřehl jeho další a další pohyby, jak se s nezměrnou opatrností a trpělivostí blížil k ubytovně. Pak muž mávl rukou za sebe. V přibývajícím světle postřehl skoro nerozeznatelného druhého vojáka, pak třetího, kteří se pohybovali jako neskutečné mlčící preludy v neskutečném světě. Algy dostal strach. Z jeho představ se uskutečnila ta nejhorší.

Pokradmu ustoupil zpátky do jeskyní, určených pro mužské příslušníky skupiny. Obě ženy měly pro vlastní potřeby přiděleny jeskyně dál vzadu. Ve slabém světle olejové lampy viděl, že všichni ještě spí. S prstem na rtech se dotkl Ritzenovy ruky. Spáč se trhnutím probudil, ale musel vycítit, že něco není v pořádku, protože se zeptal: „Co se děje?“

„Objevil se tu větší počet vojáků,“ odpověděl Algy. „Plíží se k ubytovně – zřejmě si myslí, že v ní najdou Kirgize. Probud'te ostatní, ale opatrně. Asi bude nejlepší, když se všichni přemístíte do tajných jeskyní. Já se vrátím na vyhlídku a budu sledovat, co se bude dít dál. Jakmile vojáci najdou ubytovnu prázdnou bez Kirgizů, je tu jistá naděje, že odejdou.“

„A co Ginger?“ zeptal se Ritzen. „Mohl by se už každou chvíli vrátit.“

Bylo to sice zvláštní, ale Algy, zřejmě následkem otřesu z objevení vojáků, si na Gingera v tom okamžiku nevzpomněl. „Nesmíme dovolit, aby se sem přiblížil,“ prohlásil a rychle uvažoval. „Mám nápad. Vzbud'te Minga a Fenga, a Minga se zeptejte, jestli ví o nějaké možnosti, jak by se mohl dostat do pouště, aniž by musel jít poblíž ubytovny. Bydlel tady, mohl by proto vědět, jestli tu taková možnost existuje. Určitě také ví, z kterého směru se Kirgizové nejpravděpodobněji budou vracet. Požádejte ho, aby odešel a zabránil jim sem přijít. Ještě není pořádné světlo, tak se mu snad podaří vyklouznout, aniž by ho někdo spatřil. Řekněte mu, že musí Gingera přesvědčit, aby se sem za žádných okolností nevracel.“

„Co má Ming a ostatní udělat, když je potká nedaleko za oázou?“

„Bude muset na něco přijít sám. Pokud se nepřiblíží k oáze, bude jedno co udělají.“

„V žádném případě nebudou moci zůstat v poušti,“ rozhodně řekl Ritzen. „Ti vojáci se tady mohou potloukat celý den.“

„Máte pravdu. Co ty staré ruiny? Pod věží je krypta. Snad by mohli jít tam. Ale to se budou muset rozhodnout sami. Bude nezbytně nutné přesvědčit je, že pokus o návrat do Jeskyní by pro ně mohl být osudný. Teď mám na mysli koně. I vojáci přece někde musejí mít koně. Kdyby zvířata záchranné skupiny uviděla koně vojáků nebo je jen zvětřila, je pravděpodobné, že začnou řehtat.“

„To беру.“ Ritzen odešel do výklenku, kde spali oba Číňané a zraněný Kirgiz. Otec Dubron už seděl a poslouchal. Ritzen ho šep-tem informoval o vzniklé situaci a pak se vrátil.

„Ming slíbil, že půjde,“ oznámil. „Zná cestu přes propojené jeskyně končící až na vzdáleném konci oázy. Odtamtud se dostane do pouště, aniž by ho někdo mohl vidět.“

„To je výborné,“ pochválil si to Algy. „Upozorněte všechny, aby byli v pohotovosti pro případ, že se budeme muset přesunout hlouběji do Jeskyní. Jestli k tomu bude muset dojít, vezměte všechno s sebou. V případě nutnosti vás budu varovat. Třeba to tak daleko nedojde. Vojáci možná vypadnou, když zjistí, že tu Kirgizové nejsou. Jdu sledovat, co se tam děje.“

Algy se vrátil k ústí jeskyně, poslední dva nebo tři yardy se proplížil.

Za několik minut jeho nepřítomnosti znatelně přibýlo světla, takže teď všechno viděl poměrně dobře. Toho, co uviděl, se však zhrozil. Bylo tam už nejméně tucet vojáků. Jeden z nich byl důstojník. Nebyl překvapen, když poznal, že to je Ma Chang.

Kradmým plížením, připomínajícím Indiány, se vojáci ze všech stran blížili k ubytovně. V této chvíli zůstávalo jedinou nezodpovězenou otázkou, co udělají, až budovu najdou prázdnou. Marně se rozhlížel po koních, nikde je neviděl. Nechali je patrně někde dál od oázy, snad proto, aby případný hluk, který by mohli udělat, připravovaný útok neprozradil předem.

Vojáci s namířenými a k palbě připravenými karabinami pomalu a s velkou opatrností obstoupili předpokládaný úkryt svých obětí. Algy s jakýmsi morbidním okouzlením pozoroval neustále se svírající kruh kolem budovy. Ma Chang tasil meč, zvedl ho nad hlavu a ke rtům přitiskl píšťalku. Zapísknutí jako žiletka prořízlo ticho a v následujícím okamžiku se vojáci s divokým ječením vrhli otevřeným vchodem do budovy.

Algy dobře věděl, co bude následovat, přesto však v duchu musel uznat, že tak komické reakce na zbytečně provedený útok ještě neviděl. Kdyby nebezpečí, v jakém se sám nacházel, nebylo tak velké, nezdržel by se hlasitého smíchu, protože výrazy pokoření, zahanbení, ohromení a úžasu na tvářích mužů, velmi brzy vycházejících z budovy, byly tak směšné, jaké ještě nikdy neviděl. Ma Chang byl viditelně velmi rozzlobený a svou nelibost dal najevo vykřiknutím několika přísných rozkazů.

Vojáci se pak váhavě dali do prohledávání oázy, zřejmě v naději, že najdou buď bandity nebo aspoň jejich koně. Algymu bleskla hlavou podivná představa: kdyby Kirgizové odmítli svou pomoc při záchraně vězňů, nepochybně by už teď byli všichni mrtví. Jestli se o útoku čínských vojáků vůbec někdy doslechnou, nebudou mít proto sebemenší důvod si stěžovat, že se záchranné akce zúčastnili.

Postupně se vojáci trousili ze všech stran oázy a začali se shromažďovat před ubytovnou. Algy doufal, že co nejdříve odejdou. Byl si tím skoro jistý, protože neviděl žádný důvod, proč by tu měli zůstat. Brzy se však měl přesvědčit, jak hrozně se mýlí a jeho obavy jen ještě vzrostou.

Vojáci odhodili karabiny na zem, posadili se vedle nich a zapálili si cigarety. Ma Chang vyloudil na písťalce sérii krátkých zapísknutí. Takže vojáků je zřejmě víc, napadlo Algymu, když si domyslel význam pískání. Snad se tu nechtějí utábořit? Vše tomu ale nasvědčovalo. Algy nad tím mohl jen bezmocně povzdechnout.

Na scéně se objevili další dva vojáci a přiváděli těžce naložené soumary. Někteří dosud sedící vojáci vstali a začali jim pomáhat při skládání nákladu. Chovali se při tom s nepochopitelně velkou opatrností, což u notoricky lehkomyšlných vojáků bylo něco neobvyklého. Když na suchý trávník složili několik dřevěných beden, byli soumaři odvedeni pryč. Algy sledoval toto podivné počínání se stále vzrůstajícím údivem. Co mají v úmyslu udělat? Co je v těch bednách? Proč s nimi zacházejí, jako by v nich byla vejce? Všiml si nějakých nápisů na bednách, bohužel napsaných čínským písmem, které nedovedl přečíst. Vrátil se do jeskyní, vyhledal Ritzena a informoval ho o podivném dění venku.

Švéd se k východu vrátil s Algym, lehl si na zem a prohlédl si bedny. „Je v nich dynamit,“ řekl. „Alespoň v některých. Dynamit a rozbušky.“

„Dynamit!“ Algy obrátil oči v sloup a padla na něho beznaděj, když si uvědomil, co to znamená.

Ritzen dál upřeně hleděl dolů. „Ty kulaté věci jsou cívky zápalné šňůry,“ dodal.

„Proboha! No, to je hrozné,“ vydechl Algy.

„Předpokládám, že mají v úmyslu vyhodit do vzduchu ubytovnu a tím znemožnit, aby Kirgizové nebo kdokoli jiný ji mohl využívat jako útulek,“ pokračoval Švéd.

„Uvědomujete si, co se může stát, jestli to opravdu udělají?“ zareagoval Algy. „Výbuch jakékoli síly by mohl mít za následek, že se zhroutí i několik jeskyní.“

„To je pravda. Nemám nejmenší chuť v nich zůstat.“ Algymu však napadlo ještě něco hrůznějšího. „Když už budou v tom, mohli by také do povětří vyhodit Jeskyně. Víím, jak se orientálci chovají, když se jim dostanou do rukou výbušniny. Jsou schopni vyhodit do vzduchu všechno v širokém okolí. Oni přímo zbožňují ohňostroje – prostě všechno, co dělá rámus, co vybuchuje. Jsou při tom schopni vyhodit do vzduchu i sebe, jenže to by nám nijak moc nepomohlo a nezachránilo nás.“

„Co navrhuje, abychom podnikli?“ zeptal se Ritzen. „Jste tady velitelem, takže rozhodnutí je na vás.“

„Myslím, že v první řadě musíme ihned opustit Jeskyně.“

Ritzen kývl na souhlas.

„Nemůžeme ale odejít z Jeskyní a zůstat sedět někde venku v poušti,“ pokračoval Algy. „Když už nebudeme brát v úvahu jiná nebezpečí, po východu slunce bychom se tam zatraceně brzy usmažili.“

Ritzen opět souhlasně přikývl.

Algy chvíli uvažoval. „Jediným místem, o němž víím, že skýtá stín, je krypta pod věží. Vypadá to tak, že je to naše jediná naděje.“

„Ano, také jsem toho názoru.“

„Tak dobře,“ pokračoval Algy. „Odved'te přes jeskyně všechny až na konec útesu. Vezměte tolik jídla, kolik jste schopni pobrat a trochu vody. Jestli tam na mne počkáte nebo půjdete přímo k ruinám, to nechám na vás. Bude to jistě také záležet na tom, jakou možnost budete mít dostat se tam, aniž byste riskovali, že vás někdo zahlédne z ubytovny. To asi bude moci nejlépe posoudit Feng. Stejně si myslím, že by bylo nejlepší, kdyby nepozorovaně vyklouzl a podíval se, jestli někde neuvidí Gingeru.“

Ritzen přikývl. „Nic lepšího mi nenapadá, takže zůstaneme při tomto řešení. Najdete nás na konci jeskyní nebo v ruinách. Buď tam nebo tam.“

„O. K.,“ potvrdil Algy a vrátil se na své místo, aby sledoval další vývoj událostí.

Ritzen se odplížil.

Práce dole v oáze pokračovala pro Dálný Východ typicky neukázněným způsobem. Postupně byly rozbalovány bedny, šedé svazky dynamitových tyček byly pokládány na trávu a zápalná šňůra byla odvinována z bubnů. Muži neustále kouřili cigarety. Algy se v duchu modlil, aby některému upadl žhavý popel na dynamit nebo do suché trávy, ale jeho modlitba nebyla vyslyšena. Bylo jasné, že bez ohledu na způsob, jakým přípravy pokračují, k výbuchu dojde.

Jedna bedna dynamitu byla odnesena k ubytovně. Ke stejnému místu byla z cívky odvinuta šňůra. Jeden muž šel dovnitř, pravděpodobně zařídit propojení. Algy do budovy ovšem neviděl. Bylo ale jasné, že budova má být zničena. Algy doufal, že zničením budovy práce vojáků skončí, obával se však, že jeho doufání je marné a zničením ubytovny zkázonosné dílo vojáků neskončí. Množství výbušnin bylo totiž pozoruhodně velké. Ale ještě pozoruhodnější byl způsob, jakým se za současného vydávání rozkazů Ma Chang díval na Jeskyně. Algy si z toho mohl jen domyslet, že výbuchem mají být zničeny i Jeskyně. Bez ohledu na to, co by to osobně znamenalo pro něho, byl otřesen představou, že tito mladí hlupáci – protože většina vojáků byli poměrně mladí muži – jsou ochotni s primitivní lhostejností zničit tak nezměrně rozsáhlou a úžasnou práci svých předků. Byl to zjevný důkaz, jak zákeřná propaganda dovede zcela potlačit základní principy náboženské výchovy.

Vše naznačovalo, že dole nastala přestávka. Vojáci přerušili práci, napojili koně a odvedli je někam mimo dohled. Pak si všichni posedali do stínu topolů, z toren vytáhli jídlo a začali jíst.

IX. OTŘESY – V MNOŽNÉM ČÍSLE

Během přestávky tohoto neočekávaného, ale vítaného zdržení Algy usilovně zvažoval situaci ze všech možných stran. Když všechny známé okolnosti několikrát probral, něco mu blesklo hlavou. V prvním okamžiku se však tento nápad zdál být tak nesmyslně nestoudný, že od něho okamžitě upustil s přesvědčením, že se snad minul rozumem a nemá všech pět pohromadě. Myslel by si to o jeho nápadu ale i Biggles? lámal si hlavu. Odpovědí bylo rozhodné ne. On totiž často říkával, že čím je plán odvážnější, tím větší je pravděpodobnost, že se ho podaří uskutečnit.

Vojáci byli dobrých sto yardů od složených výbušnin. Nenechali u nich žádnou stráž. Ani nikde jinde nestál nikdo na stráži. Karabiny zůstaly poházené po zemi, jak by je tam nechali zcela čerství nevytvoření nováčci, kdyby byli ponecháni bez dozoru. Takové chování je z hlediska zdravého rozumu tak slabomyslné a tak odporuje obvyklému vojenskému postupu, že by bylo velmi vhodné toho využít. Otázka zněla, jak?

Dynamit byl jen tak ledabyle poházen v trávě, což zřejmě považovali za nejbezpečnější místo k jeho uložení. Možná tomu tak bylo, protože bylo známo, že náhlý otřes, náraz nebo úder může přivést tuto zrádnou látku k výbuchu. Tráva byla hustá, ale žhavým sluncem dokonale vysušená a tedy velmi snadno vznětlivá. Kdyby ji někdo zapálil, rozhořela by se rychle a oheň by se šíleným tempem šířil dál. Stačila by k tomu jedna jediná zápalka a tráva by se ocitla v jednom plameni.

Algy si velmi pečlivě prohlížel půdu pod sebou. Veškerý úspěch bude záležet na tom, jestli se dostane dolů, aniž ho někdo spatří. Dospěl k názoru, že to možné je. Vojáci se při jídle smáli a se zaujetím si neustále něco povídali. Ani jednou se nerozhledli kolem sebe, zřejmě si byli jisti, že jsou v oáze sami; konec konců, z jejich strany to nebylo nepochopitelné.

Úzký chodník vedoucí dolů k řece byl za stovky let používání vyšlapán do značné hloubky. Jakmile se dostane k potoku, nebude žádný problém najít vhodné krytí, protože i potok byl hluboko zařezaný do podloží. Jedna jeho zátočina se na několik málo yardů při-

blížovala k trávě, a právě ta mu vnukla spásný nápad. Došel k názoru, že riziko, které bude muset podstoupit při sestupu, bude poměrně malé. Za mnohem větší problém považoval ústup zpátky. Dalo se totiž čekat, že jakmile se tráva octne v plamenech, bude vydávat kouř, který zcela určitě neunikne pozornosti vojáků. A po vyhlášení poplachu se už nebude moci pohybovat, aniž by ho nikdo neviděl, protože všechny oči budou upřeny směrem k ohni, v jehož blízkosti bude.

Řešením by bylo nepokoušet se o zpáteční cestu po chodníku nahoru, ale od ohně ustoupit přes ovocný sad k místu, kde se útes snižuje a splývá s pouští. Odtamtud už by nebyl velký problém rychle zahnout za okraj útesu a ukrýt se mezi dunami nebo se vydat přímo do ruin ke zbořené věži.

Rozhodl se, že se o to pokusí; podaří-li se mu to, bude to mistrovský kousek, kterým nejen zachrání Jeskyně, ale vojáci ztratí jakýkoli důvod zůstat ještě v oáze dál. Připadalo mu značně nepravděpodobné, že by se sem později vrátili, aby se o zlikvidování ubytovny pokusili ještě jednou. A Ma Chang si jistě uvědomí, že to on bude obviněn z neschopnosti splnit uložený úkol, proto raději o neúspěchu své mise ani nepodá hlášení. Kvůli zachování svého dobrého jména by dokonce mohl lživě předstírat, že úkol, který mu byl uložen, splnil. Jistě si vzpomene, že vojáci během vybalování beden neustále kouřili a mohl by dojít k domněnce, že požár trávy vznikl náhodou. Nu, v něco takového mohl Algy opravdu doufat. Tak skutečně mohlo k založení požáru dojít.

Až dosud mu kupodivu nenapadlo, že by někdo mohl být zraněn. Nenapadlo mu to snad proto, že se nikdo v blízkosti složeného dynamitu nepohyboval. A nedovedl si představit, že by někdo mohl být tak hloupý a přiblížit se do jeho blízkosti, když tráva bude v jednom plameni.

Bez dalšího otálení se začal krok za krokem šinout k vrcholu chodníku. Ubránil se pokušení podívat se na vojáky, protože by musel aspoň trochu vystrčit hlavu. Odhodlaně pokračoval v sestupu, který se ukázal poměrně snadný. Nebyl však příjemný pro jeho kolena, z nichž si na nepříjemně hrubozrnném pískovci sedřel část kůže;

ovšem ve srovnání s tím, co bylo v sázce, to byla jen nepatrná nepříjemnost.

Když se doplazil k potoku, na chvíli se zastavil. Z hlasů vojáků, kteří se jako na nějakém pikniku stále smáli a vesele bavili, usoudil, že všechno je v pořádku a může bezpečně pokračovat s uskutečňováním plánovaného úkolu. Z opatrnosti sevřel krabičku zápalek mezi zuby, aby zabránil jejich nasáknutí vodou a stále na břiše s tváří obrácenou k zemi se jako krokodýl vydal proti proudu potoka. Postup nebyl nijak obtížný, protože byl mimo dohled vojáků a voda nebyla nikde hlubší než několik palců. Nejhorší mám za sebou, řekl si v duchu. Necht' se teď stane cokoli, trávu rozhodně zapálí. Ted' už mu v tom nic nezabrání.

Bez překážky postupoval dál. Doplazil se k zákrutu potoka, který pro svůj účel považoval za nejvhodnější a opatrně vykoul. Nikde v dohledu neviděl jedinou živou duši. Avšak teď, tak blízko dokončení svého plánu, znervózněl, vzrušením se mu zrychlil tep a dech a začal se chvět. Natáhl ruku tak daleko, jak dosáhl, utrl co největší hrst na troud vysušené trávy, zkroutil ji do primitivní pochodně a přiložil k ní hořící zápalku.

Jakmile se rozhořela, vyskočil, rozběhl se po trávníku po celé jeho délce a v krátkých odstupech k ní přikládal malou hořící pochoděň. Už se ocitl v zorném poli vojáků. Kdyby se podívali tímto směrem, uviděli by ho. K Algyho překvapení stále nebyl vyhlášen poplach.

Nezastavil se, aby přílišným riskováním nedal podnět k narušení tak uspokojivého stavu, a běžel přímo do ovocného sadu. Teprve v hlubokém stínu stromů se na okamžik zastavil a podíval se dozadu. Měl tisíc chutí vykřiknout radostí, když viděl, že jednotlivé ohýnky, které založil, se už mezitím spojily a jako jednoditá stěna plamenů se spokojeným praskáním rychle postupuje správným směrem, k dynamitu.

Neztrácel ale čas, aby si poblahopřál, protože by se to mohlo ukázat jako předčasné a v předklonu, utíkal pod stromy dál až na konec útesu. Štěstí mu přálo, za celou cestu neviděl jediného živého tvora. Pak si všiml koní, uvázaných k lanu, nataženému mezi dvěma stromy. S ulehčením si uvědomil, že jsou dostatečně daleko a výbuch

je nemůže ohrozit. Krátce si pohrával s myšlenkou odvázat je a pustit na svobodu, ale pak ten nápad zavrhl. Správnost jeho rozhodnutí potvrdil divoký křik, který se ozval z prostoru před ubytovnou.

Na konci útesu zabočil a utíkal podél něho tak dlouho, až uviděl ve skalách mezeru. Vplížil se do ní, aby se podíval, co se děje dole. Tam už vládl veliký křik a zmatek. Všichni se navzájem překřikovali a ani se nemusel dívat dále, aby zjistil důvod jejich chování.

Pohled, který se mu naskytl, překročil všechna jeho nejsmělejší očekávání a naplnil ho nelítostně krutým zadostiučiněním. Už skoro celá plocha na troud vyschlé trávy byla v plamenech. Vysoko vyletující jiskry po dopadu na zem sežehovaly i zbylá místa dosud nehořící trávy. Všechno probíhalo nesmírně rychle a přesahovalo i ty nejoptimističtější Algyho představy. Rovněž se všude vznášelo mnohem více kouře, než předpokládal.

Přes kouř, jako přes závoj, se stal svědkem nejnesmyslnějšího zmatku, přestože něco takového očekával. Všichni bez zjevného důvodu bezhlavě pobíhali, aniž by tím, samozřejmě, něčeho dosáhli. Jeden nebo dva vojáci se snažili bušením krátkými kabáty do trávy aspoň na okraji hořícího pekla plameny uhasit. Jejich námaha byla zcela bezvýsledná. Divil se, že ve své nesmyslné činnosti tvrdošíjně pokračují. Stejně tak by se totiž mohli snažit podobnými prostředky uhasit sopku. Jeden muž, zřejmě na rozkaz hystericky křičícího velícího důstojníka, se rozběhl dopředu, jako by měl za úkol ze zuřících plamenů něco vytáhnout, ale při pohledu na plameny, olizující svazky dynamitu, ztratil nervy a – podle Algyho velmi moudře – se obrátil a začal prchat pryč.

Algy tajil dech, protože bylo zřejmé, že k výbuchu může dojít každým okamžikem. Pokud k němu dojde, někdo, možná i více lidí bude určitě zraněno. Vojáci si už to ale uvědomili také, a když se na střemhlavý útěk dal jeden, ostatní se okamžitě vydali za ním. Prskající rozbušky jejich odchod urychlily. Teď už neexistovala žádná možnost blížícímu se výbuchu zabránit.

Algy ke svému úžasu viděl Ma Changa spolu se dvěma muži hnát se do ubytovny, pravděpodobně tam hledali útočiště. Určitě si v té chvíli neuvědomovali, co je uvnitř nebo na to zcela zapomněli. Museli na to ale přijít při prvních krocích v budově, protože se

z budovy vyřítili rychleji, než do ní vběhli. Při pohledu na jejich rychlý ústup se Algy nemohl ubránit úsměvu. Sotva se pod topoly vrhli na zem, nastal začátek konce.

Zablesklo se a ozvalo se ostré prasknutí. To jistě explodovala bedna s rozbuškami. V těsné blízkosti na trávě položený dynamit nepotřeboval už žádné další povzbuzení. Najednou všechno vyletělo do povětří, i ubytovna, protože dovnitř zavedená roznětka už stačila vykonat svůj úkol.

Algy očekával sice dost velký výbuch, ale to, co následovalo, předčilo všechna jeho očekávání. Prudký závan vyvolaný výbuchem jím otrásl ve více než jednom smyslu, nemluvě o tom, že byl do poloviny zasypán pískem. Do vzduchu nevyletěl totiž jenom písek. Rukama si kryl hlavu, když se z kouřem zaplněné oblohy na něho sypala suť a všelijaké úlomky.

Jednu nebo dvě minuty byl pískem zcela oslepen, teprve potom se mohl kolem sebe rozhlédnout. První věcí, kterou po otevření očí uviděl, byl černý, stále doutnající kráter v místech dřívější skládky výbušnin. Po ubytovně nezůstala ani stopa, jako by tam nikdy nestála. Hliněné cihly, z nichž byla postavena, nebyly nikdy konstruovány tak, aby odolaly tak velkému náporu. Zdálo se, že nikdo není zraněn, alespoň ne vážně, protože vojáci stáli a zpovzdálí nevěřicně zírali na zbořeníště, jako by nemohli uvěřit vlastním očím. Už se nesmáli, ani si nepovídali. Algy pak zaregistroval jediného zraněného, který seděl na zemi a svíral si hlavu, jako by mu na ni něco spadlo. Jeho kamarádi mu však nevěnovali sebemenší pozornost.

Algyho nejvíce znepokojovala reakce koní na výbuch, s nímž ve svém plánu nepočítal. Splášili se totiž. Provaz, k němuž byli přivázáni, nevydržel jejich šílené výskoky, roztrhl se a koně se tryskem rozběhli do všech světových stran. Bylo mu to líto; a neměl na mysli jenom samotná zvířata. Vojáci se budou muset v oáze zdržet tak dlouho, než se jim podaří sehnat je zase dohromady. Byl by moc rád, kdyby odešli co nejdříve. Nejen že si dělal velkou starost o Gingeru a o výsledek jeho akce, měl také na mysli co nejrychlejší dokončení úklidu přístávacího pruhu, protože práce na něm se zdržela déle, než se mu líbilo.

Když se vojáci z prvního otřesu vzpamatovali, jejich chování naznačovalo, že se splnilo Algyho tajné přání. Byli totiž zřejmě přesvědčeni, že ke katastrofě došlo nešťastnou náhodou. Vůbec se nepokusili provést prohlídku oázy; ani se nenamáhali prozkoumat půdu, kde k výbuchu došlo. I když by nikde stejně nic nenašli. Teď měli před sebou nepříjemnou vyhlídku vrátit se zpátky do kasáren, proto se raději věnovali chytání koní. Nějakou dobu jim to trvalo, i když ne tak dlouho, jak se obával Algy. Jakmile sehnali zvířata dohromady, bez řeči nasedli a bez jediného pohledu na oázu odcváleli pryč.

To ovšem vyhovovalo Algymu, který přitisknut k zemi ležel a pozoroval je tak dlouho, dokud si nebyl jistý, že se už s největší pravděpodobností nevrátí. Konečně vstal a vydal se ke vzdálenému konci útesu, kde našel celou skupinu. Čekali na něho, připraveni odejít do krypty, pokud to bude nutné. Nikde neviděl Gingeru, ale s přihlédnutím k tomu, co se stalo, Algy nebyl překvapen, že není s ostatními.

Algyho příchod byl přivítán s výkřiky plnými úlevy, protože nikdo, ani Ritzen, nevěděl, co se ve skutečnosti v oáze stalo. Svěřili se, že když uslyšeli výbuch, dostali strach, že do povětří vyletěla střední část útesu i s Algym. Proto byl jeho příchod přivítán s tak nadšenými a hlasitým projevem. Zpráva, že vojáci odešli, všem vyloudila na tvářích spokojené úsměvy.

„Došlo k poškození Jeskyní?“ zeptal se Ritzen.

Algy řekl, že neví, protože tam nebyl.

„Jak došlo k tak obrovskému výbuchu?“

„Vybuchla skládka dynamitu,“ odpověděl Algy s potutelným úsměvem. „Abych byl přesnější, vyletěla do povětří poněkud dříve, než počítali vojáci.“

Ritzen se na něho podezřívavě podíval. „Měl jste v tom snad prsty?“

„Jen jsem tomu tak trochu napomohl,“ připustil Algy.

„Kde jsou vojáci?“

„Když jsem je viděl naposled, úprkem uháněli k horizontu.“ Na jednu Algy zvažněl. „Co je s Gingerem? Máte o něm a o ostatních nějakou zprávu?“

„Ani slovo.“

„Ming se nevrátil?“

„Ne.“

„Tak to jsem přesvědčen, že je zcela určitě našel,“ uvažoval nahlas Algy. „Jinak by už totiž byli zpátky.“

Ani nedořekl poslední slovo a objevil se Ming. Vypadal unavený a zaprášený, ale smál se na celé kolo, což Algy považoval za dobré znamení.

Rychlý rozhovor s Ritzenem to potvrdil. Švédský misionář se podíval na Algyho a řekl: „Všichni jsou v pořádku.“

„Všichni?“

„Ano, totiž všichni zajatci, kromě opata, který byl z vězení propuštěn a zdržuje se v Tunhwangu.“

„No, to je nádhera!“ vykřikl Algy. „Kde jsou?“

„Čekají v nedalekém údolí.“

„Pak Mingovi řekněte, ať pro ně zajde a přivede je sem. Může jim říci, že mohou jít přímo do oázy. Je prázdná.“

Po přetlumočení této zprávy se Ming okamžitě vydal na cestu.

„Pokud nejsou poškozeny jeskyně, v nichž jsme bydleli, mohli bychom se do nich vrátit,“ řekl Algy. „Napadá mi ale, že nejdříve zajdeme dolů do oázy. Musím se umýt a napít. Zásoby přeneseme do Jeskyní později.“

Všichni sešli dolů na mýtinu těsně vedle místa, kde stála ubytovna. Oheň už sice pro nedostatek paliva nehořel, ale z půdy uvnitř a v okolí kráteru se stále kouřilo.

Ritzen byl zcela vyveden z klidu, když nikde neviděl ubytovnu. „Opat to přivede k zoufalství,“ řekl vážně. „Mnoho roků mu trvalo, než za peníze poutníků mohl nakoupit materiál a cihlu po cihle budovu postavit. Bude to posuzovat jako špatnou odměnu za ochotu poskytnout nám útočiště.“

„Je mi té budovy také líto,“ reagoval Algy. „Za její zničení ale nenesu žádnou zodpovědnost. K její likvidaci by došlo v každém případě. Je přece jen lepší, když to odnesla ubytovna, než abychom místo ní ztratili životy my. Nemluvě o tom, že nový dům je přece možné postavit znovu. Pokusím se zajistit, aby opat dostal peníze na postavení nové, lepší ubytovny.“

V čele přicházející skupiny se objevil unaveně se smějící Ginger.

Chvilí všichni zmateně povídali, vyměňovali si navzájem blahopřání a poskytovali požadovaná vysvětlení. Ginger chtěl přirozeně vědět, jak došlo k výbuchu. Algy mu to pověděl. „Tak to se ti povedlo něco senzačního,“ nadšeně vykřikl Ginger. Algyho naopak zajímalo, co se stalo s Kirgizy. Tentokrát mu vysvětlení poskytl Ginger.

„Můžete se tu cítit jako doma,“ pobídl je Algy. Pak se obrátil k Ritzenovi. „Požádejte, prosím, Fenga, ať se postará o koně. Všichni si potřebují odpočinout a něčeho se najíst. Když už mluvím o jídle, tak to potřebujeme i my. Později budeme mít dost času si o všem podrobně popovídat. Doufám, že naše trampoty už skončily. A také –.“ Najednou zmlkl a našpicoval uši. „K čertu, co je zase tohle?“ zeptal se s náznakem úzkosti v hlase.

Všichni zmlkli.

Ze vzdáleného konce oázy k nim doléhal pro toto prostředí zcela nepatřičný zvuk. Algy se s otázkou v očích podíval na Ritzena. Znovu se ozval zvuk zvonu.

„Co se to sem blíží?“ bručel si pro sebe Ginger.

Švéd se usmál. „To je v pořádku. To přichází svatý muž, pravděpodobně nějaký žebrající mnich. Od něho nám nic nehrozí. Jsou to dobří lidé, kteří neustále hledají něco, co nazývají TAO. Znamená to světlo. Vydávají se na obrovské vzdálenosti.“

Vyzvánění se blížilo. V dohledu se objevila osoba. Na sobě měla šedý plášť. V jedné ruce nesla dlouhou tyč, v druhé hlubokou, vyleštěnou dřevěnou mísu.

„Ano, je to putující mnich s žebrovou mísou,“ řekl Ritzen. „Potuluje se jich tady velmi mnoho.“

Přicházející nedal najevo, že si všiml malé skupiny lidí, kteří ho se zájmem pozorují; šel dál a v pravidelných intervalech vyzváněl na svůj zvon, až došel těsně k vyčkávající skupině. Zastavil se a pronikavým hlasem něco řekl.

„Říká, že má pro nás vzkaz,“ přeložil Ritzen.

„Vzkaz!“ opakoval Algy. „Pro koho?“

Ritzen se zeptal mnicha.

Mnich odpověděl.

Švéd se podíval na Algyho. „Myslím, že pro vás.“

„Pro mne?“

„Říká, že je pro Angličana v Nan-hu.“

Algyho čelo zvrásnily vrásky nedůvěřivosti. „To přece není možné.“

Ritzen pokrčil rameny.

Mnich už ale šmátral v malé, korálky ozdobené kabelce, kterou vyndal z rance. Z hromady podivných drobností vytáhl pruh složeného papíru a s úklonem ho podal Ritzenovi. Ritzen ho předal Algymu. Algy ho převzal s nezvykle rozpačitým výrazem v tváři.

Lístek rozložil v naprostém tichu. Upřeně se na něho díval. Pak úplně pobledlý v tváři zvedl hlavu. Pohyboval rty, ale žádný zvuk z nich nevycházel. Pomalu, jako by s velkými obtížemi, se obrátil ke Gingerovi.

„Tak co na něm je?“ zeptal se netrpělivě Ginger.

Algy si navlhčil rty. „Je od Bigglese,“ řekl jako omámen.

„Od BIGGLESE?“

„Ano.“

„Nemluv nesmysly,“ přeskakujícím hlasem a s netajenou nedůvěrou reagoval Ginger.

„Je opravdu od Bigglese,“ trval na svém Algy.

„Co píše? Co nám vzkazuje? Přečti to!“

Algy se znovu zahleděl na papír. „Byl datován před pěti dny.“

„Tedy v den, kdy jsme se s ním rozloučili a vyskočili z letadla.“

„Ano. Píše, „Jsem na zemi zhruba padesát mil jižně od vás. Mám problémy. Věřím však, že si budeme umět poradit. Napadlo mi, že byste o tom měli vědět. Jestli se od výše uvedeného data do deseti dnů neobjevíme, nestarejte se o nás a udělejte, co budete považovat za nejlepší. Je mi to líto. Biggles.““

Nastalo hrobové ticho.

Ginger vzal proužek papíru. „Je opravdu od Bigglese. Je to list z jeho zápisníku.“

„Ano. Poznal jsem to.“

Ginger pokračoval. „Musel přistát brzy po tom, co se s námi rozloučil. Tedy, chci tím říci, že se to stalo někde na cestě do Dháky.“

„To jistě. Nemohlo se to stát na zpáteční cestě za námi, protože ještě neuplynula dohodnutá doba, kdy sem měl přiletět.“

„Takže všechny ty dny je tam!“

„Zřejmě.“

Ginger se vyčítavě podíval na mnicha. „Tomu chlápku trvalo pět dní, než sem došel,“ řekl rozhořčeně.

„Deset mil denně není v této krajině špatný průměr,“ vmísil se do řeči dr. McDougall. „Nemluvte o tom, že ten muž neměl žádný důvod ke spěchu. Pro něho čas nic neznamena. Můžeme mluvit o štěstí, že sem vůbec došel a našel nás.“

„Asi máte pravdu,“ souhlasil unaveným hlasem Algy. „Úplně mne to vyvedlo z rovnováhy a mé nitro to stále nechce vzít na vědomí.“

„Moment,“ ozval se Ginger. „Jak se mohl Biggles s tím chlápku domluvit?“

Ritzen tuto otázku položil mnichovi. Když se mu dostalo odpovědi, obrátil se k Algymu s vysvětlením.

„Tento muž je Gurkha z Nepálu, z kraje poblíž hranice s Tibetem. Nepál je v náboženském ohledu velmi úzce spjat s životem Buddhy. Proto ten muž pobýval i v Indii. Říká, že Angličan s ním mluvil hindským jazykem.“^{*1}

Algy přikývl.

„Co uděláte?“ zeptal se Ritzen.

„Upřímně řečeno, nevím,“ odpověděl Algy. „Budu si to muset nechat pořádně projít hlavou. Ještě jsem se z toho úplně nevzpamatoval. Z Bigglesova vzkazu jsem vyrozuměl, že má nějaké problémy s letadlem. Jak je to zlé, zřejmě nevěděl, když vzkaz posílal, jinak by nám o tom napsal něco víc. Naši jedinou útěchou je, že to asi není nic vážného. Kdyby šlo o něco kriticky vážného, napsal by nám o tom. Z toho zřejmě vyplývá i jeho víra, že si s problémem poradí sami. Nám nezbyvá nic jiného, než čekat. Můžete si být jistí, že bude-li to v lidských silách, určitě přiletí. Zatím se tu můžeme pohodlně zařídit. Snad budou dámy tak laskavé a připraví něco k jídlu. Vzhledem k tomu, že se tu proti původnímu předpokladu zřejmě zdržíme poněkud déle, budeme muset hlídat spotřebu potravin.“

¹ Čtenáři knihy *Biggles chodí do školy* budou vědět, proč se Biggles uměl domluvit hindštinou.

Algy k tomu neměl co dodat. Odešel ke kameni, který už dříve používal jako sedátko a posadil se.

Ginger šel s ním. „To je nepříjemně krutý zvrát,“ vyjádřil své pocity.

„Něco takového se musí stát ve chvíli, kdy jsem si myslel, že všechno už je v nejlepším pořádku,“ bručel Algy.

Ginger si opřel bradu o ruku. „Nu, tak už to někdy chodí,“ bylo vše, co řekl.

X. BIGGLES MÁ SMŮLU

Bigglese potkala příhoda, která sice není v letectví zcela běžná, i když k ní dochází častěji, než se všeobecně soudí, je však přece jen vážným rizikem, s nímž je nutné počítat v jistých částech světa nad krajinami určitého druhu. Občas tyto případy skončily katastrofálně jak pro letadlo, tak pro posádku. Krátce řečeno, Biggles se střetl s ptákem.

Střety s menšími ptáky, nejčastěji s rackem mořským, jsou na jistých místech tak běžnou hrozbou, obzvlášť v okolí námořních přístavů, že se hledají cesty, jak si s tímto problémem poradit – od vystřelování poplašných světlic až po vypouštění zvlášť k tomu cvičených dravých ptáků. Starodávné sokolnictví, obnovené na některých menších letištích Královského letectva, dokázalo o něco snížit nebezpečí rozeznáním obtěžujících hejn ptáků ve chvílích, kdy letadlo žádá o povolení ke startu.

Přirozeně, čím větší pták, tím vážnější následek srážky. Právě z tohoto důvodu mají takové nehody mnohem vážnější následky nad hornatými oblastmi v zámoří, kde se běžně vyskytují orli, kondori, supi a jim podobní draví ptáci. Rekord v počtu obětí při katastrofách civilních i vojenských letadel má v tomto ohledu krajina podél severní hranice Indie, Iráku a Palestiny. Letadla ale byla nucena nouzově přistát i v Andách a v pohoří Atlasu v Severní Africe. K víc než jedné osudné katastrofě došlo i nad Alpami v Evropě. Je dost pravděpodobné, že některé z nevysvětlených ‚záhadných‘ leteckých neštěstí se staly následkem stejné nepředvídatelné okolnosti, z níž nelze vinit ani pilota, ani letadlo. Ve stále hustějším leteckém provozu je s tímto rizikem nutno počítat, stejně jako lodi jsou vystaveny nebezpečím, kterým se nelze vyhnout ani sebelepším námořnickým uměním, ani sebelepšími vědeckými přístroji. V okamžiku objevení se dravého ptáka není ani sebeopatrnější a sebeostražitější pilot schopen udělat nic víc, než se pokusit rychlým úhybným manévrem riziko srážky zmenšit. Ne vždy ho však vidí včas. Nelze po něm chtít, aby ho viděl, když se pták vznáší vysoko nad letadlem. A i v případě, že ho uvidí, nemusí mít dost času něco udělat, protože útočící zvíře je ve svém živlu, pilot s letadlem ne.

Často byla probírána otázka, jak dalece k těmto nehodám dochází následkem záměrného útoku ptáka. Nejpravděpodobnějším vysvětlením asi je, že k nim dochází z obou důvodů, jak náhodou, tak záměrně. Jsou zcela prokázané případy, kdy veliký dravý pták nevyprovokován zaútočil na to, co snad považoval za nevíтанého vetřelce ve své vlastní sféře působnosti. Piloti, kteří podobnou katastrofu přežili, tvrdí, že pták zřejmě nemá dostatek inteligence, aby poznal, že bez ohledu na to, jakou škodu učiní letadlu, on sám vždycky přijde o život.

Pokud jde o letadlo, následek takového střetnutí samozřejmě závisí na tom, v kterém místě do něho pták narazí; při tom je nutné si uvědomit, že váha asi dvaceti liber, letící velkou rychlostí v protisměru, může způsobit vážné poškození letadla, ať se s ním střetne v kterémkoli místě. U lehkých letadel dokonce došlo k ulomení křídla. Byly potrhány textilní potahy a došlo i k roztržení dřevěných vrtulí. U větších letadel došlo ke zlomení hlavního podélníku křídla i k proděravění chladičů. Ve všech případech byl pták rozdrcen na kaši.

Orel, který se střetl s Bigglesovým Halifaxem, se snesl z modré oblohy. Biggles ho zahlédl vteřinu před srážkou. Neměl čas něco udělat. Řítící se černá hmota mu okamžitě úplně zakryla výhled. Vzápětí se ozvala strašná rána a po čelním skle se rozstříkla lepkavá hmota krve a peří. Biggles okamžitě věděl, co se stalo. Zavolał na Bertieho, který se ze zadní střelecké věže bleskově přesunul na sedadlo druhého pilota. Ale ani odsud nebyl výhled o moc lepší. Tlak vzduchu brzy odfoukl většinu per, ale krev, která se už stačila srazit, spolu se zbylými péry a kousky ulpívajícího masa zůstala přilepena na skle. Biggles ubral podstatně plyn, aby při klouzavém letu bylo možné zjistit rozsah škody.

Když Bertie přišel do potměšlé pilotní kabiny, s nevěřicným pohledem upřeným na přední sklo vydechl; „To je nechutné!“

„Zajdi do vrchní kopule a pokus se zjistit, co se stalo se zbytkem ptáka,“ nařídil mu Biggles.

Bertie se rychle vzdálil, ale stejně rychle se vrátil. „Je obalen kolem tlakového čerpadla,“ oznámil.

„Takže pumpa nemůže pracovat.“

„Nepoznal jsem, jestli pracuje, všechno je to obaleno kůží a kostmi.“

„Budu muset přistát,“ rozhodl Biggles. „Netroufám si letět dál. To svinstvo na skle zmrzne, když se dostaneme do hor. Raději přistanu, dokud je letadlo ovladatelné. Uvidíme, jestli se s tím dá něco dělat. Co je pod námi? Podívej se. Odtud nevidím vůbec nic. Mrskni sebou!“

Velkou váhou k Bigglesovu rozhodnutí přispěla vzdálenost, kterou měl ještě před sebou. Nad civilizovanou zemí by se nepochybně pokusil doletět na nejbližší letiště, které by v žádném případě nebylo příliš daleko. Neměl však nejmenší chuť riskovat let na vzdálenost dvanácti set mil nad jednou z nejhorších krajin světa, když hrozilo selhání motoru nebo mohlo dojít k nějaké poruše v konstrukci letadla. S úlevou si ověřil, že letadlo stále dobře reaguje na řízení. Mohlo to dopadnout hůř, mnohem hůř. Pták mohl například zasáhnout jednu z dřevěných vrtulí a její zbytky by mohly roztržít další. V tom případě by musel nasadit na přistání bez ohledu na to, jaká krajina by byla pod ním. Teď má aspoň čas si vše rozmyslet. Bertie se vrátil a zvolal: „Leť dál! Pokračuj ve stejném kursu. Máme kliku. Přímo před námi je zelený rovný kus terénu.“

„Zelený?“ udiveně se zeptal Biggles a začal klesat.

„Ale ano, je docela obstojně zelený.“

„Jsi si jistý, že to není nějaký močál či bažina?“

„Žádnou vodu nevidím. Jsme teď nad širokou kotlinou mezi kopci, které jsme si všimli při letu tam.“

Biggles pomalu klesal a snažil se dívat ven přes malé, poněkud čistší plošky na plexiskle. Kus dál před sebou uviděl pásmo kopců.

„Udržuj letadlo v přímém letu,“ napovídal Bertie. „Vedeš si skvěle. Máš před sebou několik mil rovného prostoru. Nikde nevidím v cestě žádnou překážku.“

Ve své dlouhé pilotní kariéře Biggles mnohokrát nouzově přistával v situacích, kdy se mu úzkostí svíral žaludek. Přistával dokonce na mnohem nebezpečnějších místech, ale jen málokdy tak mnoho záleželo na tom, aby přistání dopadlo naprosto hladce, bez sebemenší nehody. Hlavní problém byl v tom, že neviděl dobře před sebe, přestože vlastní přistání, jak později poznamenal na zemi, bylo ve stáva-

jících přírodních podmínkách poměrně snadné. Jenže v tomto případě se Biggles mohl dívat ven jediné postranními okny, nikoli ve směru letu. Proto se Bertie všemožně snažil poskytovat mu plynule podstatné informace. „Vedeš si výborně,“ neustále ho povzbuzoval. „Trochu doprava... Trochu víc... O. K. Udržuj to tak dál. Výšku odhaduji na sto stop. Vpředu všechno hladké, rovné. Už jsi skoro tam. Jen klid a připrav se.“

Biggles jemně zatlačil řídicí sloupek dozadu.

„Ted!“ zařval Bertie.

Biggles vyrovnal letadlo, jenže o několik stop výš, než bylo vhodné, jak po ztrátě letové rychlosti usoudil z prudkého žuchnutí na dojezdovou plochu. Zatajil dech, dokud se letadlo znovu nedotklo země. Pak ještě jeden nebo dva menší nárazy a Halifax se už bez otřesů dokodrcal k úplnému zastavení.

„No, nádherné, příteli. Absolutně velkolepé!“ pokřikoval Bertie.

„Tak trochu z výšky,“ zabručel s ustaraným výrazem Biggles.

„Lepší vyrovnat dřív, než později.“

Biggles zavřel oči, zavrtil hlavou a rukou si unaveně přejel přes tvář. „Víš, Bertie, už to není jako kdysi, pro takovéto létání už začínám být příliš starý,“ řekl roztrpčeně. Hned se ale vzpamatoval a rychle dodal: „Tak fajn. Vystupme a podívejme se na rozsah škody. Odkud mohl ten ďábelský pták přiletět? Viděls ho přilétat?“

„Ne, až když byl přímo nad námi. Dolů se spustil jako tuna cihel. Byl to nádherný let střemhlav, hezký na pohled, prostě fajn – jenže se neměl strefovat do nás.“

Říká se, že míra štěstí a smůly se dlouhodobě časem vyrovnává. Dobrým příkladem toho bylo to, co Biggles uviděl, když seskočil z kabiny a rozhlédl se po okolní krajině. Bylo krutou náhodou nechat se přinutit ptákem k nouzovému přistání, ale jestli už k tomu dojit muselo, pak si to zvíře nemohlo vybrat lepší místo. Ke srážce došlo nad pásmem kopců, které tvořily východní okraj rozlehlé, zčásti rovinné, zčásti zvlněné planiny. Plochy rákosí a sítí v nižších místech naznačovaly, že voda není příliš hluboko pod terénem. Dalo se čekat, že planina je rozlehlou nádrží vody, kterou odčerpává z nejvyšších míst kopců, obklopujících ji na všech stranách.

Bigglesovo štěstí dokonce přesáhlo velikost smůly. V prvé řadě se obával, že s ohledem na porosty rákosí a sítí se kola těžkého letadla zaryjí do půdy a ulomí se. Jak se později ukázalo, kdyby přistál na opačné straně planiny, dosedl by na příliš hrbolatou půdu předhoří. Bylo nutno přičíst dobré náhodě, která ho navedla na dlouhé přímé rameno ploché půdy mezi kopci. Jistě, Bertie to vše viděl, a proto mohl vydávat jednoznačné pokyny vedoucí k tomuto plochému ramenu. Poněkud stranou později viděli pyramidovou hromadu šedých kamenů. Zřejmě to byl druh náhrobku, protože na něm byly tesané ozdoby. Jak Bertie přiznal, té hromady si nevšiml.

„To bychom si zavařili, kdybychom do toho bouchli,“ poznamenal Biggles.

Bertie souhlasil.

Letadlo, které přivezlo svůj vlastní svět, se octlo ve světě, kde v dohledu nebyla jediná živá bytost. Bigglese velice uspokojovala skutečnost, že rovinný úsek planiny pokračuje ještě o kus dál a bez otáčení letadla poskytuje dostatečný prostor pro rychlé vzletnutí, pokud by taková nutnost nastala. Stejně jako námořník vždy rád zakotví v poloze umožňující v případě nebezpečí okamžitě vyplout na širé moře, Biggles má rád letadlo připravené k rychlému vzletnutí. Nevylučoval, že budou muset odstartovat ve spěchu, proto považoval za samozřejmé postavit Halifaxe tak, aby to bylo možno učinit.

Prohlídka letadla netrvala dlouho. Tvrdit, že nedošlo k vážnému poškození, by nebyla pravda; mohlo to však být mnohem vážnější. Lepkává kašovitá hmota sražené krve na předním ochranném skle nebyla žádným vážným problémem. Bylo možno ji brzy odstranit. Větší smůla byla v tom, že velké tělo ptáka, vnitřnosti, svaly a pařáty se od plexiskla odmrštily tak nešťastně, že se zachytily na tlakové pumpě mezi střechou pilotní kabiny a střední střeleckou věží. Kromě toho se celkem nestalo nic, s čím by si bylo nutno dělat starosti. Orlov zahnutý zobák sice rozsekl náběžnou hranu křídla ve střední části, ale i toto bude možno dát poměrně brzy dohromady.

Biggles z pumpy odstranil rozdrčenou zdechlinu a s výrazem odporu ji hodil na zem. Pak pumpu velmi pečlivě prohlédl.

„Je trochu vykloněná,“ hlásil. „Myslím, že by to, bohužel, stačilo, aby přestala plnit svou funkci. Skoro se divím, že se neutrhla a neuletěla.“

„Budeme schopni ji uvést do původního stavu?“ s úzkostí v hlase se zeptal Bertie.

„Myslím, že ano, ale nějakou dobu to potrvá.“ Biggles mrknutím zkontroloval polohu slunce. „Už brzy začne slunce pražit a bude strašné vedro, takže čím dřív se do toho dáme, tím líp.“ Slezl dolů, o trávu si otřel dlaně a odhodil sako.

Nutné opravy se na první pohled nezdály být nějak obtížné. V údržbářské dílně, kde jsou po ruce veškeré potřebné nástroje, by opravy byly zcela jednoduchou záležitostí. Bez nich to však trvalo mnohem déle. Pracovali celé dopoledne. Biggles na pumpě a Bertie na střední části křídla. Jen občas nakrátko přerušili práci, aby se rozhlédli po krajině a ověřili si, jestli se neblíží nějakí návštěvníci. Nikdo nepřicházel.

Kolem druhé hodiny Bertie navrhl, že je čas něco pojit. Biggles neochotně přerušil práci. Zašel ke hrobce a podle očekávání vedle ní našel studnu se složeným lanem a starobylým koženým vědrem na vytahování vody. Místo dělalo dojem, že je navštěvováno jen zřídka. V letadle sice byla pitná voda, ale žádné nadbytečné množství, takže tento zdroj vody Bigglesovi umožnil dobře se umýt; po špinavé práci, které se věnoval celé dopoledne, bylo víc než žádoucí udělat to dříve, než se dotkne jídla. Ruce si do čista vydrhl pískem a mechem. Pak se připojil k Bertiemu, který si už ve stínu křídla pochutnával na výborných sušenkách.

„Když tak o tom uvažuji, příteli, pokud nás tu nebude někdo nepředvídaně obtěžovat, nezáleží na tom, jak dlouho tady zůstaneme,“ řekl Bertie. „Na základně stejně nemáme nic na práci.“

„Jenže obtěžování se blíží,“ poznamenal Biggles.

„Kde?“

„Tamhle.“

Zpoza kopce se vynořila postava v šedém plášti a šla směrem k nim. Zvědavě sledovali, jak se vždy po stu yardech zastavila a udeřila do zvonu.

„Nechme ho přijít k nám, aby se nám dostalo potravy duchovní i hmotné! To by mohl být pouliční prodavač pečiva,“ zvolal Bertie. „Ten tady ale jistě nemá nějaké velké kšefty – jestli chápeš, co tím míním.“

„Řekl bych, že to je jeden z těch potulných svatých mužů na své nepatrné, několik tisíc mil dlouhé procházce. Zdá se, že si to míří ke hrobce. Asi se jde napít. S ním si nemusíme dělat těžkou hlavu. Ten nás určitě nebude nijak obtěžovat.“

„Pokud později nebude někde mluvit a neprozradí, že nás tady viděl.“

„To záleží na tom, kam má namířeno a s kým se dostane do řeči. Tito lidé toho ale nikdy moc nenamluví. Spíš se ostatních lidí straní a vyhledávají samotu.“

Muž se blížil, občas se zastavil a udeřil do zvonu.

„Ten chlap musí být úplný cvok,“ bručel si sám k sobě Bertie. „Dokonalý cvok! Jaký smysl má ten zvon? Chce tím dát zákazníkům předem najevo, že se blíží?“

„Ten zvon má nahánět strach zlým duchům,“ vysvětloval Biggles. „Zvony a gongy jsou v této části světa považovány v tomto směru za mimořádně účinné.“

„Možná na tom něco je,“ připustil Bertie. „Tady je dostatek prostoru pro všelijaká strašidla, aby se tu potulovala, aniž by do sebe vrážela.“

Mnich se blížil. Několik yardů před nimi se zastavil a opřel se o tyč. V druhé natažené ruce držel vyleštěnou dřevěnou mísu.

„Co má v té míse?“ zeptal se Bertie.

„Nic,“ řekl Biggles.

„Vždyť to říkám, že to je cvok.“

„Kochá se nadějí, že mu do ní něco dáme.“

„Jako co, na příklad?“

„Obětiny. Peníze. Jde mu o naše drobné.“

„No vida. Mohlo mě napadnout, že v tom je nějaký chyták,“ smutně řekl Bertie.

Mnich se hluboce uklonil a vysokým nosovým hlasem něco řekl.

Biggles zvedl obočí. Usmál se a odpověděl.

Následoval krátký rozhovor.

„Děláš si psinu?“ zeptal Bertie s podezřívavým pohledem upřeným na Bigglese.

„Ne.“

„Jakou hantýrkou to mluví?“

„Hindštinou. Tento muž byl v Indii nebo v některém z pohraničních států.“ Biggles vstal, z kapsy vytáhl několik drobných a upustil je do mísy.

„K čemu tady potřebuje peníze, když je tu nemá kde utratit?“ zeptal se vždy praktický Bertie. „Nějak si zmýlil kurs a vydal se nesprávným směrem. Tady nejsou žádné krámy. Dej mu sušenku.“

Biggles vzal jeho návrh vážně. Vyzval mnicha, aby přišel blíž a dal mu několik sušenek. Muž z nich měl viditelnou radost. Následoval další rozhovor.

„Představ si, že je na cestě do ubytovny v Nan-hu,“ informoval Bertieho Biggles.

„Požádej ho, aby od nás pozdravil kluky.“

Bigglesův nic neříkající výraz se najednou změnil. „To jsi zase jednou po delší době řekl něco velmi moudrého a vtipného,“ prohlásil. „Jestli tam půjde, mohl by vzít vzkaz. Algy by se tak mohl dovědět, co se nám stalo. Jestli se nám nepodaří uvést pumpu do provozu, bude aspoň vědět, kde jsme a v jaké jsme bryndě. Nebudeme-li v dohodnuté době schopni přiletět za ním, pochopí proč. Zatím nemá význam, aby pokračoval na přípravě přistávacího pruhu, když nevíme, jestli se do Nan-hu vůbec budeme moci vrátit.“

Bertie se zatvářil, jako by byl zcela vyveden z míry. „Cože? Že se nebudeme moci vrátit? Co to povídáš? Chceš mi nahnat strach?“

„Příteli, podívej se na to takhle,“ pokračoval Biggles. „Kdyby se opravdu stalo, že nebudeme moci odletět, budeme se do Nan-hu muset dostat nějak jinak. Nemělo by přece význam po celý zbytek života sedět tady. Jestli se neobjevíme včas, Algy znervózní. Toho muže nám seslalo samo nebe, abychom dali Algymu vědět, co se nám stalo. Tím, že mu pošleme vzkaz, přece nemůžeme nic pokazit. Ten muž určitě jde do Nan-hu.“

„To máš pravdu,“ souhlasil Bertie.

„Napíšu Algymu aspoň pár řádků,“ rozhodl se Biggles a krátce pohovořil s mnichem. Pak z notesu vytrhl list, napsal vzkaz a list

předal mnichovi. Vzápětí do mužovy mísy vložil zbytek svých drobných.

Ještě chvíli si povídali, než mnich dojedl sušenky. Pak zašel k hrobce, minutu nebo dvě strávil na kolenou, napil se a vydal se na cestu. Biggles a Bertie ještě dlouho slyšeli podivný zvuk zvonu, doléhající k nim v tak neuvěřitelně prázdné divočině.

„Požádal jsem ho, aby se nezmiňoval ani slovem o tom, že jsme tady, kdyby snad cestou někoho potkal,“ řekl Biggles. „Dejme se zase do práce.“

Pokračovali v opravách.

Slunce už bylo velmi nízko, když Biggles mohl s uspokojením konstatovat, že přinejmenším udělali všechno, co bylo v jejich silách a co jim situace umožňovala. Na zkoušku nastartoval motory a s potěšením zjistil, že pokud to bylo možné z chodu motorů zjistit, všechno je v nejlepším pořádku.

„Odletíme hned?“ zeptal se Bertie.

„Právě jsem o tom uvažoval,“ odpověděl Biggles. „Jestli odletíme teď, do Dháky doletíme potmě. Raději bych tam přiletěl za denního světla, abychom měli při přistání dobrý výhled.“

„To je rozumné,“ souhlasil Bertie. „Nevidím žádný důvod ke spěchu. Cítím se tady docela dobře.“ Po krátkém odmlčení pokračoval poněkud jiným tónem, jako by mu něco napadlo. „Moment, kamaráde. Proč se tam vlastně máme vracet?“

Biggles zareagoval překvapeným výrazem ve tváři.

„Když už tam nebudeme do zítřka, tak ty zbývající jeden nebo dva dny můžeme zůstat tady; tedy, do doby, kdy se máme vrátit pro kluky – jestli mi rozumíš,“ vysvětloval Bertie. „Celou cestu do Dháky bychom jenom klábosili a tam bychom stejně obrátili letadlo a vydali se na zpáteční cestu. Má to nějaký smysl? Tam přece nemáme nic na práci. Pokud nás tady náhodou neobjeví nějaká tlupa místních mládenců a nezačne nás obtěžovat, jsme tady v docela dobrém pohodlí, lepším, než v letadle s burácejícími motory cestou tam a zpátky nad hrůzu nahánějícími horami. Konec konců, bude-li to nutné, budeme moci odtud kdykoli vypadnout, co říkáš?“

Biggles si zapálil cigaretu. „Něco na tom je,“ připustil. „Dovol, abych si to ještě dobře rozmyslel.“

„Je to přece úžasný nápad,“ prohlásil Bertie.

„Možná,“ opatrně souhlasil Biggles.

„Co se ti na něm nezdá, kamaráde? Tak mi to řekni! Víím, že v promýšlení jsi lepší než já.“

„Znamená to změnu plánu, toť vše, nic víc,“ odpověděl Biggles.

„Když se něco dohodne, obvykle je pro všechny nejlepší držet se dohody. Zcela náhle, z ničeho nic, jen tak přejít na jinou kolej může být někdy nebezpečné.“

„Mohli bychom tam třeba zaletět a podívat se, jak jsou hoši daleko s přistávacím pruhem, co říkáš?“ navrhl Bertie na podporu svého nápadu.

„Nic není nutné dělat ve spěchu. Posadíme se a pořádně promysleme a ze všech stran zvažme všechny možnosti,“ ukončil debatu Biggles a vyhledal si místo ve stínu křídla.

XI. POČÍTÁNÍ HODIN

Bigglesův vzkaz zapůsobil v oáze jako bomba, ale brzy přestal být v popředí zájmu. Ming se znovu ujal svého místa jako hlídka, ostatní odpočívali a Algy s Gingerem se snažili probrat vzkaz ze všech možných stran a dopátrat se jeho eventuálního hlubšího smyslu. Algy informoval Gingera, co všechno se v době jeho nepřítomnosti přihodilo v Nan-hu a Ginger mu na oplátku vylíčil průběh záchranné akce. Rovněž mu řekl, jak se nakonec zachovali Kirgizové. To všechno si vyžádalo dost času.

Kromě jistých pochybností, zda budou schopni dokončit dohodnutý plán, zůstávalo ještě několik dalších nejasných volných konců, jak to nazval Algy. Byla tu na příklad otázka Kirgizů, kteří uprchli, když se dověděli, že vojáci jsou v oáze. Kam odjeli? Co se má udělat s jejich zraněným druhem, jestli se nevrátí? A co s koňmi?

Ginger navrhl, že jednoho koně by se snad mohlo použít k navázání spojení s Bigglesem, pokud je stále na místě nouzového přístání a pokud ovšem bude někdo ochoten se na takovou cestu vydat. Přesnou polohu Bigglese by mohl podat mnich, který teď odpočíval před odchodem k Jezeru Vycházejícího Měsíce, o němž se vyjádřil jako o další zastávce na své pouti. Algy však s návrhem nesouhlasil. Jednak takovou cestu považoval za příliš nebezpečnou, jednak na takový dlouhý výlet už nezbyvalo dost času. V oáze už byli pátý den. Jestli Biggles bude moci přiletět, objeví se v Nan-hu pozítří brzy po svítání. Jestli schůzku nebude moci z nějakého důvodu dodržet, bude dost času se po něm podívat.

Padl i návrh na použití vysílačky, ale i ten byl odmítnut jako příliš nebezpečný. Nebylo totiž ani zcela zaručené, že pokud je letadlo na zemi, budou schopni s ním navázat spojení, i kdyby bylo v dosažitelné oblasti. Nestojí za to riskovat, aby je zaslechly jistě neustále pozorně naslouchající uši někde podél Rudé silnice, rozhodl Algy.

Zdlouhavý rozhovor neskončil žádným konkrétním závěrem. Bude rozumnější dokončit přistávací pruh, doporučil Algy. O jeho důležitosti nebylo nejmenších pochyb. Více rukou bude brzy hotovo s dokončením úklidu a s rozestavením informačních ukazatelů. Po-

kud jde o dámy, požádá je, aby provedly inventuru zbývajících zásob potravin, pro případ, že by později museli přistoupit na přidělový systém. Bez zraněného Kirgize bylo nutné krmit deset hladových krků. Do přílišných podrobností nezacházeli, byli si však vědomi, že ani přidělový systém jim nevydrží příliš dlouho – snad týden. Pak je nebude čekat nic jiného, než hladovění, protože Kirgizové a čínští vojáci vyrabovali v oáze veškeré ovoce a zeleninu a nová úroda je zatím v nedohlednu. A nepřipadalo v úvahu poslat Minga nebo Fenga nakoupit potraviny v Tunhwangu z toho jednoduchého důvodu, že neměli k dispozici žádné peníze v místní měně.

Porada neskončila žádným závěrem. Na všech bylo znát, že na ně padl stín pochybností a nerozhodnosti.

Algy navrhl vrátit se k dokončovací práci na přistávacím pruhu. Před odchodem ještě jednou připomněl nutnost zkontrolovat zásoby potravin.

Ritzen, který během odpoledne několikrát přerušil práci a se zachmuřeným pohledem se díval na slunce, přes které se začal zatahovat řídký závoj, k večeru řekl, že se mu vývoj počasí nelíbí. Obává se, že přijde vítr. Gobi je neblaze proslulá svými větry, dodal. Jeho poznámka jen zakalila vyhlídky do budoucna.

„Jestli nám počasí ukáže svou horší tvář, jak se patří nám pokazí naši práci,“ pesimisticky si postěžoval Algy Gingerovi.

O něco málo později zasténání dosud jen slabého nárazového vánku nad pustou krajinou potvrdilo správnost Ritzenových slov. Dosud vál jen slabě, byl ale dostatečně výmluvný, aby si bylo možné představit skutečnou bouři. Nad zemí se otáčely malé víry prachu spolu se suchými ulámanými větvemi tamaryšku, které jakoby si navzájem šeptaly o blížícím se utrpení.

Když se při západu slunce vraceli do oázy a už se blížili k chodníku, uviděli rychle přibíhajícího Minga. Nemohlo to znamenat nic dobrého.

Algy se podíval na Gintera, pak na Ritzena, který šel s nimi. „Co se asi děje?“ řekl podrážděně.

„K oáze se blíží čtyři Kirgizové,“ oznámil Ming.

„To jsou určitě ti, kteří utekli,“ usoudil Ginger.

„Asi si přišli pro koně a svého nemocného druhá,“ domýšlel se Ginger. „Doufám, že brzy vypadnou. Nemáme zájem, aby se tu potloukali. Ano, jistě, v jednom případě nám byli užiteční, ale jinak vždycky jen přinášejí samou smůlu. Nepřeji jim sice nic zlého, ale nám by tu smůlu přinášet nemuseli.“

Šli dál k oáze, kde na ně čekala hovězí sekaná z konzervy s rýží.

Všichni seděli v kruhu a jedli, když se Kirgizové na scénu přiřítili způsobem až příliš rychlým a neomaleným. Seskočili s koní a příkrými slovy se obrátili na Ritzena.

„Co chtějí?“ zeptal se Algy, který neměl vůbec radost z jejich tak náhlého příchodu.

„Požadují jídlo.“

„Jídlo? Řekněte jim, že je nám to líto, ale nemáme žádné potraviny, které bychom mohli postrádat. Budeme sami potřebovat každíčký drobek, který ještě máme. Mohu jim dát jednu nebo dvě hrsti rýže, ale to je všechno, co si můžeme dovolit.“

Po další vzrušené rozmluvě s Kirgizy Ritzen sdělil: „Říkají, že musí dostat mnohem víc potravin. Jsou na útěku. Pronásledují je vojáci; chtějí odejít z tohoto kraje a mají před sebou velmi dlouhou cestu.“

„Ať jdou k čertu s takovými kecy,“ rozohnil se Algy. „Řekněte jim, ať jsou rádi, že jim vůbec něco dáme.“

Tón, v němž následující výměna názorů pokračovala, se však Gingerovi ani trochu nelíbil. Misionáři, kteří vzrušenému rozhovoru rozuměli, přestali jíst a jen poslouchali. Výrazy v jejich tvářích napovídaly, že neshoda v názorech nabývá nedobrý obrat.

Ritzen se pak s vážným výrazem obrátil k Algymu. „Budeme jim muset dát větší množství jídla,“ řekl zdrženlivě. „Říkají, že jestli jim ho nedáme dostatek, vezmou si ho násilím – a nebudou to považovat za nic špatného.“

„Proč mají najednou tak naspěch?“ zeptal se Algy. „Věříte té jejich povídačce, že jsou na útěku?“

„Ano. Jejich tvrzení se mi zdá být dost věrohodné. Nějak se jim doneslo, že do Tunhwangu dorazilo mnoho vojáků a Tygr vydal rozkaz všechny Kirgize pochyvat a vyhubit. Proto jsou odhodláni uprchnout do Turkestánu. Odtud to je ale prokuratě daleko. Říkají, že na tak

dlouhou cestu potřebují dostatek jídla, protože nikde jinde v této oblasti, ani nikde na cestě nebudou mít možnost si nějaké potraviny opatřit. Slibují, že dáme-li jim dostatek potravin, už nás nikdy nebudou obtěžovat.“

„Co navrhuje?“

„Nejsme v postavení, abychom se s nimi mohli dohadovat. Přimlouvám se za to, abyste jim dali pořádné množství potravin, nebo nás povraždí a stejně si všechny zásoby vezmou. Vyhrůžky těchto mužů nelze nikdy brát na lehkou váhu. Vždycky se vyplatí brát je smrtelně vážně. Nemluvě o tom, že se jim nemůžeme postavit na odpor. Je víc než pravděpodobné, že kdybychom se nepostarali o jejich zraněného druha, už by nás dávno pozabíjeli a okradli.“

Algy se podíval na nevládně se tvářící primitivní, po zuby ozbrojená individua a uvědomil si, že Ritzen má pravdu. „Tak dobře,“ neochotně souhlasil. Bylo mu proti mysli podrobovat se násilí, viděl však, že je proti nim bezmocný a kalich hořkosti musí vypít až do dna.

Bandité jen mlčky přihlíželi, když před nimi narůstala hromada rýže, sušenek a sýrů. Potraviny převzali bez jediného slova díky. Pak došli pro svého pobledlého druha, vysadili ho na koně, pochytali a k lanům přivázali koně Číňanů a bez jediného slova rozloučení tryskem odjeli.

„Hrozně mne štve, že jsme se museli rozloučit s tak velkým množstvím potravin,“ lamentoval Algy, když se díval za odjíždějícími Kirgizy.

„Neměli jsme na vybranou. Vlastně můžeme mluvit o štěstí, že jsme z toho vyvázli tak lacino,“ ujišťoval ho Ritzen za hlasitého souhlasu ostatních.

„To je pravda. Kdybychom odmítli splnit jejich požadavek, ti darebáci by většinu z nás zcela určitě povraždili,“ ozval se dr. McDougall.

I Otec Dubron kývnutím hlavy připojil svůj souhlas. Pak pokračovali v přerušené večeři.

O půl hodiny později, když po jídle uklízeli nádobí a připravovali se k nočnímu odpočinku, se ke zděšení všech s velkým rámusem

přihnala skupina dalších sedmi Kirgizů. Chovali se, jako by měli ještě více naspěch, než první parta banditů.

„Co ti tady chtějí?“ zeptal se se zaťatými zuby

Algy.

„Požadují potraviny,“ přeložil Ritzen a současně bezmocně pokrčil rameny.

„Cože? Zase potraviny? Řekněte jim, že už nemáme skoro nic pro sebe, natož abychom měli nějaký přebytek pro ně.“

Švéd Algymu vyhověl. Jenže přetlumočená informace byla přijata s tak zamračenými a hrozivými pohledy, po nichž následovaly rozhořčené kletby, že Gingerova ruka bezděčně sjela do kapsy, kde nosil pistoli.

„Říkají, že jsme lháři,“ překládal Ritzen s beznadějí v hlase. „Tvrdí, že máme ještě dost potravin, protože v poušti se setkali s kamarády, kteří jim to řekli. Obávám se, že jim je nebudeme moci odepřít.“

„To máme za to, že jsme vyhověli té první partě,“ zuřivě bručel Algy. „Škoda, že nemám kulomet. Dal bych těm zatraceným zlodějům lekci, z které by se už nikdy nevzpamatovali.“

„Jenže žádný kulomet nemáte, takže jim budete muset vyhovět,“ nevzrušeně řekl Ritzen.

„Vždyť už nám pak opravdu nic nezbude.“

„Jestli odmítnete, vezmou si stejně všechno, včetně našich životů,“ řekl Ritzen. „Znám ty lidi lépe než vy a moc dobře vím, o čem mluvím.“

Zlostí a ponížením skoro bez sebe si Algy nerad uvědomoval, že se bude muset podřídit. Jakkoli se mu protivilo vzdát se i té teď už tak skrovné zásoby potravin, věděl, že Švéd má nespornou pravdu. Se dvěma pistolemi by bylo sebevraždou utkat se se sedmi po zuby ozbrojenými bandity. Ginger se sevřenými rty připomínal zoufalého krále Ethelreda Váhavého, který tím, že se uvolil platit výkupné svým nepřátelům, je jen povzbudil k dalším požadavkům. Právě na to zasmušile myslel. Jenže další opakování tohoto násilného činu už nebude možné z jednoduchého důvodu: nic už jim nezbude, co by mohli někomu dát.

Před bandity byly poskládány prakticky veškeré zbývající zásoby potravin. Ti však stále pokřikovali, že to nestačí. Teď už se rozlobil i Ritzen a zařval na ně, že víc už nemají, jestli si tady někde sami nějaké další najdou, mohou si je vzít.

Nebyla to sice úplná pravda, to však na kritické situaci změnilo jen velmi málo, skoro nic, protože jim nezbylo nic víc, než nepatrná železná zásoba ukrytá v nejhlubší části jeskyní.

Ritzenovi se podařilo nájezdníky přesvědčit, protože sebrali potraviny a vyrazili takovým tryskem, že jako poslední pohanu jejich koně svými kopyty vykopli prach do tváří obětí svých pánů.

„Jestli letadlo nepřiletí podle dohody, jsme dokonale na dně,“ vztekle lamentoval Algy. „Zbylo nám jídlo už sotva na jeden jediný den.“

„Myslím, že místo plakat nad rozlitym mlékem, by bylo lepší stáhnout se do Jeskyní pro případ, že by se tu ukázali ještě nějakí další neurvalci,“ rozumně navrhl Ginger.

„Zdá se, že o jedné věci není pochyb,“ vmísil se uvážlivě do řeči Ritzen. „Jestli Kirgizové, kteří jsou náruživými bojovníky a jen tak lehce se nenechají zpanikařit, jsou rozhodnuti odejít, může to znamenat jediné, a to, že čínští vojáci přinejmenším začínají rozsáhlou operaci s cílem vyhnat je ze země. Nedovedu si představit, kam Kirgizové opravdu chtějí jít, protože jejich vlast Kirgizistán byl okupován Sověty, tedy státem, kterému se tito divoši v žádném případě nepodrobí. Dlouhé roky se vyžívali drancováním této části Asie, teď se však zdá, že se blíží konec této jejich činnosti.“

„Škoda, že k tomu dochází právě teď,“ smutně se ozval Algy. „Myslíte, že je vojáci dohoní?“

„Nebude bezpodmínečně nutné, aby se tím obtěžovali. K odchodu je celkem jednoduše přinutí obsazením všech zdrojů vody – pokud ovšem bandité raději nedají přednost smrti žízní.“

„Jestli dosadí stráž i sem, bude to opravdu skvělé,“ bručel Algy. „To je přece blázonec! Čím dříve se odtud dostanu, tím víc budu potěšen a konečně se dobře vyspím, třeba jen proto, že to tady už nikdy neuvidím. Což mi připomíná, abychom se šli trochu prospat, pokud je to vůbec možné.“

„Až se zítra probudíme, budeme moci říci, že zbývá už jen jeden den,“ vesele hlásil Ginger. "A jsme stále naživu, což je něco, za co můžeme být vděční, vezmeme-li v úvahu všechno, co jsme tady prožili.“

Společně se rozcházeli do jeskyní vyhrazených jako ložnice. Nad krutým bojem postiženou oázou se snesla noc.

Sotva se Ginger ráno probudil, cítil nesmírnou úlevu, že noc přečkali bez dalších nepříjemností, které se na ně v posledních dnech neustále hrnuly. Po všech prožitých událostech měl pocit, jako by žil někde v hluboké džungli mezi plížícími se krvežíznivými šelmami, jejichž příští obětí by se mohl stát. Utěšoval se pomyslením, že při troše štěstí už to nebude dlouho trvat. Už jen jeden den.

Neobvyklý zvuk ho přiměl zajít ke vchodu do jeskyně. Začínalo svítat. Ovzduší však nebylo zdaleka tak klidné a zvuků prosté, na jaké si za předešlých svítání zvykli. Ritzen se zřejmě se svou předpovědí změny počasí nemýlil. Foukal vítr. Nebyl sice zatím příliš silný, do vichřice měl daleko, ale přece jen její účinky zřetelně naznačoval; stromy a keře se klonily k zemi a vzduch se v poryvech plnil vzdušným prachem. Stávající stav Gingera však zatím nijak neznepokojoval, za předpokladu, že se rychlost nezvětší. Hlavou mu proběhla jediná obava, že přistávací pruh bude zase zaneřáděn suchými větvemi, které odtáhli na stranu, a budou je muset znovu uklidit.

Stál na okraji chodníku před vstupem do Jeskyní, odkud měl dobrý výhled dolů. Byl si vědom, že vzhledem k plánované likvidaci Kirgizů se dala čekat návštěva vojáků komunistické Číny. Zatím však nic podezřelého neviděl. Vrátil se do jeskyně, probudil Algyho a informoval ho o větru.

Algy vstal a spolu si šli prohlédnout přistávací dráhu. Jak se dalo čekat, několik větví už bylo větrem naváto zpátky. Usoudili však, že nebude problém je poměrně snadno uklidit. Když se vrátili do Jeskyní, ostatní se už probouzel a začali vstávat.

Není nic únavnějšího, než nemít nic na práci, pokud je člověk ve stavu horečnatého napětí z neustálého očekávání a naplněn strachem z nejbližších událostí. Takové ovzduší doléhalo na všechny ve chvílích, kdy se probouzel nový den. Přistávací pruh byl už zase vyčištěn

a dokončeny závěrečné drobné úpravy. Všechny lehké předměty byly odneseny do závětrří nedaleké propadliny, aby je vítr nemohl navát zpátky na dráhu. Pak už nebylo nic na práci, ale Algy a Ginger, kteří v duchu úzkostlivě počítali ubíhající hodiny, aspoň bezúčelně obcházel sem a tam, aby přece jen něco dělali. Bylo to lepší, než v nečinnosti nechat na sebe dopadat černé myšlenky.

Vítr, který všichni pozorně sledovali, kolem poledne znatelně zesílil. Stále však nedosahoval síly, která by byla zneklidňující pro udržení stability přistávajícího letadla; tomu ovšem příznivě napomáhalo i to, že vítr foukal ve směru přistávací dráhy. Nebyla to náhoda, protože její směr byl zvolen vzhledem k převládajícím větrům, což se dalo poznat ze tvarů dun a ohnutých stromů. Větší starostí by však byl zvedaný písek, protože prudký vítr by se mohl změnit v písečnou bouři a hustá clona vzedmutého písku by znemožnila z letadla nalézt oázu; a kdyby ji snad Biggles přece zahlédl, určitě by nebyl schopen nalézt přistávací dráhu. Proti tomu však byli všichni bezmocní. Počasí, jako nesmírně důležitý faktor ovlivňující letecký provoz, je něco, co stále zůstává mimo možnost lidské kontroly.

Za stávající situace oběd probíhal v naprostém tichu. Byl to přirozený důsledek nervového napětí, které už dolehlo na všechny. Všichni ztratili chuť k jídlu. Ginger měl s misionáři soucit. Velice dobře si uvědomoval nesmírnost jejich utrpení, když po tolika měsících útrap je jim v posledních okamžicích od rtů odnímán kalich plný naděje na záchranu. Obdivoval jejich odvahu, mravní sílu a statečnost. Nikdo si ani jediným slovem nepostěžoval. Vzpomněl si na některé lidi doma, kteří si neustále stěžují na krutý úděl osudu. Co by si asi pomysleli o těchto misionářích, uvažoval. Obě ženy se tiše a s plným zaujetím věnovaly práci. Bylo zvláštní, že lidé, reprezentující několik různých větví křesťanské víry, tady v pohodě bydlí spolu, táhnou za jeden provaz a každý se snaží být prospěšný ostatním. Gingerovi to bylo velmi sympatické a provokovalo ho to k podání co nejlepšího a nejzodpovědnějšího výkonu ve všem, co bylo jeho povinností.

Po skončení jídla, když Ginger s Algym spolu s některými muži chtěli odejít na kontrolu přistávacího pruhu, se z nejbližšího svahu dlouhými kroky řítíl Feng, který podle rozvrhu služeb byl na stráž.

V běhu zoufale něco máváním naznačoval. Algymu bylo jasné, že přináší nějakou zprávu, a byl si vědom, že za stávajících okolností to může být jen zpráva špatná. Podíval se na Gingera a jen smutně zavrtil hlavou. "A jsme v tom znovu," řekl hlasem plným odevzdané rezignace. „Snad se mýlím, ale obávám se, že už je to tu.“

Nebylo podstatné, jestli to, co říkal, myslel vážně. Jeho pesimismus však byl za chvíli zcela ospravedlněn, protože zpráva nebyla jen špatná, ale tak zlá, že nemohla být horší.

Gestikulující Feng na ně vychrlil záplavu slov.

Podstatou jeho zprávy bylo, že k Nan-hu se ženou jezdcí na koních; ne však jen jedna skupina, což by samo o sobě bylo dost zlé, ale k oáze míří dvě různé skupiny. Feng si nebyl jistý, kdo ti jezdci jsou; dobrý a zřetelný výhled mu znemožňoval prach ve vzduchu a čekat na jezdce, až se přiblíží, neměl odvahu; domnívá se však, že jedna skupina jsou Kirgizové a druhá čínští vojáci, kteří se jim snaží odříznout ústup. Kirgizů je sice nejméně tucet, ale vojáků je mnohonásobně víc. Všichni plným tryskem uhánějí k Nanhu.

„Kirgizové jsou určitě ty dvě bandy, které nás včera tak hanebně okradly,“ řekl Algy. „Určitě se spojily a pak zřejmě narazily na smečku kavaleristů, kteří dostali úkol je zlikvidovat. Mám za to, že bandité uhánějí k oáze jako k jedinému místu, které by jim mohlo poskytnout jakous takous možnost úkrytu a tím alespoň slabou naději, že se budou moci ubránit. Musíme doufat, že nás tu nikdo neobjeví. Tak, a teď rychle všichni do Jeskyní. A všechno vezměte s sebou. Ritzene, buďte tak laskav a odveďte spolu s Fengem dámy na co nejbezpečnější místo; řekněte jim, ať jsou s námi v neustálém spojení. To je všechno.“

Nastal všeobecný zmatek a tlačence ve snaze co nejdříve zmizet z dohledu.

Algy s Gingerem zůstali na obvyklém místě před jeskyní, odkud mohli s nejmenším rizikem odhalení sledovat dění dole v oáze. Další vývoj si zatím mohli jen domýšlet, protože střelba sice už začala, ale nepřátelské jednotky ještě nebyly v dohledu. Z velké dálky byly zatím slyšet výkřiky a teprve za chvíli se objevili aktéři připravované krvavé bitky.

V krátké chvílce před chystaným bojem se Algy svěřil Gingerovi s domněnkou, že Kirgizové zřejmě dojedou do oázy jako první a mohutnému útoku čínských vojáků budou moci čelit pod ochranou stromů nebo v řečišti potoka. Ve volné krajině by proti mnohem početnějšímu nepříteli neměli nejmenší šanci, protože by byli brzy zcela obklíčeni.

K něčemu podobnému se už zřejmě schylovalo, protože střelba se poznenáhlu blížila, jako by bandité sváděli urputný boj o každý čtvereční palec země. Ale zřejmě museli ustoupit, protože už za chvílku se objevil první Kirgiz, vedoucí několik zpocených koní. Silně kulhal. Ginger ho poznal. Byl to zraněný muž, kterého ukryli a ošetřovali v jeskyni.

Při pohledu na muže, vedoucího koně svých druhů do stínu topolů, Ginger pocítil trapnost své role v probíhajících událostech. Ne, že by pocítil nějakou zvláštní náklonnost k těmto lidem stojícím mimo zákon; neměl nejmenší pochybnosti, že jsou tím, co o nich řekli misionáři – zloději a vagabundy. Přece ale nemohl zapomenout, že proti společnému nepříteli postupovali jako spojenci. Je sice pravda, že pohnutkou, která Kirgize pohnula k tomu, aby svou pomocí přispěli k záchraně misionářů, byly peníze, to však nic neměnilo na skutečnosti, že tehdy pracovali společně. Z toho pramenil nynější pocit, že z mravní povinnosti by muži, vedoucímu koně do bezpečí, měli nějak pomoci. Nebylo vyloučeno, že by něco takového mohli udělat, kdyby ovšem věděli, jakým způsobem by mu ve stávající situaci mohli účinně pomoci nebo nějak posloužit. Ale jak by mohla v takové bitvě dopadnout pomoc, spoléhající jen na dvě pistole, ptal se v duchu sám sebe. Zdravý rozum napovídal, že zamíchat se do něčeho takového, k čemu se schylovalo dole v oáze, by znamenalo zbytečně promarnit nejen vlastní život, ale i životy všech ostatních. Mohl si jen přát a doufat, že Kirgizové zvítězí, když ne z jiného důvodu, tak proto, že Ma Chang se svými vojáky je větší hrozbou než bandité, a to nejen pro ně, ale pro celý svět.

Velmi brzy se v oáze rozpoutala krutá přestřelka. Zpočátku se nezdálo, že by některá strana získávala nějakou za zmínku stojící výhodu. Bandité, kteří si zcela jistě uvědomovali, že jsou odsouzeni k záhubě, se zřejmě rozhodli prodat své životy co nejdražší. Ztráty

byly na obou stranách. Porůznu bylo vidět ležící muže. Někteří se plazili nebo namáhavě vlekli s bolestnými výrazy ve tvářích, aby vyhledali aspoň malý úkryt. Ginger si všiml, že Kirgizové bojovali bez ohledu na zranění. Dokud byli schopni zvednout pušku, pokračovali v boji. Na žádné bojující straně nebylo vidět sebemenší náznak slitování. Kdykoli se naskytla příležitost, byli ranění neprodleně bez milosti zabíjeni. To je totální válka živená krutou pomstychtivostí, uvědomoval si Ginger se vzrůstající hrůzou.

Rachot pušek, i když ne zvlášť silný, byl nepřetržitý. Kulky zanechávaly důlky v písku a pročesávaly stromy. Ginger byl vděčný, že se Jeskyně zatím nestaly středem pozornosti bojujících. Vojáci neměli důvod je vyhledávat jako útočiště, ale proč se do nich nestáhli Kirgizové? Gingera to chvíli uvádělo do rozpaků. Mohl se jen domnívat, že do Jeskyní nechtěli jít, protože kdyby se jednou ocitli uvnitř, neměli by sebemenší naději probojovat se z nich zase ven. A jistě také nechtěli opustit své koně, na nichž vždy závisely jejich životy.

Prevládajícím pocitem Algyho byla bezmocnost a pocit marnosti. Dosud nikdy nebyl v tak krátkém období postaven tváří v tvář tolika po sobě jdoucím situacím, v nichž byl naprosto neschopen něco udělat. Znovu a znovu si v duchu kladl otázku, co by za těchto okolností udělal Biggles. Odpověď se mu nepodařilo nalézt a pochyboval, že by se to podařilo samotnému Bigglesovi. Byla pravda, že ani on, ani lidé ukrytí v Jeskyních nebyli zatím bezprostředně ohroženi. Hrozba nebezpečí však nebyla zdaleka zažehnána. Visela nad nimi jako ostře nabroušený meč. Byla jen oddálena. Ukáže se teprve po bitvě, až vojáci budou mít čas dobyté území důkladně prohlédnout a vyčistit ho od dalších možných nepřátel.

Tu a tam zahlédl Ma Changa, který řídil to, co začalo jako bitva, co však nakonec přešlo ve vraždění. Měl velké pokušení vystřelit na něho, uvědomil si však, jakou hloupost by udělal, kdyby prozradil, že Jeskyně jsou obydleny. Najednou z úkrytu vyběhl Kirgiz a uháněl k chodníku vedoucímu nahoru k Jeskyním; daleko však nedoběhl. Ozvalo se několik výstřelů, bandita se otočil, ztratil rovnováhu a spadl do řečiště potoka. V následujícím okamžiku k němu doběhl Tygr a Algy zahlédl v jeho tváři nepředstavitelně hrůzný výraz potěšení, když mu vpálil kulku do hlavy.

Střelba pomalu slábla a ozývala se stále nepravidelněji. Algy věděl, že krutý konec je neodvratný. Jen tu a tam, když byl odhalen některý bandita, se ozvala salva výstřelů. Pak zase nastalo ticho. Intervaly mezi výstřely se stále prodlužovaly. Důvod byl jasný. Všichni dosud žijící Kirgizové byli někde skryti nebo se o to snažili. Při tak velké početní převaze svých pronásledovatelů neměli žádnou naději se ubránit. Od samého začátku jim muselo být jasné, že jejich jediná spása je v útěku, uvažoval Algy. Co je přimělo k zastavení a k přijetí boje, si mohl jen domýšlet. Snad je k tomu přinutili vyčerpaní koně, kteří byli na konci svých sil.

Přišel okamžik, kdy střelba definitivně skončila, a vojáci se začali shromažďovat na prostranství, kde dříve stála ubytovna.

Algy se podíval na Gingera. „Rozuzlení příběhu se blíží,“ řekl tiše. „Kirgizové to tentokráte zatraceně schytali. Jinak to ale nemohlo skončit. My jsme neměli sebemenší možnost průběh boje nějak ovlivnit.“ Pokrčil rameny. „S námi to možná dopadne stejně. Teď, když jsou Kirgizové zlikvidováni, můžeme jen doufat, že Tygr co nejdříve vypadne. Bylo by ale pošetilé na to příliš spoléhat. Nemám nejmenší chuť nechat se popravít jako ovce na jatkách. Byl bych náramně spokojen, kdyby se mi naskytla možnost toho surovce Ma Changa někde přepadnout a zabít. Co se tam dole zase děje? Mezi všemi zavládlo nějaké mimořádné vzrušení.“

Ginger se pozorně díval. „Okrádají mrtvé Kirgizy a při tom zřejmě našli krabice s potravinami, které jsme jim včera dali. Ano, to je ono. Ma Chang si právě prohlíží balíček anglických cigaret.“

„Máš pravdu,“ řekl pomalu Algy. „Zřejmě se ho chystá roztrhnout.“

Žluté tváře se najednou jako na povel obrátily a zadívaly se na průčelí útesu s Jeskyněmi.

„Zajímalo by mě, čím se po celou dobu čekání zaobírá Biggles,“ změnil téma hovoru Ginger.

Algy jen pokrčil rameny. „Nemám zdání.“

Bylo asi dobře, že nemohli vidět, čím se Biggles v tomto okamžiku zabývá.

XII . NEVÍTANÍ NÁVŠTĚVNÍCI

Na planině ve vzdálenosti padesáti mil, na níž Halifax nouzově přistál, se Biggles a Bertie mohli ukousat nudou, protože jejich jediným zaměstnáním po celou dobu čekání bylo jíst, pít a spát, ovšem kromě neustálého pozorování, jestli se někde v širokém okolí něco neděje.

Bertieho nápad zůstat na místě Biggles schválil, protože místo, kde bylo letadlo zaparkované, považoval za velmi vhodné proti náhodnému objevení ze vzduchu. Nezapomínal, že jsou na nepřátelském území. Sám sobě se divil, jak řekl Bertiemu, že mu to nenapadlo dříve. Tehdy však nevěděl, jak konstatoval, že zdejší planina je ideální přírodní přistávací plochou; přistání v neznámé krajině je přece vždy spojeno s největším nebezpečím. Kdyby na začátku věděl to, co ví teď, rozhodl by se podle toho a určitě by neuvažoval o letu v délce dvou tisíc mil nad krajinou s nejhroznějším terénem na zeměkouli. Bylo vynikající, že letadlo po srážce s orlem neutrpělo žádné vážné poškození.

Pomineme-li putujícího mnicha, který se tak neočekávaně objevil, nebyla daleko k obzoru k spatření jediná živá duše. Mohli mít pocit, že celý asijský světadíl patří jen jim. Nebyl to však důvod, aby polevili ve své bdělosti. Za denního vedra seděli ve stínu letadla, v noci střídavě spali v kabině. Zásoby potravin se pomalu zmenšovaly, ale s tím si nedělali těžkou hlavu. Hlavně že měli po ruce bohatý zdroj pitné vody. Nebyla sice příliš chutná, byla poněkud nahořklá, zatím jim však nezpůsobovala žádné zažívací potíže.

Už několikrát probírali klady a zápory případného průzkumného letu do Nan-hu s cílem zjistit, co se tam děje. Biggles byl od začátku proti. Chtěl do důsledku dodržet původní dohodu s Algym. Podle jeho názoru nemají žádnou záruku, že mnich už do Nan-hu došel, nebo že tam dojde později, nebo jestli tam vůbec dojde, nemluvě o tom, že nemají představu, jak dlouho mu může cesta trvat. Kdyby do oázy doletěli před jeho příchodem a před dohodnutou dobou, Algy by údivem vyskakoval, co se proboha stalo. Kdyby přistávací pruh byl připraven – Biggles položil důraz na kdyby –, bylo by vše v pořádku. Mohli by jednoduše přistát a vysvětlit, proč přiletěli dřív.

Kdyby ale pruh připraven nebyl, uvedli bychom nutně Algyho ve zmatek; nu, a pak bychom se museli vrátit na planinu a riskovat další přistání, aniž bychom letem do oázy něčeho dosáhli. Každé přistání je riskantní.

Biggles si uvědomil ještě něco jiného. Když psal vzkaz, který měl mnich vzít do Nan-hu, neměl představu o rozsahu škody na letadle po srážce s ptákem; proto z opatrnosti Algymu napsal, že nelze vyloučit i pozdější než dohodnutý přílet. A povšechně naznačil, že třeba nepřiletí vůbec, aby umožnil lidem v Nan-hu případně odejít někam, kde si budou moci opatřit potraviny, až jim začnou docházet zásoby. Teď by byl rád, kdyby se o tom vůbec nezmiňoval. Tehdy to však považoval za nejlepší. Jak řekl Bertiemu, po činu je snadné vždy nalézat chyby a kritizovat.

S ubíhajícími dny se zdála být odůvodněná naděje, že příletem v dohodnuté době schůzky se všechny problémy vyřeší samy.

V dosud život nejevící divoké krajině se teprve pátého dne ráno objevila první známka života. Nabrala tvar malého mraku prachu, který se pohyboval v dálce zhruba jedné míle. Nikdy se nepřiblížil, jen vlnovitě přejížděl od jednoho hřebene kopců k druhému. S nevšedním zájmem mrak pozorovali a nakonec usoudili, že jde o malou skupinu jezdců na koních, ne víc než tři nebo čtyři jezdci, jedoucí těsně vedle sebe.

„Ať jsou ti hoši kdokoli, mají zatraceně naspěch,“ poznamenal Biggles. „Nu, nejedou směrem k nám, takže se nemusíme vzrušovat.“

Malá skupina jezdců zmizela v kopcích a prach se usadil.

O hodinu později se opakovalo něco podobného s tím rozdílem, že skupina jezdců se zdála být větší. Jeli stejnou cestou a i ve stejném místě zmizeli.

„Mám dojem, že se něco děje,“ věčně poznamenal Biggles. „V těchto krajinách žijící nomádové jsou bezesporu vynikající jezdci. Nechce se mi věřit, že by takovým fofrem uháněli bez vážného důvodu.“

Bertie vyjádřil souhlas s jeho názorem. Na první pohled se jich to však stále netýkalo, tak se ani Bertie nijak nevzrušoval.

Před západem slunce se něco podobného zopakovalo s tím rozdílem, že jezdci tryskem uháněli směrem k letadlu. Ukázalo se, že jde o dva Kirgizy. Letadla si nevšimli, přestože ho museli vidět, jen své zpoceně koně bičem a ostruhami neúprosně pobízeli dál směrem ke vzdáleným kopcům. Biggles se pro všechny případy postavil k letadlu a se zamračeným pohledem je pozoroval.

„Jak už jsem řekl, zdá se, že se něco děje,“ poznamenal. „Ti chlapi uženou své koně k smrti a to zcela určitě nedělají jen tak pro legraci. Jedou, jako by měli v patách samotného d'ábla.“

„Máš stoprocentní pravdu,“ souhlasil Bertie. „Je to zatraceně podivné. Jako by uháněli k nějakému přesně určenému cíli.“

Ve chvíli, kdy slunce jako obrovský karmínový balón, zalévající krajinu ohnivě rudou září, začalo zapadat za kopce, se z dálky blížilo vysvětlení. Z nachových stínů vyjela rychle uhánějící skupina dalších pěti jezdců. Tentokrát to však nebyli Kirgizové, ale čínští kavalisté.

Po zjištění jejich národnosti Biggles rychle vylezl do pilotní kabiny a Bertieho požádal, aby se postavil v zadní střelecké věži za kulomet, pro případ, že by nastaly nějaké problémy, s nimiž určité počítal.

Ukázalo se však, že jeho obavy nebyly opodstatněné. Když vojáci uviděli letadlo, okamžitě přitáhli uzdy a zastavili. Chvíli si s hlavami u sebe něco povídali; zřejmě upadli do rozpaků, protože nevěděli, co si mají o letadle myslet. Nebylo se co divit. Pak pobídl koně a přiblížili se na vzdálenost padesáti yardů. Biggles měl prst na startéru, Bertie se krčil za kulometem.

Vojáci pak spolu znovu hovořili asi deset minut. Pak se jeden z nich přiblížil, Halifaxe velkým obloukem objel a znovu se připojil ke svým druhům. Za jednu nebo dvě minuty všichni obrátili koně a odjeli ve směru, z něhož přijeli.

Biggles je sledoval, až splynuli se stíny soumraku. Teprve pak, uspokojen, že opravdu odjeli, slezl z kabiny na zem. Bertie ho následoval. „Co si o té smečce myslíš?“, zeptal se.

„Myslím, že to je nad slunce jasné,“ odpověděl Biggles. „Číňané se snaží vyhnat Kirgize z této části země. Myslím, že ti jezdci, které jsme viděli před smečkou Číňanů, byli Kirgizové na útěku. Vojáci

nevěděli, co si mají o nás myslet. Není to vůbec překvapující, protože se mohou dohadovat skutečně ledacos.“

„Ještěže se nám nepokoušeli něco provést.“

„Proč by to měli dělat? Jim asi nemohlo napadnout nic jiného, než že je to jedno z jejich nebo ruských letadel, což je prakticky totéž.“

„Jistě nás viděli nastupovat do letadla.“

„Jistěže viděli. Třeba nás považovali za ruské důstojníky. Určitě poslední věci, kterou by tady čekali, by bylo britské letadlo.“

„To je pravda,“ zabručel Bertie. „Hlavně že odešli. V jednom okamžiku jsem si myslel, že si s nimi vjedeme do vlasů.“

„Asi by se neodvážili střílet, pokud by si neověřili, na koho střílejí,“ tvrdil Biggles. „Určitě se ještě o nás baví. To by nás však nemuselo vzrušovat, pokud by se spokojili s tím, že nás viděli. Ale asi se nespokojí. Po návratu na základnu, ať je kdekoli, o tom určitě řeknou lidem, kteří se rozhodnou zjistit, kdo jsme a co tady děláme.“

„Nemyslíš, že v tom případě bychom měli raději zmizet?“

„Zmizet? A kam? Nemá smysl teď potmě letět do Nan-hu, nu, a na let do Dháky a zpátky už nemáme dost času, abychom stihli smlouvenou schůzku. Nevidím žádný důvod k tomu, abychom podléhali panice, ale od nynějška budeme ještě pozorněji sledovat krajinu, abychom se na návštěvníky včas přichystali. Ani v nejmenším nepochybují, že se v příhodném čase objeví. Nemůžeme ale dělat nic než čekat a doufat, že nedorazí dřív, než přijde naše chvíle k odletu. Dají-li nám pokoj do zítřka, odstartujeme a namíříme si to do Nan-hu. Bylo by krajně nebezpečné, kdyby se přihnali během noci, protože i kdyby se nám podařilo bezpečně vzlétnout, nemáme takovou zásobu pohonných hmot, abychom mohli několik hodin jen kroužit a čekat na denní světlo.“

„Chápu a souhlasím,“ řekl Bertie.

„Fajn, takže nezbyvá než čekat a pak se uvidí,“ ukončil debatu Biggles.

Společně drželi hlídku až skoro do setmění, nikdo se však neukázal. Na pustou krajinu bez viditelných známek života se sneslo bezhlesé ticho. Protože rozsvítit světlo by za stávajících okolností bylo nebezpečné, pojedli skrovné jídlo ve svitu hvězd.

Noční hlídky si rozdělili po dvou hodinách, a pak se za těžkého nočního ticha ujali svých úkolů. Biggles, který si tuto povinnost vzal jako první, se uvelebil na kole podvozku a hleděl do stále houstnoucí tmy. Nepředpokládal, že něco uvidí, i kdyby na planině něco k vidění bylo; byla už příliš velká tma. Viditelnost se zlepší, až vyjde měsíc. Zatím musel spoléhat jen na sluch, který by ho měl varovat o každém nezvyklém pohybu.

Bertie si lehl na postel, kterou si připravil v kabině.

Absolutní ticho nevydrželo dlouho. Táhlý povzdech náhle porušil jeho velebnost a chladný vzduch, který se dotkl Bigglesovy tváře, napověděl, že bríza se ujímá své každodenní vlády. Zpočátku byl dotek vánku příjemný, protože vzduch se po mnoho mil trvající cestě nad poledním, vše spalujícím sluncem přehřátým pískem ohřál jen natolik, že jeho dotek byl osvěžující. Ale za necelou hodinu, když písek své teplo vydal, došlo k nepříjemné změně. Vánek začal být tak krutě chladný, že se Biggles musel zachumlat na závětrnou stranu podvozku. Nesužovala ho však jen nízká teplota, musel si dlaněmi chránit oči a uši, protože vítr neustále nabýval na síle. Brzy ničím nebrzděný dul nespoutanou silou nad rovinatou pouští a vydával znepokojující vzdechy a steny, kterými ve smyslu místní tradice dokazoval, že tyto od světa lidí odříznuté prostory jsou zaplněny démony. Ti však nebyli v centru Bigglesova zájmu. Větší starost si dělal z písku unášeného větrem, který ho začal bodat do tváří; v případě zesílení větru by totiž došlo ke znepokojivě zhoršeným podmínkám pro start a let letadla.

Když po dvou hodinách předával Bertiemu hlídku, svěřil se mu se svými obavami. Protože však v tom ohledu nemohli nic dělat, nezbylo než doufat, že s vycházejícím sluncem vítr odumře.

„Kdyby došlo ke zhoršení, raději mne vzbud‘,“ požádal Biggles Bertieho. „Myslím, že pokud počasí potrvá, žádní hosté se neobjeví. Nebylo by totiž snadné letadlo nalézt, i kdyby znali jeho přesnou polohu.“

Bigglesova předpověď se ukázala být správná, protože během uplynulé noci se nic vážného nestalo. Poryvy větru občas zaduly silou poloviční vichřice, ale vcelku se počasí nijak nezhoršilo, což stejně nebylo dobré; i stávající vítr totiž stačil zvednout tolik prachu,

že až na východě svítání vybuchne hýřivou záplavou barev, větrem nesený prach značně sníží viditelnost a zastře obrysy přírodních útvarů, potřebných k orientaci.

S pocitem úlevy stáli vedle sebe vedle letadla a pozorovali, jak svítání pozvolna přerůstá v nový den.

Písek létající ve vzduchu jim šel na nervy, dobře by se bez něho obešli, ale navzájem se ujišťovali, že vcelku mají štěstí. Viditelnost sice nebyla větší než asi půl míle, to však pro nutné manévry s letadlem bylo dostačující.

„Vojáci, kteří se tu náhodou objevili, zřejmě o nás nic nevyzradili,“ řekl Bertie. „Kdyby o tom někomu řekli, mám za to, že bychom tu už teď měli návštěvníky.“

Biggles souhlasil a dodal, že proto si už s eventuální návštěvou nedělá starosti. Teď za denního světla mají dostatečný rozhled a blíží se muže nebo koně včas uvidí, takže překvapující útok už nepřichází v úvahu. V případě, že by se objevila jednotka větší, než by byli schopni zlikvidovat, řekl, střetnutí se vyhnou tím, že vzlétnou. Nenucenost, s níž tato slova vyslovil, však byla velmi zpochybněna, když se situace skutečně změnila.

Mohlo by se zdát podivné, že ani na okamžik nepomyslel na to, že se objeví návštěvník, používající k přepravě stejného dopravního prostředku jako on sám. Snad k tomu přispělo to, že od odletu z Dháky neviděli ani jediné letadlo. Snad k tomu přispěla naivní představa, že v této oblasti země nejsou žádná čínská letiště, a že tu snad letadla vůbec nelétají. Fakt je, že mu ani jednou nepřeletěla myslí myšlenka na možnost existence jiného než vlastního letadla. Z toho důvodu se cítil silně ořesen, když se z ničeho nic jedno objevilo.

Doslova sletělo z modré oblohy. Právě v okamžiku, kdy po pečlivé prohlídce krajiny od obzoru k obzoru odešli s Bertiem do kabiny na šálek čaje, s hrozným burácením nízko kolem nich proletělo letadlo, aby pak strmě stoupalo vzhůru. Biggles rychle odběhl do střešnické věže a viděl černě natřenou tryskovou stíhačku, chystající se k dalšímu střemhlavému letu. Bertiemu se nesvěřil, ale v této chvíli si byl jistý, že se blíží jejich konec a jen se zaťatými zuby čekal na

úderu kulek. Neozvaly se. MiG, jak už ho stačil identifikovat, znovu burácel nahoru a začal v kruzích létat nad Halifaxem.

„Nehýbej se,“ řekl stručně Biggles. „Myslím, že nás nezahlédl. Snad se domnívá, že tu nikdo není.“

„Odkud ten darebák přiletěl?“

Biggles začal rozumně zvažovat situaci. „Podle mne vojáci ohlásili naše letadlo a místní komisař poslal stíhačku na průzkum, aby to ověřila. Jsem si zatraceně jistý, že sem nepřiletěla náhodou.“

„Nezdá se, že by se do nás chtěl pilot pustit.“

„Proč by měl? Proč by na kusy rozbíjel dobré letadlo? Kdyby ale nás viděl pohybovat se venku nebo kdybychom se pokusili vystoupit, pak by to, podle mého názoru, dopadlo zcela jinak. Ani se nehni. Nemůžeme teď stejně nic dělat, jen nehybně ležet, aby si myslel, že letadlo je opuštěné. Až o tom bude přesvědčen, odletí podat hlášení o výsledku průzkumu a nechá nás na pokoji.“

Zřejmě právě to se stalo. Černá stíhačka ještě chvíli kroužila, ještě jednu klesla velmi nízkou k zemi, a pak odletěla k severu.

„Základnu má určitě někde na jednom z polních letišť podél Rudé silnice,“ domýšlel se Biggles s pohledem upřeným na letadlo, mizející v dálce za horami.

„Co teď?“

„Okamžitě odletíme.“

„Myslíš, že se vrátí?“

„Buď letadlo, nebo sem budou vysláni vojáci. Někomu by také mohlo napadnout shodit sem parašutisty. Rozhodně si můžeš být jistý, že někdo z hlavního stanu bude chtít vědět, co tu dělá britský Halifax. Pojď. Jdeme na to.“

„Poletíš přímo do Nan-hu?“

„Ano, a nejvyšší možnou rychlostí. Algy by už měl mít přistávací pruh vyčištěný. V každém případě to budeme muset risknout. Jestli se ta stíhačka vrátí a bude si z nás chtít udělat cíl, tak se do ní pusť a zaženeš ji.“

„Mám ho nechat vystřelit prvního?“

„Jestli ti je život milý, tak ne. Dostane-li se na dostřel, vystřel varovnou dávku, aby věděl, že se nám jeho přítomnost nezamlouvá. Jestli ale na nás vystřelí, nebo se pokusí přiblížit, tak to do něho nan-

dej. Teď není vhodná doba na jednání v rukavičkách. Nezapomínej, že je rychlejší než my. Nu, a já už chci konečně letět domů a dobře víš, jak to máme daleko.“

Pět minut Biggles zahříval motory a po dalších pěti minutách už Halifax se zvednutým ocasem uháněl po pláni. Ve výšce tisíc stop Biggles nabral kurs přímo do oázy. Dalším stoupáním neztrácel čas, a co nejrychleji uháněl k cíli.

Když uletěli asi polovinu vzdálenosti, objevil se MiG. Byl poněkud stranou a letěl kolmo k jejich směru letu. Biggles se snažil malým odchýlením z kursu uniknout zpozorování, ale nepodařilo se to. Z náhlého obratu stíhačky bylo jasné, že je pilot zpozoroval.

„Nepřátelský letoun! Bandita před námi!“ varoval Bertieho způsobem zvyklým za války.

Stále dodržoval kurs letu, iniciativu ponechával na pilotovi tryskového letadla. Existovala jistá naděje, že pilot stíhačky přece jen nepoužije svých zbraní.

Tato naděje se nesplnila, i když se pilot stíhačky nějakou chvíli rozhodoval. Najednou prudce zahrnul za Halifaxe, zůstal za ním ve vzdálenosti asi pěti set yardů a zatím se spokojil jen s pozorováním. Bigglesovi to nebylo příliš vhod, protože už za několik málo minut by se měl octnout nad oázou; nevěděl, co by mohl dělat s nepřátelským letadlem, číhajícím za ocasem Halifaxu. Přistát a nabídnout se jako snadný cíl nepřicházelo v úvahu.

Nakonec k ničemu takovému nedošlo. Pilot tryskového letadla najednou zaútočil. Možná myslel, že se Halifax snaží uniknout nebo snad dostal rádiem rozkaz z hlavního stanu. Byl to ale břídlísky amatérský pokus. Překvapený Biggles z toho usoudil, že pilot nemá v leteckém souboji žádné zkušenosti. Udělal totiž chybu, když naletěl nahoru za Halifaxe a spustil se přímo dolů před ústí Bertieho kulometů. Neexistovala katastrofálnější taktická chyba – pokud ovšem si pilot nemyslel, že Halifax je neozbrojený.

Biggles pozorně sledoval letadlo a odhadoval okamžik, kdy tryskáč zahájí palbu. Věděl, že bude střílet z velké dálky. V odhadnutém okamžiku vykopl pedál směrového kormidla a uviděl stopy svítících střel létat za koncem křídla.

„O. K.,“ řekl Bertiemu přes interkom. „Jen mu ukaž, co dove-
deš.“

Bertieho kulometry se rozštěkaly.

Pilot si pravděpodobně vůbec neuvědomil, co ho zasáhlo. Ani se nepokusil změnit kurs. Stíhačka, z jejíž zádi vycházel černý dým, začala jako kámen strmě padat dolů, až dopadla na zem a zahalena plameny se rozletěla na kousky.

„Skvělá práce, kamaráde,“ řekl Biggles Bertiemu nevzrušeným hlasem toho, kdo takové hrozné divadlo zažil mnohokrát už dříve.

„Je to smutná podívaná,“ reagoval Bertie. „Ten praštěný hlupák si jistě myslel, že snad nemám jediný náboj.“

„Dostal, co si zasloužil. Neměl na nás střílet,“ lhostejně řekl Biggles. „Ted' není čas na nějaké upejpání. Mám za to, že někteří z těch nových hochů se budou muset zatraceně mnoho učit. Měj stále oči na stopkách. Mohl by tu mít někde poblíž své kumpány. Už tam brzy budeme.“

XIII. NA POSLEDNÍ CHVÍLI

Algy a Ginger si při pohledu na čínské vojáky s krabicemi potravin v rukou uvědomili, že jejich přítomnost je tím prozrazena tak jednoznačně, jako by se postavili na okraj útesu před Jeskyněmi. Rychle se proto stáhli kus dál do první jeskyně za sebou.

„Promluvíme si s Mingem o tajných jeskyních, o nichž tu padla zmínka,“ řekl Algy. „Jenže jestli Tygr vyhodí Jeskyně do povětří, slíznou to všichni uvnitř; jestli to neudělá, mohly by snad ženy zůstat v úkrytu. Jinou možností je vystoupit ven, ale to by bylo stejné, jako bychom tady sami spáchali sebevraždu, výsledek by byl stejný.“

Ginger přikývl. „Tot' vše, co lze o tom říci,“ přitakal. „Udělalí jsme, co bylo v našich silách. V tom může být naše útěcha. Jestli záchranná akce nedopadne dobře, nebude to následkem naší chyby. Nemohli jsme vědět, že celá tato země je plná gangů hrdlořezů odhodlaných se navzájem odkráglovat. Prostě a dobře, zapletli jsme se do všeobecného zmatku plného krutosti. Kdyby –.“ Odmlčel se a vyjeveně se zadíval do Gingerovy tváře.

Algy upřený pohled opětoval. „Slyším letadlo, chceš-li ode mne slyšet právě to.“

„Biggles!“ V Gingerově hlase zazněl náznak naděje.

„Podle dohody by tu ještě neměl být.“

„Kdo jiný by to mohl být?“

„Je pravděpodobnější, že to je Číňan nebo Rus.“

Hukot motorů se blížil.

„To jsou motory Rolls,“ prohlásil Ginger. „Je to určitě Halifax.“

Algy pozorně poslouchal. „Máš pravdu,“ souhlasil. „Je to Biggles.“

„Nesmí přistát. Jestli to udělá, octne se ve strašné šlamastyce.“

„Moment! Nech mne přemýšlet.“

Ginger nevěděl, jestli se má z Bigglesova přiletu radovat nebo nad ním cítit lítost; jestli se smát nebo plakat. Ironie stávající situace by mohla člověka dohnat k šílenství. Biggles přiletěl. Přistávací dráha je připravena. Všichni jsou připraveni nastoupit. Za normálních okolností by nic nemohlo být připraveno lépe a zapadat do sebe do-

konaleji. Ale jakýkoli pokus vystoupit z Jeskyní by byl sebevraždou, když oáza je plná Tygrových vojáků.

Algy se najednou probral z přemýšlení, jako by dospěl k nějakému rozhodnutí a rychlým krokem šel na druhý konec jeskyně.

„Co chceš dělat?“ zeptal se Ginger.

„Pokusím se s Bigglesem navázat rádiové spojení,“ odpověděl Algy. „Vysílačku jsme si přece vzali pro naléhavou potřebu v případě mimořádné okolnosti. A toto snad je mimořádná okolnost jako hrom, ne?“

Ginger uznal, že ještě ani jednou se nenaskytla tak jednoznačná příležitost jako teď, kdy užití příruční krátkovlnné vysílačky by bylo ospravedlnitelné.

Zašli za ostatními, kteří hlouběji v Jeskyních čekali na konec bitvy mezi Kirgizy a Číňany. Přilet letadla neslyšeli.

Algy si připravoval vysílačku a současně všechny rychle a stručně informoval o stávající situaci. Ritzenovi pak řekl: „Budu muset vyjít ven a dostat se co nejbližší k přistávacímu pruhu, aniž by mne mohl zespodu z oázy někdo zahlédnout. Myslím, že Ming ví, jak by se to dalo udělat. Požádejte ho, aby mi to umožnil. A hod'te sebou, nebo letadlo už co nevidět přistane.“

Ritzen energicky promluvil s Mingem, který okamžitě ochotně vyskočil a pokynem ruky zval Algyho, aby šel za ním.

„Bude lepší, když půjdeš s námi,“ řekl Algy Gingerovi.

Ming je vedl řadou jeskyní, až konečně opět uviděli před sebou denní světlo. Brzy vyšli ven na úplném konci útesu, který tu v ohybu klesal na úroveň země. Prostor, na němž stála výbuchem zničená ubytovna, byl skryt za obloukem útesu. Vzduch se chvěl duněním leteckých motorů, takže i kdyby se v té chvíli vyskytly jiné zvuky, neslyšeli by je.

Přestože Halifax byl tak blízko, neviděli ho, protože byl zakryt ostře se zvedající dunou. Jako kouř se z ní zvedal závoj prachu větrem odnášeného ihned dál do pouště. Nevěnovali tomu pozornost a po čtyřech se drápali na dunu. Z vrcholku uviděli přistávací pruh a nízko nad ním kroužícího Halifaxe. Biggles je zřejmě hledal a určité se divil, že nejsou nikde v dohledu.

Algy, přesvědčen, že je z letadla brzy zahlédnou, připravoval vysílačku k provozu a Ginger se zoufalým máváním rukama snažil upoutat na sebe pozornost a naznačit Bigglesovi, co připravují.

Algy neztrácel čas šifrováním do kódových čísel a začal volat Bigglese jménem. „Neposlouchají,“ zavrčel s úzkostí ve tváři obrácené ke Gingerovi.

„Jen pokračuj – jen dál,“ vykřikl Ginger. „Jeden z nich by přece měl být v pohotovosti. Co si myslí, že tu děláme?“

Algy obnovil své úsilí. Najednou se jeho výraz změnil.

„Mám je! Konečně!“ vykřikl vesele a hned strohými větami vysvětloval situaci v oáze.

Pak chvíli, která se Gingerovi zdála být věčností, Algy jen poslouchal, zřejmě rozkazy, jen občas prohodil krátké „Ano... Ano.“ Vzduch se dál chvěl duněním motorů.

Algy konečně vyskočil na nohy. „Přistává,“ oznámil se zatajeným dechem. „Poslouchej rádio a sleduj ukázkové přistání. Musíme okamžitě všechny přivést sem. Bertie nás bude krýt z přední střelecké věže. Jakmile bude letadlo na zemi, mám vletět dovnitř a obsadit zadní střeleckou věž. Ty okamžitě všechny zavedeš na palubu letadla. Měl bys ještě raději přes Ritzena zjistit, jestli Ming a Feng chtějí zůstat tady, nebo odletět s námi. Mrskní sebou!“

Ginger chytil Minga za ruku a oba rychle odešli. Když došli ke zbytku společnosti, Ginger je stručně seznámil s tím, co se chystá. Ritzenovi řekl: „Chtějí Číňané odejít s námi, nebo zůstat tady?“

Ritzen položil otázku.

Oba Číňané spolu začali s chladnokrevným klidem hovořit.

„Požádejte je, aby se rychle rozhodli,“ netrpělivě zachraptěl Ginger.

Ritzen odpověděl: „Chtějí zůstat. Ming říká, že musí hlídat Jeskyně do doby, než se vrátí opat. Ukryje se v tajné jeskyni, dokud se nepřepřeženou zlé časy. Feng zůstane s ním.“

„O. K., nechť je po jejich,“ vybafl Ginger. „Řekněte jim, že se vrátíme a shodíme slíbené peníze a potraviny. Jsou-li všichni Kirgizové mrtvi, mohou si všechno ponechat. Jdeme na to! Pohyb!“ Sotva to dořekl, vyrazil k letadlu.

Deset minut, po které byl Ginger s ostatními a Halifax se chystal k přistání, byly pro Algyho jako hrozný sen, v němž někam utíká a stále se nehýbe z místa. Konečně doběhl doprostřed vyčištěného přistávacího pruhu a mával rukama tak dlouho, až letadlo s koly blížícími se k zemi nabralo správný směr k přistání, pak vyrazil na jednu stranu, aby uhnul letadlu z cesty.

Halifax, který v závoji létajícího písku vypadal jako nějaká příšera, bezvadně přistál a zastavil se asi sto yardů od místa, kde stál Algy – přesněji řečeno, kde stál do okamžiku, kdy se kola dotkla země. Pak se Algy nejvyšší rychlostí rozběhl, aby se mohl ujmout svého úkolu ve střelecké věži.

Byl asi v polovině cesty, když se v čele všelijak se kroutícího lidského hada na vrcholku duny objevil Ginger. Vzápětí se lidský had rozpadl, když se ve volném písku jednotliví členové začali klouzat nebo kutálet po šikmém svahu duny.

Algy se nezastavoval, jen dál uháněl k letadlu. Otevřel dveře, které naštěstí byly na jemu bližší straně – tedy na levé – a vyskočil na palubu. Na okamžik zůstal stát, aby si ověřil, jak pokračuje hlavní skupina. Ke svému uspokojení viděl, že se rychle blíží; mnohem důležitější bylo však zjištění, že se dosud neobjevila sebemenší známka nějakého pronásledování. Rychle běžel do zadní střelecké věže. Avšak dříve, než se dostal dovnitř, zaslechl výstřely z Bertieho kulometů, což bylo znamením, že nepřítel se už přece jen dostal na dohled k letadlu.

Pak už všechno viděl přes hledáčky vlastních kulometů. Hlavní část uprchlíků, někteří muži pomáhali dvěma ženám, už dobíhala k letadlu. Byl překvapen, že nikde nevidí žádného nepřátelského vojáka. Ukázalo se, že Bertie před malou chvilkou pokropil palbou hřeben duny a přinutil je ustoupit.

Algy se přihrčil a čekal. Zjistil, že jejich strategické postavení je dobré, mnohem lepší, než jaké si mohl přát ve svých nejbujnějších snech. Letadlo stálo skoro rovnoběžně s dunou, kterou už znali velmi dobře. Byla totiž v půli cesty mezi přistávacím pruhem a vrcholkem útesu a už na ni mnohokrát vylezli. Na hřeben duny bylo teď namířeno mnoho kulometů Halifaxu. Při sebemenším náznaku nějakého pohybu se ozval rachot a písek létal na všechny strany. Tu a tam se

nad okrajem duny objevily hlavy vojáků, k čemuž byli určitě přinuceni rozkazem svého velitele. Ale žádný útočník se nikam dál nedostal. Zcela jinak by se mohla situace vyvíjet, kdyby měli čas zaútočit z boku. Ma Chang si ale zřejmě uvědomoval, že k něčemu takovému mu už nezbývá dost času. Letadlo by asi nepočkalo, než by takový manévř mohl řádně připravit.

Při jedné příležitosti se asi deset mužů rozhodlo přiblížit se k letadlu; nemohli však současně utíkat a střílet; nehledě na to, že puška je proti kulometu mizerná zbraň. Kulometry v obou střeleckých věžích okamžitě zahájily palbu a útok selhal. Několik útočníků zahlehlo, protože byli raněni, někteří se však vrhli k zemi jen proto, že se neodvážili čelit smrtelné hudbě kulometů.

Mezitím už všichni nastoupili do letadla. Algy to poznal podle zabouchnutí dveří. Otáčky motorů se zvýšily a Halifax se začal rozjíždět.

V posledním okamžiku před vzlétnutím se na hřebeni duny objevila postava, která na plné kolo křičela a střílela z revolveru. Podle slunečního paprsku odraženého od zlatého prýmku Algy poznal Ma Changovu žabí tvář. Na první pohled se zdálo, že čínský plukovník se pomátl na rozum a ztratil hlavu.

Algymu se nemohl nabídnout lepší cíl. „Tak pojď!“ nadechl se a z jeho kulometu vyšlehla dlouhá dávka, delší, než to bylo nezbytně nutné, protože Tygr se skoro okamžitě zhroutil do písku a revolver mu z ruky vyletěl způsobem jednoznačně naznačujícím, že plukovník ztratil nejen hlavu, ale i život. Dříve, než písek zvednutý vírem vzduchu za vrtulemi zastínil Algymu výhled, uviděl naposled plukovníkovo tělo, kutálející se po svahu duny, následované jeho zlatem lemovanou čepicí.

Algy se se zrychleným tepem unaveně zhroutil na sedadlo a pot si utíral kapesníkem, který už dávno nebyl čistý.

Trhl sebou, když se z interkomu ozval Biggles. „Jsi tam vzadu v pořádku?“

„Jsem trochu zvadlý, ale jinak O. K.,“ odpověděl Algy.

„Byla to hezká podívaná.“

„Díky,“ odpověděl Algy. „Proč jsi přiletěl tak brzy?“

„Hlavně mne k tomu donutil vítr. Rozhodl jsem se to risknout a přiletět sem trochu dříve z obavy, aby nás nezastihla skutečná bouře, když se vedle nás z ničeho nic objevil tryskáč, který mé rozhodnutí podpořil a urychlil.“

Algy se zaraženě zeptal. „Tryskáč?“

„Ano.“

„Jaký typ?“

„MiG.“

„Proboha! Co se s ním stalo?“

„Bertie ho poslal k zemi.“

„No, to je balada!“

„Jen se měj stále na pozoru! Může jich tady být víc. Na to, abychom polevili v pozornosti, je ještě trochu brzy.“

„O. K.“

Všichni si jen pozvolna uvědomovali, že jsou opravdu na cestě domů. Nechtělo se jim tomu věřit. Algy se pohodlně uvelebil a systematicky, část po části, prohlížel oblohu a pátral po malých černých skvrnkách, které by se mohly během jediné minuty změnit v nepřátelské stíhačky, plivající smrt a zkázu. Ve své bdělosti nepolevil ani na okamžik, protože příliš dobře znal cenu, kterou je nutno zaplatit za sebemenší neopatrnost či lehkomyšlnost.

Halifax stále stoupal. Obloha nad ním byla blankytně modrá, země se pod závojem větrem zvířeného písku postupně měnila v jednotvárnou, pustou, rozmazanou šedivou šmouhu.

Letěli ve výšce osmnácti tisíc stop, když se jako blesk z čistého nebe objevil ruský JAK. Musel se spustit shora, protože Algy ho přes veškerou bdělost neviděl přilétat. Ztuhl napětím, když mu tu zprávu zvěstoval rachot Bertieho kulometů. Vzápětí se připojily i kulomety ze střední střelecké věže, kterou zřejmě obsadil Ginger. O zlomek vteřiny později sebou Algy trhl, když do jeho střelecké věže padl stín stíhačky, prolétávající nedaleko trupu letadla. Jeho kulomety se však rozštěkaly dřív, než se nepřítel dostal mimo dostřel. Stopa šedivého kouře napověděla, že někdo zasáhl cíl. A zřejmě dobře, protože letadlo se nepokoušelo o návrat, jen se s hrozným burácením řítilo kolmo dolů do horkého závoje písku. Algy pro jistotu ještě chvíli čekal, jestli se snad přece jen nevrátí, ale už ho nikdy neviděl. Celé střetnutí

od začátku do konce netrvalo déle než dvě vteřiny. I to se někdy v leteckém souboji stává.

Byl to však jediný za pozornost stojící incident za celou dlouhou cestu domů. Už se s žádným jiným letadlem nepotkali.

Čas se vlekl v ospalé nudě. Jen motory hřměly svou píseň. Halifax letěl ve vlastním světě ve výšce dvacet tisíc stop. Nad horizontem se ukázaly monumentální bělohlavé vrcholky hor Tibetu. O hodinu později letěli nad nimi a za další hodinu se začaly ztrácet za zádi letadla.

Z interkomu se ozval Biggles. „Všechny vás zdravím. Už si můžete dát pohov.“

Algy klesl na sedadlo, se slastnou úlevou si oddechl a zavřel oči.

Otevřel je v okamžiku, kdy motory Halifaxu najednou změnilý tón svého hukotu. Halifax vlétal do prostoru nad rozsáhlými nachovými rovinami pákistánských stepí.

Příběh by mohl skončit, protože konec dlouhé cesty případ uzavřel. Z válkou sužovaného srdce Asie nepřišly žádné další zprávy.

Za týden po návratu do Anglie se na Bigglesovo naléhání Halifax pod pláštěm noci znovu vydal na dalekou cestu do Nan-hu, aby tam podle slibu byly na přistávací pruh shozeny pytle se stříbrnými mincemi a plechovkami s potravinami. Ve starobylé svatyni se neobjevila sebemenší známka života. Není vyloučené, že shozené pytle leží do dneška na přistávacím pruhu. Je však možné, že tam Ming a Feng byli, ale z obavy, že přilétá nepřátelský letoun, zůstali raději v úkrytu. Peníze však byly shozeny, daný slib byl splněn. Algy měl čisté svědomí, že svému slibu dostál, i když necítil žádné sympatie ke Kirgizům. Byla však malá pravděpodobnost, že některý Kirgiz přežil, aby se o tom dověděl.

Nemohli udělat ani víc, ani méně, jak poznamenal letecký komodor, když spolu po návratu seděli v Yardu.